

2024/1143

23.4.2024

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/1143

z 11. apríla 2024

o zemepisných označeniach vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov, ako aj o zaručených tradičných špecialitách a nepovinných výrazoch kvality pre poľnohospodárske výrobky, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2019/787 a (EÚ) 2019/1753 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1151/2012

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 ods. 2 a článok 118 prvý odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Únia zaviedla v priebehu rokov systémy kvality pre výrobky s identifikovateľnými špecifickými vlastnosťami, ktoré zahŕňajú zemepisné označenia vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov vrátane potravín, ako aj zaručené tradičné špeciality a nepovinné výrazy kvality pre poľnohospodárske výrobky vrátane potravín.
- (2) Medzi politikami zameranými na transformáciu hospodárstva Únie pre udržateľnú budúcnosť je v Európskej zelenej dohode, ktorú predstavila Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019, zahrnuté vytvorenie spravodlivého, udržateľného, zdravšieho a ekologickejšieho potravinového systému, ktorý je prístupný pre všetkých (ďalej len „Z farmy na stôl“).
- (3) Zemepisné označenia môžu zohrávať dôležitú úlohu z hľadiska udržateľnosti, a to aj v oblasti obehového hospodárstva, čo zvyšuje ich hodnotu ako dedičstva a tým posilňuje ich úlohu v rámci vnútroštátnych a regionálnych politík s cieľom splniť ciele Európskej zelenej dohody.
- (4) V oznámení Komisie z 20. mája 2020 s názvom „Stratégia ‚z farmy na stôl‘ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu“, v ktorom sa vyzvalo na prechod k udržateľným potravinovým systémom, sa vyzvalo aj na posilnenie legislatívneho rámca regulujúceho zemepisné označenia a na zahrnutie osobitných kritérií udržateľnosti do tohto rámca. V uvedenom oznámení sa Komisia spolu s ďalšími aktérmi zaviazala posilniť pozíciu výrobcov výrobkov so zemepisným označením, ich družstiev a organizácií výrobcov v potravinovom dodávateľskom reťazci. Pozornosť by sa mala zamerať na malých výrobcov, najmä na tých, ktorí najlepšie zachovávajú tradičné zručnosti a know-how.
- (5) Vo svojom oznámení z 25. novembra 2020 s názvom „Maximálne využitie inovačného potenciálu EÚ – Akčný plán pre oblasť duševného vlastníctva na podporu obnovy a odolnosti EÚ“ sa Komisia zaviazala nájsť spôsoby, ako posilniť, modernizovať, zefektívniť a lepšie presadzovať zemepisné označenia poľnohospodárskych výrobkov, vína a liehovín.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 443, 22.11.2022, s. 116.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 79, 2.3.2023, s. 74.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 28. februára 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 26. marca 2024.

- (6) Kvalita a rozmanitosť vína, liehovín a poľnohospodárskej a potravinárskej výroby Únie sú jednou z jej dôležitých silných stránok, poskytuje výrobcovi z Únie konkurenčnú výhodu a významne prispieva k jej živému kultúrnemu a gastronomickému dedičstvu. Je to vďaka zručnostiam a odhodlaniu výrobcov v Únii, ktorí zachovávajú tradície a rozmanitosť kultúrnych identít ako súčasť dedičstva Únie, pričom zároveň zohľadňujú vývoj nových spôsobov výroby a materiálov, vďaka ktorým sa tradičné výrobky Únie stávajú symbolom kvality.
- (7) Občania a spotrebitelia v Únii čoraz viac požadujú kvalitné, tradičné a dostupné výrobky, ktoré majú špecifické kvality a vlastnosti, ktoré možno pripísať ich pôvodu a spôsobu výroby. Rovnako im záleží na zachovaní rozmanitosti a bezpečnosti dodávok poľnohospodárskej a potravinárskej výroby v Únii. Z toho vyplýva dopyt po víne, liehovinách a poľnohospodárskych výrobkoch vrátane potravín s identifikovateľnými špecifickými vlastnosťami, a to najmä tými, ktoré súvisia s ich zemepisným pôvodom. Občania a spotrebitelia majú čoraz väčšie povedomie o výrobných podmienkach, ktoré prispievajú k dobrej povesti a identite takýchto výrobkov.
- (8) Kvalitné výrobky predstavujú pre Úniu jeden z najväčších prínosov, a to tak pre jej hospodárstvo, ako aj pre jej kultúrnu identitu. Tieto výrobky najvýraznejšie reprezentujú značku „vyrobené v EÚ“ rozpoznateľnú po celom svete, pričom pomáhajú vytvárať rast a zachovávať dedičstvo Únie. Vína, liehoviny a poľnohospodárske výrobky vrátane potravín sú bohatstvom Únie, ktoré je potrebné ďalej posilňovať a chrániť.
- (9) Občania a spotrebitelia očakávajú, že každý systém zemepisného označovania a kvality sa bude opierať o spoľahlivý systém overovania a kontroly bez ohľadu na to, či má výrobok pôvod v Únii alebo tretej krajine.
- (10) Ochrana fyzických osôb v súvislosti so spracúvaním osobných údajov patrí medzi základné práva. V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽⁴⁾ sa stanovujú pravidlá ochrany fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a voľného pohybu takýchto údajov. Na spracúvanie osobných údajov vykonávané členskými štátmi v rámci príslušných postupov sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ⁽⁵⁾. Úlohy Komisie a členských štátov v súvislosti so spracúvaním osobných údajov v rámci postupov, za ktoré sú zodpovedné, treba jasne vymedziť, aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany.
- (11) V záujme obmedzenia odhaľovania osobných údajov na minimum by dokumenty, ktoré sa majú predkladať v rámci príslušných postupov, v zásade nemali obsahovať osobné údaje. Ak to nie je možné, informácie, ktoré by mohli obsahovať osobné údaje, ako napríklad kontaktné údaje fyzických osôb, by sa mali predkladať v samostatných špecifických dokumentoch.
- (12) Na účely tohto nariadenia by sa v dokumentoch spracúvaných Komisiou a členskými štátmi v rámci postupov stanovených v tomto nariadení mohli uvádzať mená a priezviská fyzických osôb a súvisiace kontaktné údaje. Osobné údaje by sa mohli, hoci len výnimočne, objaviť v rámci postupov zápisu do registra, zmeny alebo zrušenia zemepisných označení a zaručených tradičných špecialít. Môže k tomu dôjsť na úrovni členského štátu aj na úrovni Komisie, ak názov dotknutej skupiny výrobcov alebo namietateľa obsahuje meno fyzickej osoby. Osobné údaje by sa mohli objaviť aj ako súčasť názvov uznaných skupín výrobcov. Takéto údaje sa spracúvajú v súvislosti s určovaním týchto skupín a so zaradením ich názvov do registra zemepisných označení Únie. Osobné údaje sa môžu objaviť aj ako súčasť názvov delegovaných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov a fyzických osôb, na ktoré boli delegované určité úlohy v rámci úradných kontrol. Takéto údaje sa spracúvajú v rámci kontrolných postupov pre zemepisné označenia a zaručené tradičné špeciality na úrovni členských štátov aj na úrovni Komisie. Na druhej

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

strane existuje väčšia pravdepodobnosť, že sa osobné údaje objavia na úrovni členských štátov aj na úrovni Komisie ako súčasť názvov hospodárskych subjektov, ktorým bolo v rámci postupu zápisu zemepisného označenia alebo zaručenej tradičnej špeciality do registra alebo jeho zmeny udelené prechodné obdobie. Osobné údaje by sa mohli objaviť aj ako súčasť názvov výrobcov uvedených v zozname hospodárskych subjektov a v nástroji, ktorým sa poskytuje potvrdenie o súlade so špecifikáciou výrobku, pri spracovaní členskými štátmi v rámci kontrolných postupov pre zemepisné označenia a zaručené tradičné špeciality. Komisii a členským štátom by preto mohla pripadnúť povinnosť spracúvať informácie, ktoré obsahujú osobné údaje, a to najmä mená fyzických osôb a ich súvisiace kontaktné údaje.

- (13) Vždy, keď Komisia a členské štáty považujú za potrebné spracúvať osobné údaje v súlade s týmto nariadením, je takéto spracúvanie odôvodnené verejným záujmom. Riadne uplatňovanie postupov zápisu zemepisných označení a zaručených tradičných špecialít do registra, ich zmeny alebo zrušenia a kontrolných postupov v rámci tohto nariadenia a nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013⁽⁶⁾ a (EÚ) 2019/787⁽⁷⁾ je potrebné pre správne fungovanie systému ochrany zemepisných označení a zaručených tradičných špecialít. Uvedené postupy sú verejnej povahy. Informácie o dotknutých subjektoch sú potrebné na určenie ich povinností v rámci týchto postupov a na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže a rovnakých podmienok pre hospodárske subjekty. Okrem toho je v niektorých prípadoch spracovanie názvov výrobcov a skupín výrobcov nevyhnutné na to, aby mohli sledovať svoje záujmy alebo uplatňovať svoje práva. K spracúvaniu osobných údajov môže dôjsť v súvislosti s udeľovaním prechodného obdobia členskými štátmi alebo Komisiou v rámci postupu zápisu zemepisného označenia alebo zaručenej tradičnej špeciality do registra alebo ich zmeny, s určovaním uznaných skupín výrobcov a so zaraďovaním ich názvov do registra zemepisných označení Únie, so zostavovaním zoznamu výrobcov výrobkov označených zemepisným označením, ktorý vedú členské štáty, a so zriadením a prevádzkovaním systému, ktorým sa vydáva potvrdenie o súlade so špecifikáciou výrobku. Vo všetkých týchto prípadoch sa spracúvanie osobných údajov vykonáva vo verejnom záujme a v niektorých prípadoch aj v záujme dotknutej osoby.
- (14) Vo všeobecnosti sa v súlade s týmto nariadením informácie, ktoré môžu obsahovať osobné údaje, zvyčajne spracúvajú v podobe digitálnych alebo papierových dokumentov, ktoré si môžu vymieňať členské štáty s Komisiou alebo s dotknutými výrobcami alebo osobami, alebo ktoré sa môžu archivovať. Takéto informácie sa nesprístupňujú tretím stranám ani sa neuverejňujú. V prípade námietkových konaní však Komisia zasiela žiadateľovi a namietateľovi ich vzájomné kontaktné údaje, aby spolu mohli nadviazať kontakt s cieľom začať konzultácie a dosiahnuť dohodu. Ak sa žiadateľ alebo namietateľ zhodou okolností označuje názvom obsahujúcim meno fyzickej osoby, toto meno a kontaktné údaje sú osobné údaje, ktoré je potrebné oznámiť tretej strane. Okrem toho by v záujme správneho dosiahnutia cieľov námietkového konania mal byť žiadateľ informovaný o všetkých informáciách, ktoré namietateľ zaslal na odôvodnenie svojej námietky proti zápisu do registra, zmene alebo zrušeniu. Okrem toho sa uverejňujú alebo verejne sprístupňujú mená, resp. názvy žiadateľov o zmenu, osôb žiadajúcich zrušenie, skupín výrobcov, samostatných výrobcov a tých, ktorým bolo udelené prechodné obdobie. Ak sú zhodou okolností súčasťou týchto mien, resp. názvov osobné údaje, tieto osobné údaje by sa mali tiež uverejniť. V prípade postupov schvaľovania zmeny na úrovni Únie sa meno, resp. názov žiadateľa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*, aby mohol potenciálny namietateľ napadnúť jeho záujem o žiadosť o zmenu na úrovni Únie. V prípade postupov zrušenia, ak o zrušenie žiada fyzická alebo právnická osoba, ktorá je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, sa meno fyzickej alebo právnickej osoby žiadajúcej o zrušenie uverejní, aby sa identifikovali osoby, ktoré aktivovali postup zrušenia, a aby mohol potenciálny namietateľ napadnúť ich oprávnený záujem o žiadosť o zrušenie. V prípade postupov štandardnej zmeny, ak štandardnú zmenu oznámi fyzická alebo právnická osoba, ktorá je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, meno názov tejto osoby sa uverejní alebo verejne sprístupní. Pri zápise informácií do registra zemepisných označení Únie by sa mal v tomto registri názov uznanej skupiny výrobcov verejne sprístupniť v záujme

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/787 zo 17. apríla 2019 o definovaní, popise, prezentácii a označovaní liehovín, používaní názvov liehovín pri prezentácii a označovaní iných potravín, ochrane zemepisných označení liehovín, používaní etylalkoholu a destilátov poľnohospodárskeho pôvodu v alkoholických nápojoch a o zrušení nariadenia (ES) č. 110/2008 (Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 1).

transparentnosti a preto, aby mohla táto skupina preukázať svoj štatút uznanej skupiny výrobcov pre dotknuté zemepisné označenie. V prípade, že členské štáty uverejnia názvy delegovaných orgánov a mená fyzických osôb, na ktoré boli delegované úlohy v rámci úradných kontrol v súvislosti so zemepisnými označeniami a zaručenými tradičnými špecialitami s pôvodom na ich území, a v prípade, že Komisia uverejní názvy orgánov pre certifikáciu výrobkov v súvislosti so zemepisnými označeniami a zaručenými tradičnými špecialitami s pôvodom v tretích krajinách, uvedené názvy a mená sa verejne sprístupnia, aby sa zaručila plná transparentnosť kontrolných postupov. V prípade, že sa nariadením Komisie alebo vnútroštátnym aktom výrobcovi udeľuje prechodné obdobie s cieľom umožniť mu používať zemepisné označenie alebo zaručenú tradičnú špecialitu, názov tohto výrobcu by sa mal uviesť v uvedenom nariadení Komisie alebo vnútroštátnom akte a verejne sprístupniť, aby mohol tento výrobca vykonávať práva, ktoré mu boli udelené, a aby sa zabezpečili rovnaké podmienky. V tomto rámci a v záujme riadneho vykonávania postupov stanovených v tomto nariadení a v súlade s nariadeniami (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725 by členské štáty a Komisia mali mať možnosť sprístupniť takéto osobné údaje tretím stranám alebo ich uverejniť.

- (15) Dokumentácia k zápisu zemepisného označenia a zaručenej tradičnej špeciality do registra v digitálnej alebo papierovej podobe by sa mala uchovávať 10 rokov po zrušení zápisu, aby sa zabezpečilo uchovanie historických informácií a umožnilo porovnanie s možnými následnými žiadosťami v súvislosti s rovnakými alebo podobnými názvami. Ak sú súčasťou tejto dokumentácie osobné údaje, uvedené osobné údaje by sa mali tiež uchovať.
- (16) Na účely uplatňovania nariadenia (EÚ) 2018/1725 je Komisia orgánom, u ktorého si dotknutá osoba môže uplatniť súvisiace práva zaslaním pripomienok, vznesením otázok alebo obáv, či predložením sťažnosti, pokiaľ ide o získavanie a používanie osobných údajov. Preto by sa malo objasniť, že Komisia sa považuje za prevádzkovateľa v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1725 v súvislosti so spracúvaním osobných údajov v rámci postupov, za ktoré je zodpovedná podľa tohto nariadenia, nariadení (EÚ) č. 1308/2013 a (EÚ) 2019/787 a ustanovení prijatých na základe tohto nariadenia a uvedených nariadení. Pri vedení a aktualizácii registra zemepisných označení Únie by mal ako sprostredkovateľ konať Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo by nemal mať diskrečnú právomoc ovplyvňovať účel a základné prvky spracúvania osobných údajov.
- (17) Na účely uplatňovania nariadenia (EÚ) 2016/679 sú príslušné orgány členských štátov orgánmi, u ktorých si dotknutá osoba môže uplatniť súvisiace práva zaslaním pripomienok, vznesením otázok alebo obáv, či predložením sťažnosti, pokiaľ ide o získavanie a používanie osobných údajov. Preto by sa malo objasniť, že členské štáty sa považujú za prevádzkovateľov v zmysle nariadenia (EÚ) 2016/679 v súvislosti so spracúvaním osobných údajov v rámci postupov, za ktoré sú zodpovedné podľa tohto nariadenia, nariadení (EÚ) č. 1308/2013 a (EÚ) 2019/787 a ustanovení prijatých na základe tohto nariadenia a uvedených nariadení.
- (18) Zabezpečenie jednotného uznávania a ochrany práv duševného vlastníctva, ktoré sa týkajú názvov chránených v Únii, na celom území Únie je priorita, ktorú možno účinne dosiahnuť len na úrovni Únie. V práve Únie je preto potrebné ustanoviť jednotný a kompletný systém zemepisných označení. Zemepisné označenia sú kolektívnym právom, ktoré majú všetci oprávnení výrobcovia vo vymedzenej oblasti, ktorí sú ochotní dodržiavať špecifikáciu výrobku.
- (19) Výrobcovia konajúci spoločne majú väčší vplyv ako jednotliví výrobcovia a nesú kolektívnu zodpovednosť za správu svojich zemepisných označení, súčasťou čoho je aj reagovanie na dopyt spoločnosti po výrobkoch z udržateľnej výroby. Kolektívna organizácia výrobcov výrobku označeného zemepisným označením môže tiež lepšie zabezpečiť spravodlivé rozdelenie pridanej hodnoty medzi účastníkov dodávateľského reťazca, aby sa výrobcom zabezpečil spravodlivý príjem, ktorý pokryje ich náklady a umožní im ďalej investovať do kvality a udržateľnosti ich výrobkov. Používanie zemepisných označení prináša výrobcovi spravodlivú odmenu za ich úsilie vyrábať rozmanitú škálu kvalitných výrobkov. Zároveň to môže byť prínosom pre vidiecke hospodárstvo, čo platí najmä v oblastiach s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, ako sú horské oblasti a vzdialené regióny vrátane najvzdialenejších regiónov, v ktorých poľnohospodársky sektor predstavuje významnú časť hospodárstva a výrobné náklady sú vysoké. Systémy kvality tak dokážu podporovať a dopĺňať politiku rozvoja vidieka, ako aj politiky na podporu trhov a príjmov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SPP“). Predovšetkým môžu prispieť k rozvoju poľnohospodárskeho sektora a najmä znevýhodnených oblastí. Komisia vo svojom oznámení z 30. júna 2021 s názvom „Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších,

prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040“ uznáva kľúčovú úlohu zemepisných označení medzi hlavnými iniciatívami, ktoré podporujú vidiecke oblasti, vzhľadom na ich prínos k ich prosperite, hospodárskej diverzifikácii a rozvoju a úzke prepojenie medzi výrobkom a jeho územným pôvodom. Rámec Únie, ktorý chráni zemepisné označenia tým, že stanovuje ich zaradenie do registra na úrovni Únie, napomáha rozvoju poľnohospodárskeho sektora, pretože výsledný jednotnejší prístup zabezpečuje spravodlivú hospodársku súťaž medzi výrobcami výrobkov s takýmito označeniami a posilňuje dôveryhodnosť výrobkov z hľadiska spotrebiteľov. Cieľom systému zemepisných označení je umožniť spotrebiteľom, aby robili uváženejšie rozhodnutia o kúpe, a prostredníctvom označovania a reklamy im pomáhať správne identifikovať výrobky na trhu.

- (20) Jednotný a kompletný systém zemepisných označení by mal výrazne prispieť k tomu, že spotrebiteľia v Únii a v tretích krajinách budú lepšie informovaní o symboloch, označeniach a skratkách preukazujúcich zapojenie do systémov kvality Únie a ich pridanej hodnote, budú ich vedieť lepšie rozpoznať a lepšie im budú rozumieť. Uvedený systém by mohol posilniť a uľahčiť propagáciu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1144/2014⁽⁸⁾ v prípade výrobkov označených zemepisnými označeniami.
- (21) Zemepisné označenia, ktoré sú druhom práva duševného vlastníctva, pomáhajú hospodárskym subjektom a spoločnostiam zhodnocovať ich nehmotné aktíva. S cieľom zabrániť vytvoreniu nespravodlivých podmienok hospodárskej súťaže a udržať vnútorný trh by každý výrobca vrátane výrobcov z tretích krajín mal mať možnosť v celej Únii a v rámci elektronického obchodu používať názov zapísaný do registra a uvádzať na trh výrobky označené zemepisným označením za predpokladu, že dotknutý výrobok spĺňa požiadavky príslušnej špecifikácie a na výrobcu sa vzťahuje systém kontrol. Na základe skúseností získaných pri vykonávaní nariadení (EÚ) č. 1308/2013 a (EÚ) 2019/787 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012⁽⁹⁾ je potrebné riešiť určité právne otázky, objasniť a zjednodušiť niektoré pravidlá a zefektívniť postupy.
- (22) Na účely regulácie zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín je vhodné vymedziť príslušné poľnohospodárske výrobky a potraviny tak, aby sa zohľadnil medzinárodný regulačný rámec, konkrétne Dohoda Svetovej obchodnej organizácie (WTO) o poľnohospodárstve, a to so zreteľom na rozsah poľnohospodárskych výrobkov podľa zoznamu v prílohe I k Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Mal by sa preto uviesť odkaz na kombinovanú nomenklatúru stanovenú nariadením Rady (EHS) č. 2658/87⁽¹⁰⁾. Poľnohospodárske výrobky a potraviny by tak mali zahŕňať výrobky, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti kapitol 1 až 23 kombinovanej nomenklatúry, vrátane výrobkov uvedených v prílohe I k tomuto nariadeniu.
- (23) Politika Únie v oblasti kvality by mala prispieť k tomu, aby sa umožnil prechod na udržateľný potravinový systém, a mala by reagovať na spoločenský dopyt po udržateľných výrobných metódach šetrných k životnému prostrediu a klíme, ktoré zaručujú dobré životné podmienky zvierat, efektívne využívajú zdroje a sú sociálne a eticky zodpovedné. Výrobcovia výrobkov označených zemepisným označením by sa mali motivovať k tomu, aby uplatňovali udržateľné postupy v súlade s environmentálnymi, sociálnymi a hospodárskymi cieľmi nad rámec povinných noriem. Takéto postupy by sa mohli stanoviť v špecifikácii výrobku alebo v rámci samostatnej iniciatívy. Postupy v záujme udržateľnosti zahrnuté do špecifikácie výrobku by sa mali vzťahovať aspoň na jeden z troch hlavných druhov udržateľnosti: environmentálnu, sociálnu a hospodársku.
- (24) Postupy v záujme udržateľnosti by mali prispievať k dosiahnutiu jedného alebo viacerých environmentálnych, sociálnych alebo hospodárskych cieľov. Environmentálne ciele by mali zahŕňať zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu, ochranu a udržateľné využívanie pôdy, krajiny, vody a prírodných zdrojov, zachovanie biodiverzity, ochranu vzácných osív, miestnych plemien a odrôd rastlín, podporu krátkych dodávateľských reťazcov a riadenie a podporu dobrých životných podmienok zvierat. Sociálne ciele by mali zahŕňať zlepšenie pracovných a zamestnaneckých podmienok, ako aj kolektívne vyjednávanie, sociálnu ochranu a bezpečnostné normy, a prilákanie a podporu mladých a nových výrobcov výrobkov označených zemepisným označením, aby sa uľahčila generačná výmena

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1144/2014 z 22. októbra 2014 o informačných a propagačných akciách týkajúcich sa poľnohospodárskych výrobkov uskutočňovaných na vnútornom trhu a v tretích krajinách a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 3/2008 (Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 56).

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1).

a solidarita a prenos vedomostí medzi generáciami. Hospodárske ciele by mali zahŕňať zabezpečenie stabilného a spravodlivého príjmu a silného postavenia výrobcov výrobkov označených zemepisným označením v rámci hodnotového reťazca, zvýšenie hospodárskej hodnoty výrobkov označených zemepisným označením a prerozdelenie pridanej hodnoty v rámci hodnotového reťazca, prispievanie k diverzifikácii vidieckeho hospodárstva a k miestnemu rozvoju vrátane zamestnanosti v poľnohospodárstve a zachovanie vidieckych oblastí.

- (25) Skupiny výrobcov alebo uznané skupiny výrobcov môžu na to, aby sa zviditeľnilo úsilie výrobcov výrobkov označených zemepisným označením v súvislosti s udržateľnosťou, vypracovať správy o udržateľnosti, kde uvedú udržateľné postupy uplatňované pri výrobe dotknutého výrobku. Komisia by mala tieto správy verejne sprístupniť.
- (26) Únia sa už určitý čas snaží o zjednodušenie regulačného rámca SPP. Postupy na zmenu špecifikácií výrobkov pre výrobky označené zemepisným označením sa už zjednodušili a zefektívnil v prípade vína a agropotravinárskych výrobkov v rámci preskúmania SPP, a to najmä rozšírením režimu „štandardných zmien“, ktorý sa predtým uplatňoval v sektore vína a liehovín, na sektor poľnohospodárskych výrobkov. Znižuje sa tým počet krokov pri schvaľovaní zmien, ktoré sa netýkajú základných prvkov špecifikácie výrobku ani nemajú vplyv na záujmy tretích strán, ktoré sú usadené alebo majú bydlisko v iných členských štátoch, ako je členský štát pôvodu dotknutého zemepisného označenia. S cieľom ďalej zjednodušiť zdĺhavé postupy zápisu do registra, zmeny na úrovni Únie a zrušenia zápisu by sa v jednom legislatívnom nástroji mali stanoviť harmonizované procesné pravidlá pre zemepisné označenia vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov so súčasným zachovaním ustanovení špecifických pre určité výrobky, konkrétne pre víno v nariadení (EÚ) č. 1308/2013, pre liehoviny v nariadení (EÚ) 2019/787 a pre poľnohospodárske výrobky v tomto nariadení. Postupy zápisu do registra, zmien špecifikácie výrobku na úrovni Únie a zrušenia zápisu, pokiaľ ide o zemepisné označenia s pôvodom v Únii, vrátane námietkových konaní, by mali vykonávať členské štáty a Komisia. Členské štáty a Komisia by mali byť zodpovedné za rôzne fázy každého postupu. Pokiaľ však ide o schvaľovanie štandardných zmien, za riadenie postupu a prijatie právoplatného rozhodnutia by mali byť zodpovedné výlučne členské štáty. Členské štáty by mali byť zodpovedné za prvú fázu postupu, t. j. za prijatie žiadosti od skupiny výrobcov, jej posúdenie vrátane uskutočnenia vnútroštátneho námietkového konania a jej zaslanie Komisii v závislosti od výsledkov posúdenia. Komisia by mala byť zodpovedná za preskúmanie žiadosti v druhej fáze postupu vrátane uskutočnenia nadnárodného námietkového konania, ako aj za prijatie rozhodnutia o tom, či sa ochrana zemepisného označenia udelí alebo neudelí. Mali by sa stanoviť lehoty na podanie námietky, aby sa zabezpečil plný výkon práva na námietku bez zdržania procesu zápisu do registra. Námietateľ by mal mať počas konzultácií so žiadateľom možnosť doplniť ďalšie podrobnosti k dôvodom uvedeným v námietke. Zemepisné označenia by sa mali zapisovať do registra len na úrovni Únie. Členské štáty by však s účinnosťou odo dňa, keď sa žiadosť o zápis do registra na úrovni Únie podá Komisii, mali byť schopné poskytnúť prechodnú ochranu na vnútroštátnej úrovni bez toho, aby ovplyvnili vnútorný trh alebo medzinárodný obchod. Ochrana, ktorú toto nariadenie poskytuje po zápise do registra, by mala byť rovnako dostupná pre zemepisné označenia tretích krajín, ktoré spĺňajú zodpovedajúce kritériá a sú chránené vo svojej krajine pôvodu. Komisia by mala vykonávať zodpovedajúce postupy pri zemepisných označeniach výrobkov s pôvodom v tretích krajinách.
- (27) Na to, aby mohli členské štáty, tretie krajiny a fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú usadené alebo majú bydlisko v tretej krajine, upozorniť Komisiu na akúkoľvek chybu alebo dodatočnú informáciu v súvislosti so žiadosťou o zápis do registra, by sa mala stanoviť možnosť podať oznámenie o pripomienkach.
- (28) Komisia by v záujme zabezpečenia jednotného a efektívneho rozhodovania, pokiaľ ide o žiadosti o ochranu a súdne námietky podané v rámci vnútroštátneho postupu, mala byť včas a pravidelne informovaná, ak sa pred vnútroštátnymi súdmi alebo inými orgánmi začnú konania týkajúce sa žiadosti o zápis do registra, ktorú Komisii postúpil členský štát, a o konečných výsledkoch uvedených konaní. Z rovnakého dôvodu by mal členský štát informovať Komisiu, ak sa domnieva, že vnútroštátne rozhodnutie, na ktorom sa zakladá žiadosť o ochranu, sa pravdepodobne zruší v dôsledku vnútroštátneho súdneho konania. Ak členský štát požaduje pozastavenie preskúmania žiadosti na úrovni Únie, Komisia by mala byť oslobodená od povinnosti dodržať lehotu na preskúmanie stanovenú v tomto nariadení. S cieľom chrániť žiadateľa pred šikanóznymi právnymi úkonmi a zachovať právo

žiadateľa na ochranu názvu v primeranej lehote by sa výnimka mala obmedziť na prípady, keď bola žiadosť o zápis do registra zrušená na vnútroštátnej úrovni na základe okamžite uplatniteľného, ale nie konečného súdneho rozhodnutia, alebo na prípady, keď sa členský štát domnieva, že žaloba, ktorou sa namieta platnosť žiadosti, sa zakladá na opodstatnených dôvodoch.

- (29) Aby mohli hospodárske subjekty, ktorých záujmy sú dotknuté zápisom názvu do registra, tento názov naďalej používať počas obmedzeného obdobia, hoci by používanie tohto názvu bolo v rozpore s režimom ochrany stanoveným v tomto nariadení, mali by sa udeliť osobitné odchýlky v používaní názvov vo forme prechodných období. Takéto obdobia by sa mali povoliť aj na prekonanie dočasných ťažkostí a s dlhodobým cieľom zabezpečiť, aby všetci výrobcovia dodržiavali špecifikáciu výrobku.
- (30) V záujme zabezpečenia transparentnosti a jednotnosti vo všetkých členských štátoch je potrebné zriadiť a viesť jeden elektronický register Únie obsahujúci zemepisné označenia zapísané do registra ako chránené označenia pôvodu alebo chránené zemepisné označenia. Tento pravidelne aktualizovaný register by mal spotrebiteľom a subjektom zapojeným do obchodu poskytovať informácie o všetkých typoch zemepisných označení zapísaných v tomto registri. Register by mal byť elektronickou databázou, ktorá je uložená v informačnom systéme, a mal by byť prístupný verejnosti. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo by mal na základe svojich skúseností so správou iných registrov práv duševného vlastníctva viesť a aktualizovať register Únie, pokiaľ ide o zápisy zemepisných označení do registra, ich zmeny a zrušenia.
- (31) Únia rokuje so svojimi obchodnými partnermi o medzinárodných dohodách vrátane tých, ktorými sa zvyšuje ochrana označení pôvodu a zemepisných označení. S cieľom uľahčiť poskytovanie informácií verejnosti o názvoch chránených týmito medzinárodnými dohodami a najmä zabezpečiť ich ochranu a kontrolu ich používania sa tieto názvy môžu zapísať do registra zemepisných označení Únie. Pokiaľ takéto názvy nie sú v takýchto medzinárodných dohodách vyslovene identifikované ako označenia pôvodu, mali by sa zapísať do registra ako chránené zemepisné označenia.
- (32) V záujme optimálneho fungovania vnútorného trhu je dôležité, aby výrobcovia a iné dotknuté hospodárske subjekty, orgány a spotrebitelia mohli rýchlo a ľahko pristupovať k príslušným informáciám týkajúcim sa chráneného označenia pôvodu alebo chráneného zemepisného označenia zapísaného do registra. Tieto informácie by mali podľa potreby zahŕňať informácie o totožnosti skupiny výrobcov uznanej na vnútroštátnej úrovni.
- (33) Názvom uvedeným v registri zemepisných označení Únie by sa v záujme zabezpečenia ich spravodlivého používania a zabránenia praktikám, ktoré môžu spotrebiteľa uviesť do omylu, mala poskytnúť ochrana. V záujme posilnenia ochrany zemepisných označení a účinnejšieho boja proti jej porušovaniu by sa mala ochrana označení pôvodu a zemepisných označení vzťahovať na všetky doménové mená dostupné v Únii bez ohľadu na miesto zriadenia príslušných registrov.
- (34) Pri určovaní, či sú výrobky porovnateľné s výrobkami označenými zemepisným označením, by sa mali zohľadniť všetky relevantné faktory. Uvedené faktory by mali zahŕňať to, či majú výrobky spoločné objektívne vlastnosti, ako je spôsob výroby, fyzický vzhľad alebo použitie rovnakej suroviny; za akých okolností sa výrobky používajú z hľadiska príslušnej skupiny verejnosti; či sa často distribuujú prostredníctvom rovnakých kanálov; a či sa na ne vzťahujú podobné pravidlá uvádzania na trh.
- (35) Vychádzajúc z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, k vyvolaniu mylnej predstavy o zemepisnom označení môže dôjsť najmä vtedy, keď sa v mysli priemerného európskeho spotrebiteľa, ktorý je primerane informovaný a primerane pozorný a obozretný, vytvorí súvislosť s výrobkom označeným zemepisným označením zapísaným do registra, a to aj pokiaľ ide o výraz, znak alebo iný spôsob označenia alebo balenia.
- (36) Vzhľadom na obchodné praktiky a judikatúru Únie treba objasniť použitie zemepisného označenia v obchodnom názve spracovaného výrobku, ktorého zložkou je výrobok označený zemepisným označením. Malo by sa zabezpečiť, aby sa takéto používanie uskutočňovalo v súlade so spravodlivými obchodnými praktikami a neoslabovalo, nepoškodzovalo ani nemalo negatívny vplyv na dobrú povesť výrobku so zemepisným označením. Na tento účel by sa mali doplniť podmienky, pokiaľ ide o to, aké vlastnosti získa spracovaná potravina na základe zložky označenej zemepisným označením. Okrem toho by mali výrobcovia balených potravín informovať uznanú

skupinu výrobcov, ak takáto skupina existuje, skôr ako začnú používať zemepisné označenie v názve balenej potraviny. Takýto prístup je v súlade s cieľom posilniť ochranu zemepisných označení a úlohu uznaných skupín výrobcov. V záujme dosiahnutia týchto cieľov by členské štáty mali mať možnosť ponechať alebo zaviesť dodatočné vnútroštátne procesné pravidlá uplatniteľné na vnútroštátne situácie, keď sú výrobca balených potravín a uznaná skupina výrobcov usadení na území daného členského štátu, a to v súlade so zmluvami a judikatúrou a bez toho, aby sa narušil voľný pohyb tovaru a sloboda usadiť sa. V súlade so zásadou zmluvnej slobody môžu tiež uznaná skupina výrobcov a výrobca balených potravín uzavrieť vzájomnú dohodu o osobitných technických a vizuálnych prvkoch uvádzania zemepisného označenia zložky v názve balenej potraviny.

- (37) Mali by sa objasniť pravidlá týkajúce sa ďalšieho používania druhových výrazov, aby si druhové výrazy, ktoré sa podobajú názvu alebo výrazu, ktorý je chránený, alebo sú jeho súčasťou, zachovali svoj druhový stav.
- (38) Mal by sa objasniť rozsah ochrany poskytovanej podľa tohto nariadenia, najmä v súvislosti s tými obmedzeniami zápisu do registra nových ochranných známk stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436⁽¹¹⁾ a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001⁽¹²⁾, ktoré sú v rozpore so zápisom zemepisných označení do registra. Takéto objasnenie je potrebné aj vzhľadom na držiteľov prednostných práv duševného vlastníctva a predovšetkým práv, ktoré sa týkajú ochranných známk a homonymných názvov zapísaných do registra ako zemepisné označenia.
- (39) Mal by sa objasniť vzťah medzi ochrannými známkami a zemepisnými označeniami, pokiaľ ide o kritériá na zamietnutie prihlášok ochranných známk, vyhlásenia ochranných známk za neplatné a koexistenciu ochranných známk a zemepisných označení.
- (40) Zemepisné označenia môžu byť zapísané ako ochranné známky aj v prípadoch, keď to nie je v rozpore s týmto nariadením. Na tento účel toto nariadenie nemá vplyv na vnútroštátne pravidlá týkajúce sa účtovného oceňovania týchto ochranných známk a ich zahrnutia do ročnej súvahy výrobcov a skupín výrobcov.
- (41) Skupiny výrobcov zohrávajú zásadnú úlohu v procese podávania žiadostí o zápis zemepisných označení do registra a v správe svojich zemepisných označení. Skupinám výrobcov môžu pri príprave ich žiadosti pomáhať zainteresované strany, ako sú regionálne a miestne orgány. Skupiny výrobcov by mali disponovať prostriedkami na lepšie identifikovanie a marketing špecifických vlastností svojich výrobkov. Mala by sa preto objasniť úloha skupiny výrobcov.
- (42) Keďže výrobcovia výrobkov so zemepisným označením sú väčšinou malé alebo stredné podniky, čelia hospodárskej súťaži zo strany iných hospodárskych subjektov v potravinovom dodávateľskom reťazci, čo môže spôsobiť nekalú hospodársku súťaž medzi miestnymi výrobcami a výrobcami, ktorí pôsobia v širšom rozsahu. V tejto súvislosti je v záujme všetkých dotknutých výrobcov potrebné umožniť jednej skupine výrobcov, aby v mene výrobcov vykonávala konkrétne činnosti. Na tento účel by sa mala vytvoriť kategória uznaných skupín výrobcov. Okrem všeobecných pravidiel o skupinách výrobcov, ktoré by sa mali zodpovedajúcim spôsobom vzťahovať aj na uznané skupiny výrobcov, je potrebné vymedziť kritériá, na základe ktorých by sa skupina výrobcov dala považovať za uznanú, a súvisiace osobitné dodatočné práva, a to najmä s cieľom poskytnúť uznaným skupinám výrobcov správne nástroje na lepšie presadzovanie ich práv duševného vlastníctva voči nekalým a devalorizujúcim praktikám. V tejto súvislosti by uznané skupiny výrobcov mali mať možnosť zastupovať všetkých výrobcov výrobkov označených príslušnými zemepisnými označeniami a konať v ich mene. Mali by sa tiež poveriť plnením niektorých konkrétnych úloh uvedených v tomto nariadení, a to hlavne preto, že dosah alebo rozsah týchto úloh sa týka všetkých takýchto výrobcov. Na tento účel sa rozdelenie medzi vnútroštátnou, regionálnou a miestnou úrovňou chápe v súlade s ústavnou štruktúrou a vnútroštátnym právom členských štátov. Ustanovenia o uznaných skupinách

⁽¹¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk (Ú. v. EÚ L 336, 23.12.2015, s. 1).

⁽¹²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrane známky Európskej únie (Ú. v. EÚ L 154, 16.6.2017, s. 1).

výrobcov sú inšpirované dlhodobo zavedenými systémami vo viacerých členských štátoch. Tieto existujúce systémy svedčia o tom, že uznaná skupina výrobcov je cenným nástrojom na zlepšenie kolektívnej správy a ochrany zemepisných označení, ktorý by sa mal zachovať. Toto nariadenie by preto malo členským štátom, ktoré by sa niekedy rozhodli takéto systémy zaviesť, poskytnúť potrebné regulačné nástroje.

- (43) Na základe dohody dotknutých členských štátov by sa tiež mala uznať jedna skupina výrobcov v prípade zemepisných označení, ktorých zemepisná oblasť zahŕňa viac ako jeden členský štát. So zreteľom na Protokol o Írsku a Severnom Írsku k Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu⁽¹³⁾ by sa to isté malo vzťahovať aj na územie Severného Írska.
- (44) Vzhľadom na cenný a trvalý prínos združení skupín výrobcov k propagácii a popularizácii systému zemepisných označení by sa mala stanoviť úloha a funkcie takýchto združení.
- (45) V záujme lepšieho presadzovania zemepisných označení na trhu by sa mal objasniť vzťah medzi internetovými doménovými menami a ochranou zemepisných označení, pokiaľ ide o rozsah uplatňovania nápravných opatrení, uznávanie zemepisných označení pri riešení sporov a o spravodlivé používanie doménových mien. Systémy alternatívneho riešenia sporov správcov doménových mien najvyššej úrovne s kódom krajiny v celej Únii by mali uznávať zemepisné označenia ako právo, na ktoré sa počas takýchto sporov možno odvolať.
- (46) S cieľom zabrániť vytvoreniu nespravodlivých podmienok hospodárskej súťaže by každý hospodársky subjekt vrátane hospodárskych subjektov z tretích krajín mal mať možnosť používať zemepisné označenie zapísané do registra za predpokladu, že dotknutý výrobok spĺňa požiadavky príslušnej špecifikácie výrobku. Systém vytvorený členskými štátmi by mal okrem toho zabezpečiť, aby hospodárske subjekty dodržiavajúce pravidlá mali nárok na to, aby sa na ne vzťahovalo overovanie súladu so špecifikáciou výrobku.
- (47) Symboly, označenia a skratky, na základe ktorých sa identifikuje zemepisné označenie zapísané do registra, a práva, ktoré v rámci tohto systému prislúchajú Únii, by mali byť chránené v Únii, ako aj v tretích krajinách s cieľom zabezpečiť, aby sa používali iba pri pravých výrobkoch a aby sa spotrebiteľia neuvádzali do omylu, pokiaľ ide o vlastnosti výrobkov.
- (48) Označovanie liehovín a poľnohospodárskych výrobkov by malo podliehať všeobecným pravidlám stanoveným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011⁽¹⁴⁾, a najmä ustanoveniam zameraným na zamedzenie označenia, ktoré môže spotrebiteľov zmiasť alebo ich uviesť do omylu.
- (49) Použitie symbolov Únie na balení (na označení výrobku a v reklamných materiáloch) poľnohospodárskych výrobkov označených zemepisným označením by malo byť povinné, aby sa spotrebiteľia lepšie oboznámili s danou kategóriou výrobkov a zárukami s nimi spojenými a aby sa umožnila ľahšia identifikácia týchto výrobkov na trhu, čím sa uľahčia kontroly. V prípade liehovín by sa však vzhľadom na ich osobitnú povahu mali zachovať osobitné ustanovenia týkajúce sa označovania. Použitie symbolov alebo označení Únie by malo v prípade zemepisných označení a označení pôvodu z tretích krajín zostať dobrovoľné pre poľnohospodárske výrobky. V nariadení (EÚ) č. 1308/2013 by sa mali zachovať pravidlá označovania chránených označení pôvodu (ďalej len „CHOP“) a chránených zemepisných označení (ďalej len „CHZO“) v sektore vinohradníctva a vinárstva, pričom by sa malo objasniť, že skratky „CHOP“ a „CHZO“ možno doplniť aj na etiketu.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 384 I, 12.11.2019, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).

- (50) S cieľom zviditeľniť výrobcov výrobkov označených zemepisnými označeniami by malo byť povinné uvádzať na etikete meno výrobcu alebo v prípade poľnohospodárskych výrobkov názov hospodárskeho subjektu.
- (51) Pridaná hodnota zemepisných označení spočíva v dôvere spotrebiteľov. Systém zemepisných označení sa do veľkej miery opiera o vlastnú kontrolu, náležitú starostlivosť a individuálnu zodpovednosť výrobcov, pričom úlohou príslušných orgánov členských štátov je prijať potrebné opatrenia na zabránenie alebo zastavenie používania názvov výrobkov, ktoré sú v rozpore s pravidlami upravujúcimi zemepisné označenia. Úlohou Komisie je vykonávať na základe analýzy rizík audit členských štátov. Zemepisné označenia by mali podliehať systému úradných kontrol v súlade so zásadami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 ⁽¹⁵⁾, ktorý by mal zahŕňať systém kontrol vo všetkých fázach výroby, spracúvania a distribúcie. Každý hospodársky subjekt by mal podliehať systému kontroly, ktorým sa overuje súlad so špecifikáciou výrobku. Vzhľadom na to, že víno podlieha osobitným kontrolám stanoveným v nariadení (EÚ) č. 1308/2013, v tomto nariadení by sa mali stanoviť kontroly, len pokiaľ ide o liehoviny a poľnohospodárske výrobky.
- (52) Príslušné orgány určené na vykonávanie overovania súladu so špecifikáciou výrobku by mali splniť niekoľko operačných kritérií, aby sa zabezpečila ich nestrannosť a účinnosť. Malo by sa zväziť prijatie ustanovení o delegovaní určitých úloh v rámci úradných kontrol na delegované orgány a orgány pre certifikáciu výrobkov a fyzické osoby s cieľom uľahčiť úlohu kontrolných orgánov a zefektívniť systém. Informácie o príslušných orgánoch, delegovaných orgánoch a orgánoch pre certifikáciu výrobkov a fyzických osobách by sa mali verejne sprístupniť, aby sa zabezpečila transparentnosť a aby ich zainteresované strany mohli kontaktovať.
- (53) Na akreditáciu delegovaných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov by sa mali použiť európske normy vypracované Európskym výborom pre normalizáciu a medzinárodné normy vypracované Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu, ktoré by tieto kontrolné orgány mali používať aj pre svoje operácie. Akreditácia týchto orgánov by mala prebehnúť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ⁽¹⁶⁾.
- (54) Presadzovanie zemepisných označení na trhu v súlade s nariadením (EÚ) 2017/625 je dôležité, aby sa zabránilo podvodným a klamlivým praktikám a umožnilo účinne bojovať proti falšovaniu, čím sa zabezpečí primerané odmeňovanie výrobcov za pridanú hodnotu ich výrobkov, na ktoré sa vzťahuje zemepisné označenie, a zabráni sa nezákonným používateľom týchto zemepisných označení, aby predávali svoje výrobky. Kontroly na trhu by sa mali vykonávať na základe posúdenia rizík alebo oznámení hospodárskych subjektov alebo príslušných orgánov, aby sa zabezpečil súlad so špecifikáciou výrobku alebo jednotným dokumentom alebo rovnocenným dokumentom, ako napríklad zhrnutím špecifikácie výrobku. Mali by sa prijať vhodné účinné a primerané administratívne a súdne opatrenia na zabránenie používaniu alebo na zastavenie používania názvov výrobkov alebo služieb, ktoré nerešpektujú chránené zemepisné označenia alebo sú s nimi v rozpore.
- (55) Vzhľadom na zvýšené využívanie online sprostredkovateľských služieb si tiež osobitnú pozornosť vyžaduje presadzovanie ochrany zemepisných označení pred doménovými menami, ktoré sú v rozpore s touto ochranou. Je potrebné vybaviť príslušné vnútroštátne orgány nástrojmi ustanovenými podľa tohto nariadenia, ktoré im umožnia náležite reagovať na porušenie ochrany zemepisného označenia zaregistrovaným doménovým menom. Tieto orgány by preto pri plnení svojich úloh v rámci úradných kontrol mali mať možnosť prijať vhodné opatrenia s cieľom znemožniť prístup z územia dotknutého členského štátu k doménovým menám zaregistrovaným v rozpore s ochranou zemepisných označení, a to so zreteľom na zásadu proporcionality a práva a záujmy dotknutých strán.

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30).

Takéto opatrenia by mali byť v súlade s inými príslušnými právnymi predpismi Únie, ako je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 ⁽¹⁷⁾.

- (56) Na predaj výrobkov vrátane výrobkov označených zemepisným označením sa čoraz častejšie vyžívajú sprostredkovateľské služby, najmä online platformy, a v niektorých prípadoch môžu tieto online platformy predstavovať priestor dôležitý z hľadiska predchádzania podvodom. Informácie týkajúce sa reklamy, propagácie a predaja tovaru, ktorý je v rozpore s ochranou zemepisných označení, by sa mali považovať za nezákonný obsah podľa nariadenia (EÚ) 2022/2065. V tejto súvislosti sa v tomto nariadení stanovuje určenie takéhoto nezákonného obsahu a možné opatrenia, ktoré majú prijať vnútroštátne orgány.
- (57) Keďže výrobok označený zemepisným označením vyrobený v jednom členskom štáte sa môže predávať v inom členskom štáte, na umožnenie účinných kontrol by sa mala zaistiť administratívna pomoc medzi členskými štátmi a mali by sa stanoviť praktické aspekty tejto administratívnej pomoci.
- (58) V záujme optimálneho fungovania vnútorného trhu je dôležité, aby výrobcovia mohli v rôznych situáciách rýchlo a ľahko preukázať, že sú oprávnení používať chránený názov, napríklad pri colných kontrolách alebo trhových inšpekciách alebo na požiadanie obchodných subjektov. Na tento účel by sa hospodárskemu subjektu malo poskytnúť potvrdenie o súlade so špecifikáciou výrobku.
- (59) Vzhľadom na existujúcu prax by sa mali zachovať dva rôzne nástroje na určenie súvislosti medzi výrobkom a jeho zemepisným pôvodom, a to označenie pôvodu a zemepisné označenie. Mali by sa objasniť pravidlá a definície týkajúce sa odrôd rastlín a plemien zvierat, aby v prípade rozporu bolo možné lepšie pochopiť ich vzťah k zemepisným označeniam. Pravidlá získavania krmív a surovín by mali zostať nezmenené.
- (60) Pokiaľ ide o chránené označenia pôvodu, súvislosť medzi zemepisným prostredím a špecifickou kvalitou alebo vlastnosťou výrobku, ktoré sa dajú v podstatnej miere alebo výlučne pripísať tomuto prostrediu, zväčša tvorí viacero prvkov. Dočasné zmeny, ktorými sa na obmedzený čas pozastaví požiadavka získavať minimálne 50 % krmiva z danej zemepisnej oblasti, by sa mali prijať, iba ak nemajú vplyv na túto súvislosť so všetkými jej prvkami, pretože by inak zanikla a umožnilo by sa tým, že sa na trh pod chráneným názvom uvedú výrobky, ktorým celkom chýba špecifická kvalita alebo vlastnosť spojené s danou zemepisnou oblasťou.
- (61) Výrobok so zemepisným označením by mal spĺňať určité podmienky stanovené v špecifikácii výrobku. Aby takéto informácie boli ľahko zrozumiteľné aj pre zainteresované strany, špecifikácia výrobku by sa mala zhrnúť v jednotnom dokumente.
- (62) Osobitným cieľom systému zaručených tradičných špecialít je pomôcť výrobcom tradičných výrobkov sprostredkovať spotrebiteľom charakteristické znaky ich výrobkov, ktoré predstavujú pridanú hodnotu. S cieľom zabrániť vytvoreniu nespravodlivých podmienok hospodárskej súťaže by každý výrobca vrátane výrobcov z tretej krajiny mal mať možnosť používať názov zaručenej tradičnej špeciality zapísaný do registra za predpokladu, že dotknutý výrobok spĺňa požiadavky príslušnej špecifikácie a na výrobcu sa vzťahuje systém kontrol.
- (63) Keďže neexistuje všeobecná medzinárodná povinnosť uznávať prípadné systémy zaručených tradičných špecialít tretích krajín a keďže sa toto nariadenie uplatňuje výlučne v rámci Únie, tradičné postupy týkajúce sa spôsobu výroby, spracovania alebo zloženia a tradičné spôsoby využitia surovín alebo zložiek výrobku označeného názvom oprávneným na zápis do registra ako zaručená tradičná špecialita by sa mali chápať ako odkazy na takéto postupy alebo spôsoby využitia v rámci Únie. Malo by sa to vzťahovať aj na žiadosti s pôvodom v tretích krajinách.

⁽¹⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1).

- (64) Súčasný systém zaručených tradičných špecialít nedokázal naplniť svoj potenciál, keďže do registra je zapísaných len niekoľko názvov. Preto by sa súčasné ustanovenia mali zlepšiť, vyjasniť a spresniť, aby bol systém pre potenciálnych žiadateľov zrozumiteľnejší, funkčnejší a atraktívnejší. S cieľom zabezpečiť, aby boli názvy pravých tradičných výrobkov zapísané do registra, by sa mali upraviť kritériá a podmienky zápisu názvu do registra, a to najmä odstránením podmienky, že zaručené tradičné špeciality musia mať špecifický charakter.
- (65) Aby sa zabezpečilo, že zaručené tradičné špeciality budú v súlade so svojimi špecifikáciami a konzistentné, by výrobcovia organizovaní v skupinách mali sami výrobok vymedziť v špecifikácii. Možnosť zapísať do registra názov ako zaručenú tradičnú špecialitu by mala byť dostupná pre výrobcov z tretích krajín.
- (66) V záujme zabezpečenia transparentnosti by sa mali zaručené tradičné špeciality zapísať do registra zaručených tradičných špecialít Únie.
- (67) V prípade zaručených tradičných špecialít vyrábaných na území Únie by sa mal na označení uvádzať symbol Únie a malo by byť možné ho spojiť s označením „zaručená tradičná špecialita“. Používanie názvov, symbolu Únie a označenia by malo byť zodpovedajúcim spôsobom regulované, aby sa zaistil jednotný prístup na celom vnútornom trhu.
- (68) Zaručené tradičné špeciality by sa mali na trhu účinne chrániť, aby ich výrobcovia boli primerane odmeňovaní za pridanú hodnotu svojich výrobkov a nezákonným používateľom zaručených tradičných špecialít sa zabránilo predávať svoje výrobky.
- (69) Aby sa zabránilo uvádzaniu spotrebiteľov do omylu, zaručené tradičné špeciality zapísané do registra by mali byť chránené pred akýmkoľvek zneužitím alebo napodobňovaním, a to aj v súvislosti s výrobkami použitými ako zložky, alebo pred akýmkoľvek inými praktikami, ktoré môžu spotrebiteľa uvádzať do omylu. S rovnakým cieľom by sa mali stanoviť pravidlá pre konkrétne použitia zaručených tradičných špecialít, najmä pokiaľ ide o používanie výrazov, ktoré sú v Únii druhové, označení, ktoré obsahujú alebo zahŕňajú názov odrody rastliny alebo plemena zvieratá, a ochranných známk.
- (70) Postupy zápisu do registra, zmien špecifikácie výrobku a zrušenia zápisu do registra, pokiaľ ide o zaručené tradičné špeciality s pôvodom v Únii, vrátane námietkových konaní by mali vykonávať členské štáty a Komisia. Členské štáty a Komisia by mali byť zodpovedné za rôzne fázy každého postupu. Členské štáty by mali byť zodpovedné za prvú fázu postupu, t. j. za prijatie žiadosti od skupiny výrobcov, jej posúdenie vrátane uskutočnenia vnútroštátneho námietkového konania a zaslanie žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie Komisii v závislosti od výsledkov posúdenia. Komisia by mala byť zodpovedná za preskúmanie žiadosti vrátane uskutočnenia nadnárodného námietkového konania, ako aj za prijatie rozhodnutia o poskytnutí alebo neposkytnutí ochrany zaručeným tradičným špecialitám. Ochrana, ktorú toto nariadenie poskytuje po zápise do registra, by mala byť rovnako dostupná pre zaručené tradičné špeciality z tretích krajín, ktoré splňajú zodpovedajúce kritériá a sú chránené vo svojej krajine pôvodu. Komisia by mala vykonávať zodpovedajúce postupy aj pri zaručených tradičných špecialitách s pôvodom v tretích krajinách.
- (71) Nariadením (EÚ) č. 1151/2012 sa zaviedol systém nepovinných výrazov kvality. Odkazuje na špecifické horizontálne vlastnosti jednej alebo viacerých kategórií výrobkov, poľnohospodárskych metód alebo charakteristických znakov spracovania, ktoré sa uplatňujú v konkrétnych oblastiach. Nepovinný výraz kvality „horský výrobok“ splnil podmienky stanovené pre nepovinné výrazy kvality a bol zavedený uvedeným nariadením. Uvedený výraz poskytol výrobcovi z horských oblastí účinný nástroj na lepšie uvádzanie ich výrobkov na trh a zníženie skutočných rizík uvedenia spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o horský pôvod výrobkov na trhu. Možnosť, aby výrobcovia používali nepovinné výrazy kvality, by sa mala zachovať, pretože tento systém ešte v členských štátoch nedosiahol svoj plný potenciál.

- (72) Ustanovenia o zemepisných označeniach vína uvedené v nariadení (EÚ) č. 1308/2013 a liehovín uvedené v nariadení (EÚ) 2019/787 treba zmeniť, aby sa zosúladiť so spoločnými pravidlami zápisu do registra, zmeny, namietania, zrušenia, ochrany a presadzovania zemepisných označení a v prípade liehovín s pravidlami kontrol stanovenými v tomto nariadení.
- (73) V prípade vína sú potrebné dodatočné zmeny vymedzenia chránených zemepisných označení, aby sa zosúladiť s Dohodou WTO o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (ďalej len „TRIPS“), v ktorej sa ako výnimočný prípad nedefinuje zemepisné označenie so zemepisnou oblasťou zodpovedajúcou celému územiu krajiny. Hoci už nie je potrebné odôvodniť ako výnimočný prípad chránené zemepisné označenie v sektore vinohradníctva a vinárstva pokrývajúce celú oblasť krajiny, takéto označenie si zasluhuje dôkladné preskúmanie, pokiaľ ide o podmienky zápisu do registra, a to najmä v prípade veľmi veľkých oblastí. Zosúladenie s vymedzením zemepisného označenia v dohode TRIPS by nemalo viesť k tomu, že sa do registra budú v sektore vinohradníctva a vinárstva zapisovať vymyslené alebo fiktívne názvy. Názov by sa mal považovať za oprávnený na zápis do registra aj vtedy, keď síce nezahŕňa žiadny zemepisný pojem, ale implicitne prezrádza miesto, región alebo krajinu pôvodu výrobku.
- (74) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1753⁽¹⁸⁾ o vykonávaní Ženevského aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach (ďalej len „Ženevský akt“) v Únii je potrebné zmeniť, aby sa posilnila úloha uznanej skupiny výrobcov v postupe zápisu zemepisných označení Únie do medzinárodného registra podľa Ženevského aktu. Nariadenie (EÚ) 2019/1753 by sa malo upraviť aj tak, aby umožňovalo zapísať do registra podľa Ženevského aktu označenia pôvodu siedmich členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami Lisabonskej dohody, pokiaľ ide o výrobky, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, ale patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.
- (75) S cieľom doplniť alebo zmeniť určité nepodstatné prvky tohto nariadenia by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o: stanovenie podrobných postupov a lehôt pre námietkové konanie; stanovenie ustanovení o zmenách na úrovni Únie týkajúcich sa špecifikácií výrobkov so zemepisným označením, v prípade ktorých nebol uverejnený jednotný dokument, o prípustnosti žiadostí o zmeny na úrovni Únie, o vzťahu medzi zmenami na úrovni Únie a štandardnými zmenami a o štandardných zmenách; stanovenie dodatočných pravidiel používania zemepisných označení v názve spracovaných výrobkov s odkazom na použitie porovnateľných zložiek a kritérií dodávania podstatných vlastností spracovaným výrobkom; poverenie Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo zriadením a správou informačného a výstražného systému v oblasti doménových mien; stanovenie obmedzení a odchýlok, pokiaľ ide o zabíjanie živých zvierat alebo o získavanie surovín; stanovenie pravidiel používania názvu odrody rastliny alebo plemena zvierat; stanovenie pravidiel obmedzujúcich informácie obsiahnuté v špecifikácii výrobku so zemepisným označením a zaručených tradičných špecialít; stanovenie ďalších podrobností kritérií oprávnenosti pre zaručené tradičné špeciality; doplnenie pravidiel námietkového konania pre zaručené tradičné špeciality s cieľom stanoviť podrobné postupy a lehoty; doplnenie pravidiel týkajúcich sa postupu podávania žiadostí o zmenu pre zaručené tradičné špeciality; doplnenie pravidiel používania zaručených tradičných špecialít v názve spracovaných výrobkov s odkazom na použitie porovnateľných zložiek a kritérií dodávania podstatných vlastností spracovaným výrobkom; stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa kritérií pre nepovinné výrazy kvality; vyhradenie dodatočného nepovinného výrazu kvality, stanovenie podmienok jeho používania; stanovenie odchýlok v používaní výrazu „horský výrobok“ a stanovenie spôsobov výroby a iných kritérií, ktoré sú relevantné pre používanie tohto nepovinného výrazu kvality, a najmä stanovenie podmienok, za ktorých je povolené, aby suroviny alebo krmivo nepochádzali z horských oblastí. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁽¹⁹⁾. V záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa predovšetkým všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

⁽¹⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1753 z 23. októbra 2019 o činnosti Únie po jej pristúpení k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach (Ú. v. EÚ L 271, 24.10.2019, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

(76) Na účely vykonávania pravidiel stanovených v tomto nariadení týkajúcich sa zemepisných označení, zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality by mal Komisia pomáhať výbor zložený z delegátov členských štátov.

(77) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o:

— v prípade zemepisných označení: stanovenie technickej podoby klasifikácie výrobkov označených zemepisnými označeniami podľa kombinovanej nomenklatury a o online prístup k tejto klasifikácii; stanovenie formátu a online prezentácie sprievodnej dokumentácie a zabezpečenie vylúčenia alebo anonymizácie osobných údajov; stanovenie podrobných pravidiel pre postupy, formu a prezentáciu žiadostí o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie vrátane žiadostí týkajúcich sa územia viac ako jedného štátu; stanovenie formátu a prezentácie námietok a zabezpečenie vylúčenia alebo anonymizácie osobných údajov; stanovenie formátu a prezentácie oznámení o pripomienkach; udelenie prechodného obdobia s cieľom umožniť používanie názvu zapísaného do registra spolu s inými názvami, ktoré by inak boli v rozpore s názvom zapísaným do registra, a predĺženie tohto prechodného obdobia; zamietnutie žiadosti; rozhodovanie o zápise zemepisného označenia do registra, ak sa nedosiahla dohoda; zápis zemepisných označení týkajúcich sa výrobkov z tretích krajín chránených v Únii na základe medzinárodnej dohody, ktorej zmluvnou stranou je Únia, do registra; stanovenie obsahu a prezentácie registra zemepisných označení Únie; stanovenie formátu a online prezentácie výpisov z registra zemepisných označení Únie a zabezpečenie vylúčenia alebo anonymizácie osobných údajov; stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa postupov, formy a prezentácie žiadostí o zmenu na úrovni Únie a postupov, formy a oznamovania štandardnej zmeny Komisií; zrušenie zápisu zemepisného označenia v registri; stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa postupov a formy zrušenia zápisu v registri a prezentácie žiadostí o zrušenie; odstránenie akýchkoľvek zemepisných označení, ktoré sú zapísané v rozpore s ustanoveniami o homonymných názvoch, z registra Únie; stanovenie technických charakteristík symbolov Únie, ako aj technických pravidiel ich používania a používania označení a skratiek na výrobkoch uvádzaných na trh pod zemepisným označením zapísaným do registra vrátane jazykových verzií; stanovenie oznámenia, ktoré majú tretie krajiny predkladať Komisií; opatrenia na monitorovanie a overovanie činnosti, na ktorú sa vzťahuje špecifikácia výrobku; stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa povahy a druhu informácií, ktoré sa majú vymieňať, a metód výmeny informácií v rámci vzájomnej pomoci na účely kontrol a vymáhania práv; stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa formy a obsahu potvrdenia o súlade a výpisu zo zoznamu, foriem, v akých ich majú hospodárske subjekty alebo obchodníci sprístupňovať na účely kontroly alebo v priebehu podnikania, a za akých okolností a v akej forme sa v prípade výrobkov s pôvodom v tretích krajinách vyžaduje rovnocenné osvedčenie; stanovenie pravidiel týkajúcich sa formy špecifikácie poľnohospodárskych výrobkov so zemepisným označením; stanovenie formátu a online prezentácie jednotného dokumentu zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a zabezpečenie vylúčenia alebo anonymizácie osobných údajov,

— v prípade zaručených tradičných špecialít: stanovenie pravidiel týkajúcich sa formy špecifikácie výrobku; stanovenie obsahu a prezentácie registra zaručených tradičných špecialít Únie; stanovenie technických charakteristík symbolov Únie, ako aj technických pravidiel ich používania a používania označenia a skratky na výrobkoch uvádzaných na trh ako zaručená tradičná špecialita vrátane jazykových verzií; stanovenie procesných požiadaviek na ochranu zaručených tradičných špecialít; stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa postupov, formy a prezentácie žiadostí o zápis do registra vrátane žiadostí týkajúcich sa územia viac ako jedného štátu, žiadostí o zmenu špecifikácie výrobku a žiadostí o zrušenie zápisu v registri; stanovenie formátu a prezentácie námietok a zabezpečenie vylúčenia alebo anonymizácie osobných údajov; udelenie prechodného obdobia na používanie označenia zaručená tradičná špecialita; zamietnutie žiadosti o zápis do registra; rozhodovanie o zápise zaručenej tradičnej špeciality do registra, ak sa nedosiahla dohoda; zrušenie zápisu zaručenej tradičnej špeciality v registri; stanovenie oznámenia, ktoré majú tretie krajiny predkladať Komisií, pokiaľ ide o príslušné orgány a orgány pre certifikáciu výrobkov zodpovedné za kontroly; stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa povahy a druhu informácií, ktoré si majú vymieňať členské štáty, a metód výmeny týchto informácií na účely kontrol a presadzovania predpisov; a stanovenie podrobných pravidiel týkajúcich sa formy a obsahu potvrdenia o súlade a výpisu zo zoznamu, a za akých okolností, a formy v akých ich hospodárske subjekty alebo obchodníci majú sprístupňovať na účely kontroly alebo v priebehu podnikania, a to aj v prípade výrobkov s pôvodom v tretích krajinách,

- v prípade nepovinných výrazov kvality: stanovenie technických podrobností potrebných na oznámenie nepovinných výrazov kvality; a stanovenie pravidiel týkajúcich sa formy, postupov alebo iných technických podrobností potrebných na používanie nepovinných výrazov kvality,
- v prípade označení pôvodu a zemepisných označení v sektore vinohradníctva a vinárstva podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013: formu špecifikácie výrobku, vymedzenie formátu a online prezentácie jednotného dokumentu, a vylúčenie alebo anonymizáciu osobných údajov; oznámenie, ktoré majú členské štáty predkladať Komisii, pravidlá, ktorými sa riadi orgán zodpovedný za overovanie súladu so špecifikáciami výrobkov týkajúcimi sa chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení vrátane prípadov, keď sa zemepisná oblasť nachádza v tretej krajine, a kontroly na overovanie súladu so špecifikáciou výrobku, ktoré majú vykonávať členské štáty, vrátane testovania,
- v prípade tradičných pojmov v sektore vinohradníctva a vinárstva podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013: oznámenie, ktoré majú členské štáty predkladať Komisii, pravidlá, ktorými sa riadi orgán zodpovedný za overovanie súladu s definíciou stanovenou pre tradičné pojmy a v relevantných prípadoch podmienky používania tradičných pojmov, činnosti, ktoré majú vykonávať členské štáty s cieľom zabrániť nezákonnému používaniu chránených tradičných pojmov, a kontroly na overovanie súladu, ktoré majú vykonávať členské štáty; vyhlásenie neplatnosti a odstránenie z registra chránených tradičných pojmov všetkých tradičných pojmov zapísaných v rozpore s týmto nariadením,
- v prípade liehovín podľa nariadenia (EÚ) 2019/787: formu špecifikácie výrobku, vymedzenie formátu a online prezentácie jednotného dokumentu a vylúčenie alebo anonymizáciu osobných údajov,
- v prípade uplatňovania Ženevského aktu v Únii podľa nariadenia (EÚ) 2019/1753: povolenie členskému štátu, ktorý je zmluvnou stranou Lisabonskej dohody a chce zaregistrovať svoje označenia pôvodu podľa Ženevského aktu, vykonať potrebné úpravy a oznámiť ich Medzinárodnému úradu Svetovej organizácie duševného vlastníctva (ďalej len „medzinárodný úrad“).

Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁽²⁰⁾.

- (78) Komisia by mala byť splnomocnená prijímať vykonávacie akty bez uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 182/2011, pokiaľ ide o: zápis názvu do registra, ak neexistuje žiadna prípustná námietka, alebo v prípade prípustnej námietky, ak bola dosiahnutá dohoda o zemepisných označeniach a zaručených tradičných špecialitách, a v prípade potreby zmenu uverejnených informácií, ak takéto zmeny nie sú podstatné; zriadenie a vedenie verejne prístupného elektronického registra zemepisných označení a elektronického registra zaručených tradičných špecialít; udeľovanie prechodného obdobia na používanie zemepisných označení po námietke podanej v rámci vnútroštátneho postupu; a stanovenie prostriedkov, pomocou ktorých sa verejne sprístupní názov a adresa príslušných orgánov a delegovaných orgánov pre zaručené tradičné špeciality.
- (79) Nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2019/787 a (EÚ) 2019/1753 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 by sa preto malo zrušiť.
- (80) Chránené označenia pôvodu, chránené zemepisné označenia a zaručené tradičné špeciality už zapísané do registra podľa nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia už zapísané do registra podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a zemepisné označenia už zapísané do registra podľa nariadenia (EÚ) 2019/787 by mali byť naďalej chránené podľa tohto nariadenia a automaticky zahrnuté do dotknutého registra.

⁽²⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (81) Mal by sa stanoviť vhodný mechanizmus na zabezpečenie bezproblémového ukončenia vnútroštátnej ochrany zemepisných označení, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, ale patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Zápis týchto zemepisných označení do registra podľa tohto nariadenia by sa mal zároveň uľahčiť ich vyňatím z vnútroštátnej fázy postupu zápisu do registra. Je tiež potrebné zabezpečiť, aby v prípade, že sú takéto zemepisné označenia zapísané do registra podľa Lisabonskej dohody, mohli byť zapísané do registra podľa Ženevského aktu bez toho, aby stratili svoje práva prednosti.
- (82) Mali by sa prijať ustanovenia týkajúce sa vhodných opatrení, ktorými sa zabezpečí bezproblémový prechod od pravidiel stanovených v nariadeniach (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 1308/2013 a (EÚ) 2019/787 k pravidlám stanoveným v tomto nariadení.
- (83) Je vhodné stanoviť ustanovenia, ktorými sa zabezpečí bezproblémový prechod od režimu stanoveného v nariadení (EÚ) č. 1151/2012 k režimu stanovenému v tomto nariadení, a to aj pokiaľ ide o delegované a vykonávacie akty. Cieľom týchto ustanovení je zabezpečiť právnu istotu, aby si orgány členských štátov, výrobcovia a skupiny výrobcov, ako aj iné dotknuté osoby alebo subjekty dokázali jednoznačne ujasniť svoje práva a povinnosti a podľa toho konať.
- (84) Keďže ciele tohto nariadenia, a to vytvorenie jednotnej ochrany zemepisných označení, ako aj vytvorenie systému ochrany zaručených tradičných špecialít a nepovinných výrazov kvality, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov tohto nariadenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (85) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 sa konzultovalo s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal 18. júla 2022 svoje stanovisko,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

HLAVA I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá týkajúce sa týchto systémov kvality:

- chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia vín, chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia poľnohospodárskych výrobkov vrátane potravín, ako sa uvádzajú v článku 5 ods. 1 písm. c), a zemepisné označenia liehovín;
- zaručené tradičné špeciality a nepovinné výrazy kvality stanovené v hlave III kapitolách 2 a 3 pre poľnohospodárske výrobky vrátane potravín, ako sa uvádzajú v článku 51.

Na účely hláv I, II a V, s výnimkou hlavy II kapitoly 5, pojem „zemepisné označenia“ zahŕňa chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia vína, chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia poľnohospodárskych výrobkov vrátane potravín, ako sa uvádza v článku 5 ods. 1 písm. c), a zemepisné označenia liehovín.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- „víno“ sú výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 92 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013;
- „liehovina“ je liehovina v zmysle článku 2 nariadenia (EÚ) 2019/787;
- „označenie“ je, v súvislosti so všetkými výrobkami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, označenie v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 2 písm. j) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011;

- d) „etapa výroby“ je akákoľvek fáza výroby vrátane surovín, alebo spracovania, prípravy alebo vyzrievania až do momentu, keď je výrobok pripravený na uvedenie na trh;
- e) „hospodársky subjekt“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva činnosti, na ktoré sa vzťahuje jedna alebo viacero povinností stanovených v špecifikácii výrobku;
- f) „spracovaný výrobok“ je spracovaný výrobok v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 písm. o) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ⁽²¹⁾;
- g) „delegovaný orgán“ je delegovaný orgán v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 5 nariadenia (EÚ) 2017/625, ktorý osvedčuje súlad so špecifikáciou výrobku v prípade výrobkov označených zemepisnými označeniami alebo zaručených tradičných špecialít;
- h) „druhový výraz“ je názov výrobku, ktorý sa napriek tomu, že odkazuje na miesto, región alebo krajinu, v ktorej sa výrobok pôvodne vyrábal alebo uvádzal na trh, stal bežným názvom výrobku v Únii;
- i) „názov odrody rastliny“ je označenie danej odrody, ktoré sa bežne používa alebo je úradne akceptované vo vnútroštátnom katalógu alebo katalógu Únie podľa smerníc Rady 2002/53/ES ⁽²²⁾, 2002/55/ES ⁽²³⁾, 2008/90/ES ⁽²⁴⁾ alebo nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 ⁽²⁵⁾, a to v jazyku alebo jazykoch, v ktorých sa na tento účel používa alebo uvádza, v deň podania žiadosti o zápis dotknutého zemepisného označenia do registra;
- j) „názov plemena zvierat“ je meno plemena, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012 ⁽²⁶⁾ a ktoré je uvedené v plemenných knihách alebo plemenných registroch; v prípade druhov, na ktoré sa uvedené nariadenie nevzťahuje, ide o meno plemena, ktoré je zapísané v plemenných knihách alebo plemenných registroch podľa vnútroštátneho práva; takéto meno musí byť v jazyku alebo jazykoch, v ktorých je zapísané v deň podania žiadosti o zápis dotknutého zemepisného označenia do registra;
- k) „kombinovaná nomenklatúra“ je nomenklatúra tovaru stanovená článkom 1 nariadenia (EHS) č. 2658/87.

2. Na účely hlavy II sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „špecifikácia výrobku“ je dokument uvedený v:
- i) článku 94 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 v prípade vína;
 - ii) článku 22 nariadenia (EÚ) 2019/787 v prípade liehovín;
 - iii) článku 49 tohto nariadenia v prípade poľnohospodárskych výrobkov;
- b) „jednotný dokument“ je dokument so zhrnutím špecifikácie výrobku, na ktorý sa odkazuje v:
- i) článku 95 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 v prípade vína;
 - ii) článku 23 nariadenia (EÚ) 2019/787 v prípade liehovín;

⁽²¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 1).

⁽²²⁾ Smernica Rady 2002/53/ES z 13. júna 2002 o spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 1).

⁽²³⁾ Smernica Rady 2002/55/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom zelenín (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 33).

⁽²⁴⁾ Smernica Rady 2008/90/ES z 29. septembra 2008 o uvádzaní množiteľského materiálu ovocných drevín a ovocných drevín určených na výrobu ovocia do obehu (Ú. v. EÚ L 267, 8.10.2008, s. 8).

⁽²⁵⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach Spoločenstva k odrodám rastlín (Ú. v. ES L 227, 1.9.1994, s. 1).

⁽²⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012 z 8. júna 2016 o zootechnických a genealogických podmienkach na plemenitbu čistokrvných plemenných zvierat, hybridných plemenných ošípaných a ich zárodočných produktov a na obchodovanie s nimi a ich vstup do Únie a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 652/2014, smernice Rady 89/608/EHS a 90/425/EHS a zrušujú určité akty v oblasti plemenitby zvierat („nariadenie o plemenitbe zvierat“) (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 66).

iii) článku 50 tohto nariadenia v prípade poľnohospodárskych výrobkov.

3. Na účely hlavy III kapitoly 2 výraz „tradičný“ znamená preukázané historické používanie názvu výrobcami v spoločenstve počas obdobia, ktoré umožňuje prenos medzi generáciami. Toto obdobie musí mať dĺžku najmenej 30 rokov a uvedené používanie môže zahŕňať zmeny, ktoré sú nevyhnuté v dôsledku zmeny postupov v oblasti hygieny, bezpečnosti a iných príslušných postupov.

Článok 3

Ochrana údajov

1. Členské štáty a Komisia spracúvajú a zverejňujú osobné údaje prijaté v priebehu postupov zápisu do registra, schvaľovania zmien, zrušenia, námietky, udelenia prechodného obdobia a kontroly podľa tohto nariadenia, nariadení (EÚ) č. 1308/2013 a (EÚ) 2019/787 v súlade s nariadeniami (EÚ) 2018/1725 a (EÚ) 2016/679.
2. Komisia je v súvislosti so spracúvaním osobných údajov v rámci postupu, za ktorý je zodpovedná podľa nariadení (EÚ) 2019/787 a (EÚ) č. 1308/2013 a tohto nariadenia, prevádzkovateľom v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1725.
3. Príslušné orgány členských štátov sú v súvislosti so spracúvaním osobných údajov v rámci postupov, za ktoré sú zodpovedné podľa nariadení (EÚ) 2019/787 a (EÚ) č. 1308/2013 a tohto nariadenia, prevádzkovateľmi v zmysle nariadenia (EÚ) 2016/679.
4. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo je „sprostredkovateľom“ v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1725 v súvislosti so spracúvaním osobných údajov súvisiacich s registrom zemepisných označení Únie.

HLAVA II

ZEMEPISNÉ OZNAČENIA

KAPITOLA 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 4

Ciele

V tejto hlave sa stanovuje jednotný a kompletný systém zemepisných označení, ktorým sa chránia názvy vín, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov, ktorých vlastnosti, charakteristické znaky alebo dobrá povesť súvisia s miestom ich výroby, čím:

- a) sa zabezpečuje, že výrobcovia konajúci kolektívne majú potrebné právomoci a povinnosti na spravovanie dotknutého zemepisného označenia vrátane reakcie na spoločenské požiadavky, napríklad v oblasti zdravia zvierat a ich dobrých životných podmienok, v súvislosti s výrobkami, ktoré sú výsledkom udržateľnej výroby v jej troch rozmeroch týkajúcich sa hospodárskej, environmentálnej a sociálnej hodnoty, a vrátane pôsobenia a konkurencieschopnosti na trhu;
- b) sa prispieva k spravodlivej hospodárskej súťaži a vytváraniu pridanej hodnoty s cieľom zdieľať túto pridanú hodnotu v celom obchodnom reťazci a zabezpečiť pre výrobcov spravodlivú návratnosť a schopnosť investovať do kvality, dobrej povesti a udržateľnosti svojich výrobkov, ako aj podporovať poľnohospodárske a spracovateľské činnosti, zachovávať know-how a propagovať výrobky špecifickej kvality vzhľadom na zemepisnú oblasť, v ktorej sa vyrábajú, a tým prispievať k dosiahnutiu cieľov politiky rozvoja vidieka;
- c) sa zabezpečuje, aby spotrebitelia dostávali spoľahlivé informácie a potrebné záruky pôvodu, pravosti, kvality, dobrej povesti a iných vlastností súvisiacich so zemepisným pôvodom alebo zemepisným prostredím takýchto výrobkov a aby ich mohli na trhu ľahko identifikovať, a to aj v elektronickom obchode;
- d) sa zabezpečuje efektívny a používateľsky prístupný zápis zemepisných označení do registra zohľadňujúci primeranú ochranu práv duševného vlastníctva;

- e) sa zabezpečuje účinná kontrola, presadzovanie a uvádzanie na trh v celej Únii vrátane elektronického obchodu, a tým aj celistvosť vnútorného trhu, a
- f) sa prispieva k účinnej ochrane práv duševného vlastníctva súvisiacich s takýmito výrobkami na trhoch tretích krajín.

Článok 5

Rozsah pôsobnosti

1. Táto hlava sa vzťahuje na:
 - a) víno v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 písm. a);
 - b) liehoviny v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 písm. b) a
 - c) poľnohospodárske výrobky.

Na účely tejto hlavy pojem „poľnohospodárske výrobky“ zahŕňa poľnohospodárske výrobky vrátane potravín a produktov rybolovu a akvakultúry, ktoré sú uvedené v kapitolách 1 až 23 kombinovanej nomenklatúry uvedenej v druhej časti prílohy I k nariadeniu (EHS) č. 2658/87, a poľnohospodárske výrobky podľa položiek kombinovanej nomenklatúry uvedených v prílohe I k tomuto nariadeniu, okrem vína a liehovín.

2. Zápisom zemepisných označení do registra a ich ochranou nie je dotknutá povinnosť výrobcov dodržiavať ostatné pravidlá Únie, najmä tie, ktoré sa týkajú uvádzania výrobkov na trh, sanitárnych a fytosanitárnych pravidiel, spoločnej organizácie trhov, pravidiel hospodárskej súťaže a poskytovania informácií o potravinách spotrebiteľom.
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535⁽²⁷⁾ sa na systém zemepisných označení stanovený v tomto nariadení nevzťahuje.

Článok 6

Klasifikácia

1. Výrobky označené zemepisnými označeniami sa klasifikujú podľa kombinovanej nomenklatúry na úrovni dvoch, štyroch, šiestich alebo, ak sa tak členský štát rozhodne, ôsmich číslic. Ak sa zemepisné označenie vzťahuje na výrobky patriace do viac ako jednej kategórie, každý záznam sa špecifikuje. Klasifikácia výrobkov sa používa len na účely registrácie, na štatistické účely a na účely vedenia záznamov, najmä pre colné orgány. Uvedená klasifikácia sa nepoužíja na určenie porovnateľných výrobkov na účely ochrany pred priamym a nepriamym obchodným používaním podľa článku 26 ods. 1 písm. a).
2. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť technickú podobu klasifikácie uvedenej v odseku 1 tohto článku a online prístup k nej. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 7

Udržateľnosť

1. Skupina výrobcov alebo uznaná skupina výrobcov, ak takáto skupina existuje, sa môžu dohodnúť na udržateľných postupoch, ktoré sa majú dodržiavať pri výrobe výrobku označeného zemepisným označením alebo pri vykonávaní iných činností, na ktoré sa vzťahuje jedna alebo viacero povinností stanovených v špecifikácii výrobku. Cieľom takýchto postupov je uplatňovať normy udržateľnosti, ktoré sú prísnejšie než normy stanovené v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve, pokiaľ ide o environmentálnu, sociálnu alebo hospodársku udržateľnosť alebo dobré životné podmienky zvierat.
2. Na účely odseku 1 je „udržateľný postup“ taký postup, ktorý prispieva k splneniu jedného alebo viacerých sociálnych, environmentálnych alebo hospodárskych cieľov, ako je napríklad:

⁽²⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1).

- a) zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu, udržateľné využívanie a ochrana krajiny, vody a pôdy, prechod na obehové hospodárstvo vrátane zníženia plytvania potravinami, prevencia a kontrola znečisťovania a ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov;
 - b) výroba poľnohospodárskych výrobkov spôsobmi, pri ktorých sa znižuje používanie pesticídov a riadia sa riziká vyplývajúce z ich používania alebo sa znižuje nebezpečenstvo antimikrobiálnej rezistencie v poľnohospodárskej výrobe;
 - c) dobré životné podmienky zvierat;
 - d) spravodlivý príjem pre výrobcov, diverzifikácia činností, podpora miestnej poľnohospodárskej výroby a zhodnocovanie vidieckej štruktúry a miestneho rozvoja;
 - e) zachovanie zamestnanosti v poľnohospodárstve prilákaním a udržaním mladých výrobcov aj nových výrobcov výrobkov so zemepisným označením;
 - f) zlepšovanie pracovných a bezpečnostných podmienok pri poľnohospodárskych a spracovateľských činnostiach.
3. Ak skupina výrobcov alebo uznaná skupina výrobcov, ak takáto skupina existuje, rozhodne, že udržateľné postupy uvedené v odseku 1 sú povinné pre všetkých výrobcov dotknutého výrobku, zahrnú sa tieto postupy do špecifikácie výrobku v súlade s postupom zápisu do registra alebo zmeny.

Článok 8

Správa o udržateľnosti

1. Skupina výrobcov alebo uznaná skupina výrobcov, ak takáto skupina existuje, môžu vypracovať a pravidelne aktualizovať správu o udržateľnosti založenú na overiteľných informáciách, ktorá obsahuje opis existujúcich udržateľných postupov uplatňovaných pri výrobe výrobku, opis toho, ako daná metóda získavania výrobku ovplyvňuje udržateľnosť z hľadiska environmentálnych, sociálnych či hospodárskych záväzkov alebo záväzkov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ako aj informácie potrebné na pochopenie toho, ako udržateľnosť ovplyvňuje vývoj, výkonnosť a postavenie výrobku.
2. Komisia uvedenú správu o udržateľnosti zverejní.

KAPITOLA 2

Zápis zemepisných označení do registra

Článok 9

Žiadateľ vo vnútroštátnej fáze postupu zápisu do registra

1. Žiadosti o zápis zemepisných označení do registra môže podávať výlučne žiadajúca skupina výrobcov. Žiadajúca skupina výrobcov je, bez ohľadu na právnu formu, združenie zložené z výrobcov toho istého výrobku, ktorého názov sa navrhuje na zápis do registra. Pri príprave žiadosti a súvisiacom postupe môžu pomáhať verejné orgány a ďalšie zainteresované strany.
2. Na účely tejto hlavy sa za žiadajúcu skupinu výrobcov v súvislosti so zemepisnými označeniami liehoviny môže považovať orgán, ktorý určil členský štát, ak dotknutí výrobcovia z dôvodu svojej početnosti, zemepisnej polohy alebo organizačnej charakteristiky nemôžu vytvoriť skupinu. V takom prípade sa v žiadosti uvedenej v článku 10 ods. 2 uvedú príslušné dôvody.
3. Na účely tejto hlavy sa za žiadajúcu skupinu výrobcov môže považovať samostatný výrobca, ak sa preukáže, že sú splnené všetky tieto podmienky:
 - a) uvedený výrobca je jediným výrobcom, ktorý je ochotný podať žiadosť o zápis zemepisného označenia do registra;

- b) dotknutá zemepisná oblasť je vymedzená na základe súvislosti uvedenej v článku 49 ods. 1 písm. f) tohto nariadenia, článku 94 ods. 1 písm. i) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a článku 22 ods. 1 písm. f) nariadenia (EÚ) 2019/787, a nie na základe hraníc pozemkov, a
 - c) dotknutá zemepisná oblasť vykazuje vlastnosti, ktoré sa značne líšia od vlastností susedných oblastí, alebo sa vlastnosti výrobku líšia od vlastností výrobkov vyrobených v susedných oblastiach alebo, pokiaľ ide o zemepisné označenia liehoviny, má daná liehovina špecifickú kvalitu, dobrú povesť či iné vlastnosti, ktoré možno jednoznačne pripísať jej zemepisnému pôvodu.
4. Ak ide o zemepisné označenie, ktoré určuje cezhraničnú zemepisnú oblasť, spoločnú žiadosť o zápis zemepisného označenia do registra môže podať viacero žiadajúcich skupín výrobcov z rôznych členských štátov alebo tretích krajín. Takáto spoločná žiadosť sa predloží všetkým dotknutým členským štátom.

Článok 10

Vnútroštátna fáza postupu zápisu do registra

1. Žiadosť o zápis zemepisného označenia týkajúceho sa výrobku s pôvodom v Únii do registra sa predkladá príslušným orgánom členského štátu, z ktorého výrobok pochádza.
2. Žiadosť uvedená v odseku 1 obsahuje:
 - a) špecifikáciu výrobku;
 - b) jednotný dokument a
 - c) sprievodnú dokumentáciu uvedenú v článku 12 ods. 1.
3. Členský štát preskúma žiadosť o zápis do registra, pričom skontroluje, či spĺňa podmienky zápisu do registra uvedené v príslušných ustanoveniach týkajúcich sa vína, liehovín, prípadne poľnohospodárskych výrobkov.
4. V rámci preskúmania uvedeného v odseku 3 tohto článku vykoná dotknutý členský štát vnútroštátne námietkové konanie. Vnútroštátnym námietkovým konaním sa zabezpečí uverejnenie žiadosti o zápis do registra s výnimkou dokumentov uvedených v článku 12 ods. 1 písm. b) a c) a stanoví sa lehota v dĺžke najmenej jedného mesiaca odo dňa uverejnenia, v rámci ktorej môže každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a ktorá je usadená alebo má bydlisko v členskom štáte, z ktorého dotknutý výrobok pochádza, podať v tomto členskom štáte námietku proti žiadosti o zápis do registra.
5. Dotknutý členský štát stanoví postupy námietkového konania. Súčasťou týchto postupov môžu byť kritériá prípustnosti námietky, lehota na konzultáciu medzi žiadajúcou skupinou výrobcov a každým namietateľom a predloženie správy žiadajúcej skupiny výrobcov o výsledku konzultácií vrátane akýchkoľvek zmien, ktoré žiadajúca skupina výrobcov v žiadosti o zápis do registra vykonala.
6. Ak po preskúmaní žiadosti o zápis do registra a po posúdení výsledkov akejkoľvek prijatej námietky a všetkých zmien žiadosti dohodnutých so žiadajúcou skupinou výrobcov dotknutý členský štát usúdi, že požiadavky tohto nariadenia sú splnené, môže prijať kladné rozhodnutie a podať žiadosť o zápis do registra vo fáze Únie, ako sa uvádza v článku 13.
7. Dotknutý členský štát zabezpečí, aby každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem, mala možnosť podať odvolanie. Dotknutý členský štát takisto zabezpečí uverejnenie kladného rozhodnutia a zodpovedajúcej špecifikácie výrobku a poskytne elektronický prístup k špecifikácii výrobku.
8. V prípade spoločnej žiadosti podľa článku 9 ods. 4 sa žiadosť predkladá všetkým dotknutým členským štátom a súvisiace vnútroštátne postupy vrátane fázy námietkového konania sa vykonávajú vo všetkých týchto členských štátoch.

Článok 11

Prechodná vnútroštátna ochrana

1. Členský štát môže dočasne poskytnúť prechodnú ochranu názvu na vnútroštátnej úrovni s účinnosťou odo dňa, keď bola Komisii podaná žiadosť o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie.
2. Takáto vnútroštátna ochrana zaniká dňom, keď buď nadobudne účinnosť vykonávací akt, ktorým sa rozhoduje o žiadosti o zápis do registra a ktorý bol prijatý v súlade s článkom 21, alebo keď sa žiadosť o zápis do registra stiahne.
3. Ak názov nie je zapísaný do registra podľa tohto nariadenia, je za dôsledky takejto prechodnej vnútroštátnej ochrany zodpovedný výlučne príslušný členský štát.
4. Opatrenia prijaté členskými štátmi v súlade s týmto článkom platia iba na vnútroštátnej úrovni a nesmú mať žiadny vplyv na vnútorný trh ani na medzinárodný obchod.

Článok 12

Sprievodná dokumentácia

1. Dokumentácia priložená k žiadosti o zápis do registra obsahuje:
 - a) v relevantných prípadoch informácie vysvetľujúce všetky navrhované obmedzenia v oblasti používania alebo ochrany zemepisného označenia a všetky prechodné opatrenia, ktoré navrhuje žiadajúca skupina výrobcov;
 - b) názov a kontaktné údaje žiadajúcej skupiny výrobcov;
 - c) názov a kontaktné údaje jedného alebo viacerých príslušných orgánov, delegovaných orgánov alebo orgánov pre certifikáciu výrobkov alebo fyzických osôb, ktoré overujú súlad so špecifikáciou výrobku podľa:
 - i) článku 116a nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o vína;
 - ii) článku 39 tohto nariadenia, pokiaľ ide o liehoviny a poľnohospodárske výrobky;
 - d) akékoľvek ďalšie informácie, ktoré dotknutý členský štát alebo v prípade potreby žiadajúca skupina výrobcov považujú za vhodné.
2. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví formát a online prezentáciu sprievodnej dokumentácie uvedenej v odseku 1 písm. a), b) a c) tohto článku v rámci žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie podľa článku 13 a zabezpečí vylúčenie alebo anonymizáciu osobných údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 13

Žiadosť o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie

1. V prípade zemepisných označení týkajúcich sa výrobkov s pôvodom v Únii obsahuje žiadosť o zápis do registra:
 - a) jednotný dokument;
 - b) sprievodnú dokumentáciu uvedenú v článku 12 ods. 1 písm. a), b) a c);
 - c) vyhlásenie členského štátu, ktorému bola žiadosť predložená vo vnútroštátnej fáze postupu zápisu do registra, potvrdzujúce, že žiadosť spĺňa podmienky na zápis do registra;
 - d) informácie o každom prechodnom období, ktoré vnútroštátne orgány udelili alebo navrhli po vnútroštátnom preskúmaní a námietkovom konaní, ako aj informácie o súvisiacich prípustných námietkach, a
 - e) odkaz na elektronické uverejnenie aktualizovanej špecifikácie výrobku.

2. V prípade zemepisných označení týkajúcich sa výrobkov s pôvodom mimo Únie obsahuje žiadosť o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie:

- a) špecifikáciu výrobku s odkazom na jej uverejnenie;
- b) jednotný dokument;
- c) sprievodnú dokumentáciu uvedenú v článku 12 ods. 1 písm. a), b) a c);
- d) právny dôkaz o ochrane zemepisného označenia v krajine pôvodu, a
- e) splnomocnenie, ak žiadateľa zastupuje splnomocnený zástupca.

3. Spoločná žiadosť o zápis do registra uvedená v článku 9 ods. 4 podľa potreby obsahuje okrem jednotného dokumentu aj dokumenty uvedené v odseku 1 písm. b) až e) alebo v odseku 2 písm. c), d) a e) tohto článku od všetkých dotknutých členských štátov alebo tretích krajín.

4. Dokumenty uvedené v tomto článku sa vypracujú v jednom z úradných jazykov Únie.

5. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa postupov, formy a prezentácie žiadostí o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie vrátane žiadostí týkajúcich sa územia viac ako jedného štátneho územia. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 14

Podanie žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie

1. Žiadosť o zápis zemepisného označenia do registra vo fáze na úrovni Únie sa podáva Komisii elektronicky prostredníctvom digitálneho systému.

Po prijatí žiadosti od jedného alebo viacerých členských štátov prispôsobí Komisia digitálny systém tak, aby ho vo vnútroštátnej časti postupu zápisu zemepisného označenia do registra mohol použiť ktorýkoľvek členský štát, ktorý si to želá.

2. Ak sa žiadosť o zápis do registra týka zemepisnej oblasti mimo Únie, žiadosť sa podáva Komisii, pričom ju podáva buď priamo žiadateľ, konkrétne skupina výrobcov alebo samostatný výrobca, alebo orgány dotknutej tretej krajiny.

Samostatný výrobca z tretej krajiny musí spĺňať podmienky stanovené v článku 9 ods. 3. Skupina výrobcov z tretej krajiny je skupina výrobcov, ktorá pracuje s výrobkom, ktorého názov sa navrhuje na zápis do registra.

3. Spoločnú žiadosť o zápis do registra podľa článku 9 ods. 4 podáva buď:

- a) jeden z dotknutých členských štátov alebo
- b) žiadateľ z tretej krajiny, konkrétne skupina výrobcov alebo samostatný výrobca, a to buď priamo alebo prostredníctvom orgánov tejto tretej krajiny.

4. Názvy, v súvislosti s ktorými boli podané žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie uverejní Komisia prostredníctvom digitálneho systému uvedeného v odseku 1.

Článok 15

Preskúmanie Komisiou a uverejnenie na účely námietkového konania

1. Komisia preskúma žiadosti o zápis do registra podané v súlade s článkom 14 ods. 1, 2 a 3. Skontroluje, či žiadosti obsahujú požadované informácie a či neobsahujú zjavné chyby, pričom zohľadňuje výsledok vnútroštátneho preskúmania a námietkového konania vykonaného dotknutým členským štátom.

2. Preskúmanie nesmie trvať dlhšie ako šesť mesiacov odo dňa doručenia žiadosti. Komisia môže od žiadateľa požadovať, aby poskytol akékoľvek potrebné dodatočné informácie alebo aby žiadosť zmenil. Ak sa Komisia obráti na žiadateľa s takýmito žiadosťami, lehota na preskúmanie nepresiahne päť mesiacov odo dňa, keď Komisia dostane odpoveď od žiadateľa.
3. V prípade, že Komisia neukončí preskúmanie podľa odseku 2 v stanovených lehotách, písomne informuje žiadateľa o dôvodoch omeškania, pričom uvedie odhadovaný čas potrebný na ukončenie preskúmania, ktorý nepresiahne jeden mesiac.
4. Ak sa Komisia domnieva, že sú splnené podmienky stanovené v článkoch 9, 10, 12, 13, 28, 29, 30, 31, 46 a 47, článku 48 ods. 1 a 2 a článku 50 tohto nariadenia, v článkoch 93 a 95 a článku 100 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a v článku 3 ods. 4 a prípadne v článku 23 a článku 34 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2019/787, uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* jednotný dokument a odkaz na uverejnenie špecifikácie výrobku.

Článok 16

Vnútroštátna námietka proti žiadosti o zápis do registra

1. Členské štáty informujú Komisiu o všetkých vnútroštátnych správnych alebo súdnych konaniach, ktoré môžu ovplyvniť zápis zemepisného označenia do registra.
2. Komisia je oslobodená od povinnosti dodržať lehoty na vykonanie preskúmania uvedené v článku 15 ods. 2 a informovať členský štát o dôvodoch omeškania, ak jej tento členský štát doručí v súvislosti so žiadosťou o zápis do registra oznámenie v súlade s článkom 10 ods. 6, v ktorom:
 - a) informuje Komisiu, že rozhodnutie uvedené v článku 10 ods. 6 bolo na vnútroštátnej úrovni zrušené na základe okamžite uplatniteľného, nie však právoplatného správneho alebo súdneho rozhodnutia, alebo
 - b) požiada Komisiu, aby preskúmanie pozastavila, pretože sa začalo vnútroštátne správne alebo súdne konanie s cieľom namietat platnosť žiadosti a členský štát sa domnieva, že uvedené konanie sa zakladá na platných dôvodoch.
3. Výnimka stanovená v odseku 2 je účinná do okamihu, keď dotknutý členský štát informuje Komisiu buď o tom, že pôvodná žiadosť bola obnovená, alebo o tom, že členský štát sťahuje svoju žiadosť o pozastavenie.
4. Ak bolo kladné rozhodnutie členského štátu uvedené v článku 10 ods. 6 čiastočne alebo v plnom rozsahu zrušené právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho súdu, daný členský štát podľa potreby zváži primerané opatrenia, napríklad stiahnutie alebo zmenu žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie.

Článok 17

Námietkové konanie na úrovni Únie

1. Orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, môžu do troch mesiacov odo dňa uverejnenia jednotného dokumentu a odkazu na uverejnenie špecifikácie výrobku podľa článku 15 ods. 4 v *Úradnom vestníku Európskej únie* podať námietku Komisii.
2. Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v inom členskom štáte ako v tom, z ktorého bola žiadosť o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie podaná, môže podať námietku členskému štátu, v ktorom je usadená alebo v ktorom má bydlisko, v lehote umožňujúcej danému členskému štátu námietku preskúmať a rozhodnúť sa, či podľa odseku 1 podá námietku Komisii. Členské štáty môžu uvedenú lehotu stanoviť vo svojom vnútroštátnom práve.
3. V námietke sa uvedie, že ide o námietku proti zápisu zemepisného označenia do registra. Námietka, ktorá takéto vyhlásenie neobsahuje, je neplatná.

4. Komisia preskúma prípustnosť námietky. Ak sa Komisia domnieva, že námietka je prípustná, do piatich mesiacov odo dňa uverejnenia podľa článku 15 ods. 4 vyzve namietateľa a žiadateľa, aby v rámci primeranej lehoty nepresahujúcej tri mesiace vykonali náležité konzultácie. Komisia žiadateľovi zašle námietku a všetky dokumenty, ktoré poskytol namietateľ. Komisia môže kedykoľvek počas uvedenej lehoty na žiadosť žiadateľa predĺžiť lehotu na konzultácie raz a najviac o tri mesiace.

5. Namietateľ a žiadateľ začnú príslušné konzultácie bez zbytočného odkladu. Navzájom si poskytnú relevantné informácie, aby mohli posúdiť, či je žiadosť o zápis do registra v súlade s týmto nariadením, prípadne s nariadením (EÚ) č. 1308/2013 alebo nariadením (EÚ) 2019/787.

6. Do jedného mesiaca od ukončenia konzultácií uvedených v odseku 4 žiadateľ Komisii oznámi výsledok konzultácií vrátane všetkých vymenených informácií, ako aj to, či sa dosiahla dohoda s jedným alebo so všetkými namietateľmi, a akékoľvek následné zmeny žiadosti o zápis do registra. Namietateľ môže Komisii oznámiť svoje stanovisko aj na konci konzultácií.

7. Ak sa po ukončení konzultácií uvedených v odseku 4 tohto článku zmenili údaje uverejnené v súlade s článkom 15 ods. 4, Komisia opätovne vykoná preskúmanie zmenenej žiadosti o zápis do registra. Ak v žiadosti o zápis do registra došlo k zásadným zmenám a Komisia sa domnieva, že zmenená žiadosť spĺňa podmienky zápisu do registra, znovu uverejní jednotný dokument a odkaz na uverejnenie špecifikácie výrobku v súlade s článkom 15 ods. 4.

8. Dokumenty uvedené v tomto článku sa vypracujú v jednom z úradných jazykov Únie.

9. Komisia dokončí svoje posúdenie žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie, pričom zohľadní každú žiadosť o prechodné obdobie, výsledok námietkového konania a všetky ostatné záležitosti, ktoré sa následne vyskytnú v súvislosti s jej preskúmaním a ktoré by mohli mať za následok zmenu jednotného dokumentu.

10. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa stanovením podrobných postupov a lehôt námietkového konania.

11. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví formát a prezentáciu námietok a zabezpečí vylúčenie alebo anonymizáciu osobných údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 18

Oznámenie o pripomienkach

1. Do troch mesiacov odo dňa uverejnenia jednotného dokumentu a odkazu na uverejnenie špecifikácie výrobku v súlade s článkom 15 ods. 4 môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny, alebo fyzická či právnická osoba, ktorá je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, podať Komisii oznámenie o pripomienkach.

2. V oznámení o pripomienkach sa poukazuje na chyby alebo sa v ňom uvádzajú dodatočné informácie týkajúce sa žiadosti o zápis do registra vrátane možného porušenia práva Únie. Oznámením o pripomienkach orgánom ani osobám uvedeným v odseku 1 nevznikajú žiadne práva, ani sa nezačína námietkové konanie.

3. Ak po podaní oznámenia o pripomienkach došlo k zásadným zmenám údajov uverejnených v súlade s článkom 15 ods. 4, Komisia znovu uverejní jednotný dokument a odkaz na uverejnenie špecifikácie výrobku v súlade s uvedeným odsekom.

4. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť formát a prezentáciu oznámení o pripomienkach. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 19

Dôvody námietky

1. Námietka podaná v súlade s článkom 17 je prípustná len vtedy, ak namietateľ preukáže, že:
 - a) navrhované zemepisné označenie nie je v súlade s vymedzením zemepisného označenia alebo s požiadavkami uvedenými v tomto nariadení, časti II hlave II kapitole I oddiele 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 alebo prípadne v článku 3 ods. 4 a kapitole III nariadenia (EÚ) 2019/787;
 - b) zápisu navrhovaného zemepisného označenia do registra bráni jedna alebo viacero okolností uvedených v článku 28, 29, 30 alebo článku 48 ods. 1, alebo
 - c) zápis navrhovaného zemepisného označenia do registra by ohrozil existenciu úplne alebo čiastočne zhodného názvu alebo ochrannej známky alebo existenciu výrobkov, ktoré boli v súlade s právnymi predpismi na trhu aspoň päť rokov pred dňom uverejnenia informácií uvedených v článku 15 ods. 4.
2. Komisia posúdi prípustnosť námietky vo vzťahu k územiu Únie.

Článok 20

Prechodné obdobie na používanie zemepisných označení

1. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov udeliť prechodné obdobie v trvaní najviac päť rokov s cieľom umožniť, aby sa v prípade výrobkov, ktoré majú pôvod v členskom štáte alebo tretej krajine a ktorých označenie sa skladá z názvu, ktorý je v rozpore s článkom 26 ods. 1, alebo takýto názov obsahuje, mohlo naďalej používať dané označenie, pod ktorým boli výrobky uvedené na trh, pod podmienkou, že sa prípustnou námietkou podľa článku 10 ods. 4 alebo článku 17 proti žiadosti o zápis zemepisného označenia, ktorého ochrana je porušená, do registra preukáže, že:
 - a) zápis dotknutého zemepisného označenia by ohrozil existenciu úplne alebo čiastočne zhodného názvu v označení výrobku alebo
 - b) takéto výrobky sa v súlade s právnymi predpismi uvádzali na trh s týmto názvom v označení výrobku na dotknutom území najmenej päť rokov pred dňom uverejnenia stanoveným v článku 15 ods. 4.
2. Vykonávacie akty uvedené v odseku 1 tohto článku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2 s výnimkou aktov, v prípade ktorých bola podaná prípustná námietka podľa článku 10 ods. 4 a ktoré sa prijímú bez uplatnenia uvedeného postupu preskúmania.
3. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov predĺžiť prechodné obdobie udelené podľa odseku 1 na celkové obdobie najviac 15 rokov alebo priamo udeliť prechodné obdobie v dĺžke najviac 15 rokov, ak sa tiež preukáže, že:
 - a) názov v označení uvedený v odseku 1 sa v súlade s právnymi predpismi nepretržite a riadne používal aspoň 25 rokov pred podaním žiadosti o zápis dotknutého zemepisného označenia do registra Komisii;
 - b) účelom použitia názvu v označení uvedenom v odseku 1 nikdy nebolo ťažiť z dobrej povesti názvu výrobku, ktorý bol zapísaný do registra ako zemepisné označenie, a
 - c) spotrebiteľ nebol ani nemohol byť uvedený do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod daného výrobku.
4. Vykonávacie akty uvedené v odseku 3 tohto článku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2 s výnimkou tých, v prípade ktorých bola podaná prípustná námietka podľa článku 10 ods. 4 a ktoré sa prijímú bez uplatnenia uvedeného postupu preskúmania.

5. Pri použití označenia uvedeného v odsekoch 1 a 3 sa na označení a podľa potreby pri predaji online aj v opise výrobku, jasne a viditeľne uvedie krajina pôvodu.

6. Pokiaľ ide o žiadosti o zápis zemepisných označení do registra a zmeny na úrovni Únie, v záujme prekonania dočasných ťažkostí súvisiacich s dlhodobým cieľom, ktorým je zabezpečiť, aby všetky hospodárske subjekty nakladajúce s výrobkom označeným zemepisným označením v danej oblasti dodržiavali súvisiacu špecifikáciu výrobku, môže členský štát udeliť prechodné obdobie na dosiahnutie súladu v dĺžke najviac 10 rokov s účinnosťou odo dňa podania žiadosti Komisii, a to pod podmienkou, že dotknuté hospodárske subjekty uvádzali daný výrobok na trh v súlade s právnymi predpismi, pričom používali príslušný názov nepretržite najmenej päť rokov pred podaním žiadosti orgánom daného členského štátu a uviedli túto skutočnosť vo vnútroštátnom námietkovom konaní uvedenom v článku 10 ods. 4.

7. Ak čas medzi podaním žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie a zápisom dotknutého názvu do registra prekročí päť rokov, môže členský štát predĺžiť prechodné obdobie najviac o päť rokov. Rozhodnutie o predĺžení prechodného obdobia sa bezodkladne oznámi Komisii, ktorá ho uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

8. Odsek 6 sa s výnimkou námietkového konania uplatňuje *mutatis mutandis* na zemepisné označenie odkazujúce na zemepisnú oblasť, ktorá sa nachádza v tretej krajine.

Článok 21

Rozhodnutie Komisie o žiadosti o zápis do registra

1. Ak sa Komisia na základe jej dostupných informácií získaných pri preskúmaní vykonanom podľa článku 15 domnieva, že nie je splnená niektorá z podmienok uvedených v danom článku, žiadosť o zápis do registra prostredníctvom vykonávacích aktov zamietne. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

2. Ak Komisia nedostane žiadnu prípustnú námietku, prostredníctvom vykonávacích aktov a bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 88 ods. 2 zapíše zemepisné označenie do registra. Komisia môže zohľadniť oznámenia o pripomienkach prijaté v súlade s článkom 18.

3. Ak Komisia dostane prípustnú námietku, v súlade s postupom uvedeným v článku 17 a po zohľadnení jeho výsledkov:

a) ak sa dosiahla dohoda, po overení súladu dohody s právom Únie prijme vykonávacie akty, ktorými sa zemepisné označenie zapíše do registra bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 88 ods. 2, a v prípade potreby zmení informácie uverejnené podľa článku 15 ods. 4 za predpokladu, že tieto zmeny nie sú zásadné, alebo

b) ak sa dohoda nedosiahla, prijme vykonávacie akty, ktorými sa rozhoduje o žiadosti o zápis do registra; uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

4. Vo vykonávacích aktoch o zápise zemepisného označenia do registra sa stanovujú všetky podmienky týkajúce sa zápisu do registra a stanoví sa na informatívne účely opätovné uverejnenie jednotného dokumentu, ktorý bol uverejnený v súlade s článkom 15 ods. 4 a zmenený po námietkovom konaní v prípade iných zmien, než sú zmeny uvedené v článku 17 ods. 7 a článku 18 ods. 3.

5. Vykonávacie nariadenie Komisie o zápise do registra a vykonávacie rozhodnutia Komisie o zamietnutí sa uverejnia v sérii L *Úradného vestníka Európskej únie*.

Článok 22

Register zemepisných označení Únie

1. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov a bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 88 ods. 2 zriadi a vedie verejne prístupný register zemepisných označení Únie. Tento register má tri časti, ktoré zodpovedajú zemepisným označeniam vín, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov. Spisy zapísané do tohto registra po 13. máji 2024 musia byť v strojovo čitateľnom formáte v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024⁽²⁸⁾.

⁽²⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56).

2. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo vedie a aktualizuje register Únie, pokiaľ ide o zápisy do registra, zmeny a zrušenia zemepisných označení.
 3. Každé zemepisné označenie vín a poľnohospodárskych výrobkov sa v registri zemepisných označení Únie uvedie ako „chránené označenie pôvodu“ alebo prípadne „chránené zemepisné označenie“ a každé zemepisné označenie liehovín sa uvedie ako „zemepisné označenie“.
 4. Do registra zemepisných označení Únie možno zapísať zemepisné označenia týkajúce sa výrobkov z tretích krajín, ktoré sú v Únii chránené na základe medzinárodnej dohody, ktorej je Únia zmluvnou stranou. V takýchto prípadoch Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov zapíše takéto zemepisné označenia do registra. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.
- Pokiaľ ide o vína a poľnohospodárske výrobky, názvy týchto výrobkov sa v registri zemepisných označení Únie uvedú ako chránené zemepisné označenia, pokiaľ sa v dohodách podľa prvého pododseku neuvádzajú osobitne ako chránené označenia pôvodu.
5. Každé zemepisné označenie sa v registri zemepisných označení Únie uvedie pôvodným písmom. Ak pôvodným písmom nie je latinka, zemepisné označenie sa foneticky prepíše alebo transliteruje do latinky a do registra zemepisných označení Únie sa zapisujú obe verzie zemepisného označenia, ktoré sú rovnocenné.
 6. Komisia zverejní a pravidelne aktualizuje zoznam medzinárodných dohôd uvedených v odseku 4, ako aj zoznam zemepisných označení chránených na základe týchto dohôd.
 7. Komisia uchováva v digitálnej alebo papierovej podobe dokumentáciu týkajúcu sa zápisu zemepisného označenia do registra. V prípade zrušenia zápisu do registra Komisia uchováva dokumentáciu počas nasledujúcich 10 rokov.
 8. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví obsah a prezentáciu registra zemepisných označení Únie. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 23

Výpisy z registra zemepisných označení Únie

1. Každá osoba má možnosť si jednoducho a bezplatne stiahnuť úradný výpis z registra zemepisných označení Únie, ktorý slúži ako doklad o zápise zemepisného označenia do registra a uvádzajú sa v ňom aj ďalšie príslušné údaje vrátane dátumu podania žiadosti o zápis zemepisného označenia do registra alebo iného dňa vzniku práva prednosti. Úradný výpis zápisu z registra, ktorý bol do uvedeného registra vložený po 13. máji 2024, musí byť v strojovo čitateľnom formáte v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 13 smernice (EÚ) 2019/1024. Uvedený úradný výpis možno použiť ako úradné osvedčenie v právnom, súdnom, správnom alebo podobnom konaní.
2. Ak vnútroštátne orgány uznali skupinu výrobcov v súlade s článkom 33, takáto skupina sa v registri zemepisných označení Únie a v úradnom výpise uvedenom v odseku 1 tohto článku uvedie ako zástupca výrobcov výrobku označeného zemepisným označením.
3. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť formát a online prezentáciu výpisov z registra zemepisných označení Únie a zabezpečiť vylúčenie alebo anonymizáciu osobných údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 24

Zmeny špecifikácie výrobku

1. Skupina výrobcov výrobku, ktorého názov je zemepisným označením zapísaným do registra, môže požiadať o schválenie zmeny špecifikácie výrobku. Ak existuje uznaná skupina výrobcov, podať žiadosť môže len táto skupina.
2. Zmeny špecifikácie výrobku sú rozdelené do dvoch kategórií:
 - a) zmeny na úrovni Únie, ktoré si vyžadujú námietkové konanie na úrovni Únie, a

b) štandardné zmeny, ktoré sa riešia na úrovni členského štátu alebo tretej krajiny.

3. Zmena sa považuje za zmenu na úrovni Únie, ak si vyžaduje zmenu jednotného dokumentu alebo jeho ekvivalentu a:

a) zahŕňa:

i) v prípade poľnohospodárskych výrobkov zmenu názvu alebo používania názvu;

ii) v prípade vína zmenu názvu alebo používania názvu alebo zmenu kategórie výrobku či výrobkov označených zemepisným označením;

iii) v prípade liehovín zmenu názvu alebo časti názvu alebo používania názvu alebo kategórie výrobku či výrobkov označených zemepisným označením alebo zmenu názvu podľa právnych predpisov, alebo

b) predstavuje riziko, že sa ňou odstráni súvislosť so zemepisnou oblasťou uvedená v jednotnom dokumente, alebo

c) prináša ďalšie obmedzenia týkajúce sa uvádzania výrobku na trh.

Kritériá uvedené v písmenách a), b) a c) overujú členské štáty.

4. Každá iná zmena špecifikácie výrobku so zemepisným označením zapísaným v registri, ktorá nie je zmenou na úrovni Únie v súlade s odsekom 3, sa považuje za štandardnú zmenu.

5. Štandardná zmena sa považuje za dočasnú zmenu, ak sa týka dočasnej zmeny v špecifikácii výrobku vyplývajúcej z uloženia povinných sanitárnych a fytosanitárnych opatrení orgánmi verejnej moci, alebo ak sa týka dočasnej zmeny, ktorá je nevyhnutná z dôvodu prírodnej katastrofy alebo nepriaznivých poveternostných podmienok alebo značných narušení trhu vyplývajúcich z mimoriadnych okolností vrátane geopolitických udalostí ovplyvňujúcich dodávky surovín, za predpokladu, že prírodná katastrofa, nepriaznivé poveternostné podmienky alebo značné narušenia trhu sú formálne uznané príslušnými orgánmi.

6. Zmeny na úrovni Únie schvaľuje Komisia. Pri schvaľovaní sa *mutatis mutandis* uplatňuje postup stanovený v článkoch 9 a 10 a článkoch 12 až 21.

7. Žiadosti o zmeny na úrovni Únie pochádzajúce z krajín mimo Únie obsahujú dôkaz o tom, že požadovaná zmena je v súlade s právnymi predpismi o ochrane zemepisných označení platnými v danej tretej krajine.

8. Ak žiadosť o zmenu na úrovni Únie týkajúcu sa špecifikácie výrobku so zemepisným označením zapísaným v registri zahŕňa zároveň štandardné zmeny alebo dočasné zmeny, Komisia preskúma iba zmenu na úrovni Únie. Všetky štandardné zmeny alebo dočasné zmeny sa považujú za nepredložené. Preskúmanie takýchto žiadostí sa zameria na navrhované zmeny na úrovni Únie. V prípade potreby môže Komisia alebo dotknutý členský štát vyzvať žiadateľa, aby zmenil ďalšie prvky špecifikácie výrobku.

9. Štandardné zmeny posudzujú a schvaľujú členské štáty alebo tretie krajiny, na ktorých území sa nachádza zemepisná oblasť dotknutého výrobku, a oznamujú ich Komisii. Komisia tieto zmeny zverejní.

10. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o ustanovenia o zmenách na úrovni Únie týkajúcich sa špecifikácií výrobkov so zemepisným označením, v prípade ktorých nebol uverejnený jednotný dokument, o prípustnosti žiadostí o zmeny na úrovni Únie, o vzťahu medzi zmenami na úrovni Únie a štandardnými zmenami a o štandardných zmenách vrátane ich uverejňovania.

11. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa postupov, formy a prezentácie žiadostí o zmenu na úrovni Únie a postupov, formy a oznamovania štandardných zmien Komisii. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 25

Zrušenie zápisu do registra

1. Komisia môže z vlastnej iniciatívy alebo na riadne odôvodnenú žiadosť členského štátu, tretej krajiny alebo akejkoľvek fyzickej či právnickej osoby, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, prostredníctvom vykonávacích aktov zrušiť zápis zemepisného označenia v registri v týchto prípadoch:

- a) ak už nie je možné zabezpečiť súlad s požiadavkami špecifikácie výrobku alebo
- b) ak počas predchádzajúceho obdobia najmenej siedmich po sebe nasledujúcich rokov nebol na trh umiestnený žiadny výrobok s daným zemepisným označením.

2. Komisia môže takisto prijať vykonávacie akty, ktorými sa zruší zápis do registra na žiadosť výrobcov výrobku uvádzaného na trh pod názvom zapísaným do registra. Ak existuje uznaná skupina výrobcov, podať takúto žiadosť môže len uvedená skupina výrobcov.

3. Zápis názvu do registra ako práva duševného vlastníctva iného ako zemepisné označenie, najmä ako ochrannej známky, sa zakazuje na obdobie jedného roka po zrušení zápisu zemepisného označenia do registra, pokiaľ takéto právo duševného vlastníctva neexistovalo alebo takáto ochranná známka nebola zapísaná do registra pred zápisom zemepisného označenia do registra.

4. Na postup zrušenia sa *mutatis mutandis* uplatňujú články 10, 13 až 17 a 21.

Námietky sú prípustné len vtedy, ak sa nimi preukáže, že fyzická alebo právnická osoba s oprávneným záujmom dlhodobo komerčne používa názov zapísaný do registra.

5. Komisia pred prijatím vykonávacích aktov uvedených v odsekoch 1 a 2 konzultuje s orgánmi členského štátu, orgánmi tretej krajiny alebo, ak je to možné, s výrobcom z tretej krajiny, ktorý pôvodne požiadal o zápis dotknutého zemepisného označenia do registra, pokiaľ o zrušenie nepožiadali priamo títo pôvodní žiadatelia. Konzultácia trvá najmenej jeden mesiac.

6. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví podrobné pravidlá postupov, formy a prezentácie žiadostí o zrušenie zápisu do registra.

7. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 1, 2 a 6 tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

KAPITOLA 3

Ochrana zemepisných označení

Článok 26

Ochrana zemepisných označení

1. Zemepisné označenia zapísané v registri zemepisných označení Únie sú chránené pred:

- a) každým priamym alebo nepriamym obchodným používaním zemepisného označenia na výrobkoch, na ktoré sa zápis do registra nevzťahuje, ak sú takéto výrobky porovnateľné s výrobkami zapísanými v registri pod uvedeným názvom alebo ak použitie daného zemepisného označenia pre akýkoľvek výrobok alebo akúkoľvek službu ťaží z dobrej povesti chráneného názvu, oslabuje ju alebo ju poškodzuje alebo má na ňu negatívny vplyv, a to aj v prípade, keď sa tieto výrobky používajú ako zložky;
- b) akýmkoľvek zneužitím, napodobením alebo vyvolaním mylnej predstavy, a to aj vtedy, ak sa uvádza skutočný pôvod výrobkov alebo služieb alebo ak je chránený názov preložený, foneticky prepísaný alebo transliterovaný alebo sa uvádza v spojení s výrazmi ako „štýl“, „typ“, „spôsob“, „ako sa vyrába“, „napodobenina“, „s príchutou“, „na spôsob“ alebo podobnými výrazmi, a to aj v prípade, keď sa tieto výrobky používajú ako zložky;

- c) každým iným klamlivým alebo zavádzajúcim označením proveniencie, pôvodu, povahy alebo základných vlastností výrobku, ktoré sa používa na vnútornom alebo vonkajšom obale, v reklamných materiáloch, dokumentoch alebo v rámci informácií uvedených v online rozhraniach súvisiacich s dotknutým výrobkom, ako aj balením výrobku do nádoby, ktoré by mohli vyvolať mylný dojem o jeho pôvode;
- d) akýmikoľvek inými praktikami, ktoré by spotrebiteľa mohli uviesť do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.
2. Odsek 1 sa uplatňuje na všetky doménové mená dostupné v Únii.
3. Vnútroštátne pravidlá týkajúce sa názvov používaných pre poľnohospodárske výrobky, vína a liehoviny nesmú vyvolať zámenu so zemepisnými označeniami zapísanými do registra.
4. Ochrana uvedená v odseku 1 sa uplatňuje aj na:
- a) tovar vstupujúci na colné územie Únie bez jeho prepustenia do voľného obehu na tomto území;
- b) tovar predávaný prostredníctvom predaja na diaľku, napríklad prostredníctvom elektronického obchodu, a
- c) tovar určený na vývoz do tretích krajín.
5. Subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 608/2013 ⁽²⁹⁾ sú oprávnené predložiť colným orgánom žiadosť s cieľom zabrániť všetkým tretím stranám, aby dopravili tovar v obchodnom styku do Únie bez jeho prepustenia do voľného obehu, ak takéto tovar vrátane jeho obalu pochádza z tretích krajín a je v rozpore s odsekom 1 tohto článku.
6. Zemepisné označenia zapísané do registra podľa tohto nariadenia sa v Únii nesmú stať druhovými.
7. Ak je zemepisné označenie zloženým názvom, ktorý obsahuje výraz, ktorý sa považuje za druhový, použitie tohto výrazu spravidla nepredstavuje konanie uvedené v odseku 1 písm. a) a b).

Článok 27

Používanie zemepisných označení, ktoré označujú výrobok používaný ako zložka v názve spracovaného výrobku

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 26 a článok 37 ods. 7 tohto nariadenia a články 7 a 17 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011, zemepisné označenie označujúce výrobok, ktorý sa používa ako zložka v spracovanom výrobku, sa môže používať v názve tohto spracovaného výrobku alebo na jeho označení alebo v reklamnom materiáli s ním súvisiacom, ak:
- a) spracovaný výrobok neobsahuje žiadny iný výrobok porovnateľný so zložkou označenou zemepisným označením;
- b) zložka označená zemepisným označením sa používa v dostatočných množstvách na to, aby dotknutému spracovanému výrobku dodala podstatnú vlastnosť, a
- c) na etikete sa uvádza percentuálny podiel zložky označenej zemepisným označením v spracovanom výrobku.

⁽²⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 608/2013 z 12. júna 2013 o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi a zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1383/2003 (Ú. v. EÚ L 181, 29.6.2013, s. 15).

2. Okrem toho výrobcovia, ktorí vyrábajú balené potraviny v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 obsahujúce ako zložku výrobok označený zemepisným označením a ktorí chcú toto zemepisné označenie používať v názve uvedenej balenej potraviny vrátane reklamného materiálu, vopred zašlú písomné oznámenie uznanej skupine výrobcov, ak takáto skupina existuje pre dané zemepisné označenie. Uvedení výrobcovia zahrnú do uvedeného oznámenia informácie, ktoré preukazujú, že podmienky uvedené v odseku 1 tohto článku sú splnené, a konajú podľa toho. Uznaná skupina výrobcov písomne potvrdí prijatie tohto oznámenia do štyroch mesiacov. Výrobca balených potravín môže začať používať zemepisné označenie v názve balenej potraviny po prijatí uvedeného potvrdenia alebo po uplynutí uvedenej lehoty, podľa toho, čo nastane skôr. Uznaná skupina výrobcov môže k uvedenému potvrdeniu pripojiť nezáväzné informácie o používaní dotknutého zemepisného označenia.

Členské štáty môžu v súlade so zmluvami stanoviť dodatočné procesné pravidlá týkajúce sa výrobcov balených potravín usadených na ich území.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, môže uznaná skupina výrobcov a výrobca balených potravín uzavrieť zmluvnú dohodu o osobitných technických a vizuálnych aspektoch uvádzania zemepisného označenia zložky v názve balenej potraviny na označení, inde ako v zozname zložiek, alebo v reklamnom materiáli.

4. Tento článok sa nevzťahuje na liehoviny.

5. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o dodatočné pravidlá používania porovnateľných výrobkov ako zložiek a o kritériá dodávania podstatných vlastností spracovaným výrobkom podľa odseku 1 tohto článku.

Článok 28

Druhovú výrazy

1. Druhovú výrazy nemožno zapísať do registra ako zemepisné označenia.
2. Pri určovaní toho, či sa výraz stal, alebo nestal druhovým, sa zohľadňujú všetky relevantné faktory, najmä:
 - a) súčasný stav v oblastiach spotreby;
 - b) príslušné vnútroštátne právne predpisy alebo právne predpisy Únie.

Článok 29

Homonymné zemepisné označenia

1. Zemepisné označenie, o ktoré sa požiadalo po tom, ako sa v Únii požiadalo o zápis úplne alebo čiastočne homonymného zemepisného označenia, alebo po tom, ako mu bola v Únii poskytnutá ochrana, sa nezapíše do registra, pokiaľ sa v praxi dostatočne nerozlišujú podmienky miestneho a dlhodobo zavedeného používania a prezentácia týchto dvoch úplne alebo čiastočne homonymných označení, pričom sa zohľadní potreba zabezpečiť nestranné zaobchádzanie s dotknutými výrobcami a to, aby spotrebitelia neboli uvedení do omylu, pokiaľ ide o skutočnú identitu alebo zemepisný pôvod výrobkov.
2. Úplne alebo čiastočne homonymné zemepisné označenie, ktoré vyvoláva u spotrebiteľa mylnú predstavu, že výrobky pochádzajú z iného územia, sa do registra nezapíše, aj keď je názov daného územia, regiónu alebo miesta pôvodu dotknutých výrobkov presný.
3. Na účely tohto článku sa úplne alebo čiastočne homonymné zemepisné označenie, o ktoré sa žiada alebo ktoré je v Únii chránené, vzťahuje na:
 - a) zemepisné označenia, ktoré sú zapísané v registri zemepisných označení Únie;
 - b) zemepisné označenia, o ktorých zápis sa požiadalo, ak sú následne zapísané do registra zemepisných označení Únie;

- c) označenia pôvodu a zemepisné označenia chránené v Únii podľa nariadenia (EÚ) 2019/1753 a
 - d) zemepisné označenia, názvy pôvodu a ekvivalentné výrazy chránené podľa medzinárodnej dohody medzi Úniou a jednou alebo viacerými tretími krajinami.
4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov odstráni z registra Únie akékoľvek zemepisné označenie zapísané do registra v rozpore s odsekom 1 alebo 2. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 30

Ochranné známky

Názov sa nezapíše do registra ako zemepisné označenie, ak by sa vzhľadom na dobrú povesť a dobré meno ochrannej známky, ako aj na dĺžku obdobia, počas ktorého sa používal, mohol spotrebiteľ zápisom názvu navrhovaného ako zemepisné označenie do registra uviesť do omylu, pokiaľ ide o skutočnú identitu výrobku.

Článok 31

Vzťah medzi zemepisnými označeniami a ochrannými známkami

1. Žiadosť o zápis do registra v prípade ochrannej známky, ktorej používanie by bolo v rozpore s článkom 26, sa zamietne, ak sa žiadosť o zápis ochrannej známky do registra podá Komisii po dátume podania žiadosti o zápis zemepisného označenia do registra.
2. Ochranné známky Únie zapísané do registra v rozpore s odsekom 1 vyhlási za neplatné Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo a národné ochranné známky zapísané do registra v rozpore s odsekom 1 vyhlásia za neplatné príslušné vnútroštátne orgány.
3. Ochranná známka, ktorej používanie je v rozpore s článkom 26, pre ktorú však na území Únie bola podaná žiadosť, bola zapísaná do registra alebo bola zavedená používaním v dobrej viere, sa v prípade, že je táto možnosť stanovená v príslušných právnych predpisoch, môže predto dňom podania žiadosti o zápis zemepisného označenia do registra Komisii naďalej používať a obnovovať bez ohľadu na zápis zemepisného označenia do registra za predpokladu, že neexistujú žiadne dôvody na vyhlásenie neplatnosti alebo zrušenie tejto ochrannej známky podľa smernice (EÚ) 2015/2436 alebo nariadenia (EÚ) 2017/1001. V takých prípadoch je povolené používanie zemepisného označenia po jeho zápise do registra, ako aj používanie príslušnej ochrannej známky.
4. V prípade zemepisných označení zapísaných do registra v Únii bez podania žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie je na účely odsekov 1 a 3 dátumom prvého dňa ochrany dátum podania žiadosti o zápis zemepisného označenia do registra Komisii.
5. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 1169/2011, sa na etiketách spolu so zemepisným označením môžu používať garančné alebo certifikačné známky uvedené v článku 28 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/2436 a kolektívne známky uvedené v článku 29 ods. 3 uvedenej smernice, ako aj kolektívne známky uvedené v kapitole VIII nariadenia (EÚ) 2017/1001.

Článok 32

Skupiny výrobcov

1. Skupina výrobcov je združenie výrobcov toho istého výrobku alebo výrobkov bez ohľadu na právnu formu. Skupina výrobcov musí spĺňať tieto kritériá:
 - a) vykonáva úlohy podľa tohto nariadenia vrátane aspoň jednej úlohy uvedenej v odseku 4;
 - b) je zriadená dobrovoľne na podnet výrobcov a je zložená z výrobcov a
 - c) je organizovaná demokraticky, pričom ju riadia a kontrolujú jej členovia.

Žiadajúce skupiny výrobcov musia splniť uvedené kritériá najneskôr v deň zápisu dotknutého zemepisného označenia do registra.

Výrobca výrobku označeného zemepisným označením má právo stať sa členom skupiny výrobcov. Členské štáty môžu obmedziť členstvo na určité kategórie výrobcov, a to s ohľadom na povahu výrobku, na ktorý sa dotknutá skupina výrobcov vzťahuje.

2. Členské štáty môžu rozhodnúť, že členmi skupiny výrobcov môžu byť hospodárske subjekty a zástupcovia hospodárskych činností spojených s jednou z fáz dodávateľského reťazca výrobkov označených zemepisným označením a zainteresované strany uvedené v článku 157 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, ak majú osobitný záujem v súvislosti s výrobkami, na ktoré sa skupina výrobcov vzťahuje. Títo členovia skupinu výrobcov neriadia.

3. Členské štáty môžu stanoviť dodatočné pravidlá, najmä pokiaľ ide o organizáciu, stanovy, fungovanie a povahu členstva v skupinách výrobcov, ako aj finančné príspevky pre skupiny výrobcov.

4. Skupina výrobcov môže vykonávať najmä tieto úlohy:

a) vypracovať špecifikáciu výrobku, žiadať o zápis do registra, zmenu a zrušenie a vyvíjať činnosti vrátane podpory svojich členov vlastnými kontrolnými systémami na overenie a zabezpečenie dodržiavania dotknutej špecifikácie výrobku;

b) podniknúť vhodné kroky na zabezpečenie ochrany zemepisného označenia a práv duševného vlastníctva s ním priamo spojených vrátane právnych krokov a podávania žiadostí o opatrenia colným orgánom v súlade s nariadením (EÚ) č. 608/2013 a predchádzania akýmkoľvek opatreniam alebo marketingovým postupom, ktoré poškodzujú alebo môžu poškodiť dobrú povesť či hodnotu dotknutého zemepisného označenia, alebo boja proti nim;

c) zastupovať svojich členov v sieťach zameraných na presadzovanie práv duševného vlastníctva a vo vzťahu k orgánom na boj proti falšovaniu zriadeným na úrovni Únie alebo na vnútroštátnej úrovni;

d) dohodnúť sa na udržateľných postupoch podľa článku 7 bez ohľadu na to, či sú zahrnuté v špecifikácii výrobku alebo sú samostatnou iniciatívou, vrátane opatrení na overovanie plnenia uvedených postupov a zabezpečenia ich primeranej propagácie, najmä v informačnom systéme, ktorý poskytne Komisia;

e) prijímať opatrenia na zlepšenie výkonnosti zemepisného označenia z hľadiska environmentálnej, sociálnej a hospodárskej udržateľnosti vrátane:

i) prípravy, organizácie a vedenia spoločných marketingových a reklamných kampaní;

ii) šírenia informácií a vykonávania propagačných činností zameraných na oznamovanie charakteristických znakov výrobku označeného zemepisným označením spotrebiteľom vrátane rozvoja turistických služieb v príslušnej zemepisnej oblasti;

iii) vykonávania analýz ekonomickej, sociálnej alebo environmentálnej výkonnosti, výroby, nutričného profilu a organoleptického profilu výrobku označeného zemepisným označením;

iv) šírenia informácií o zemepisnom označení, príslušnom symbole Únie a príslušnej skratke (CHOP alebo CHZO), a

v) poskytovania poradenstva a odbornej prípravy a šírenia usmernení o najlepších postupoch súčasným a budúcim výrobcom, a to aj pokiaľ ide o udržateľné postupy, najmä postupy stanovené v článku 7, vedecko-technický pokrok, digitalizáciu, uplatňovanie rodového hľadiska a rodovej rovnosti a zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov;

f) bojovať proti porušovaniu predpisov a podozreniam z podvodného používania výrobkov označených zemepisným označením, ktoré nie sú v súlade so špecifikáciou výrobku, na trhu, a to monitorovaním a overovaním používania zemepisného označenia na celom vnútornom trhu a na trhoch tretích krajín, na ktorých sú zemepisné označenia chránené, vrátane online rozhraní, a v prípade potreby informovať orgány presadzovania práva prostredníctvom dôverných systémov tam, kde existujú;

g) prijímať opatrenia na zvýšenie hodnoty výrobkov a v prípade potreby prijímať kroky s cieľom predchádzať alebo brániť akýmkoľvek opatreniam alebo obchodným praktikám, ktoré poškodzujú alebo môžu poškodiť povesť a hodnotu ich výrobkov vrátane devalorizujúcich marketingových postupov a znižovania cien.

5. Členské štáty môžu na svojom území výrobcovi poskytovať pomoc, pokiaľ ide o vytváranie a fungovanie skupín výrobcov.

6. Ak pre výrobok označený zemepisným označením žiadna skupina výrobcov neexistuje, úlohy uvedené v odseku 4 písm. b), e) a f) môžu vykonávať členské štáty. Členské štáty spolupracujú s výrobcami a pomáhajú im zakladať skupiny výrobcov.

7. Členské štáty môžu zriadiť verejný register skupín výrobcov pre výrobky označené zemepisnými označeniami s pôvodom na ich území, a to aj pokiaľ ide o orgány uvedené v článku 9 ods. 2 a výrobcov uvedených v článku 9 ods. 3. Uvedený register obsahuje aspoň názov, právnu formu a adresu každej skupiny výrobcov a všetky zemepisné označenia, na ktoré sa dotknutá skupina výrobcov vzťahuje.

Článok 33

Uznané skupiny výrobcov

1. Členské štáty môžu okrem článku 32 uplatňovať aj systém uznávania skupín výrobcov. Systém uznávania sa môže uplatňovať na všetky skupiny výrobcov, ktorých členovia vyrábajú výrobok označený zemepisným označením alebo na skupiny výrobcov vyrábajúce určité kategórie výrobkov označených zemepisným označením. Skupina výrobcov sa môže uznať len na požiadanie. Orgány uvedené v článku 9 ods. 2 a výrobcovia uvedení v článku 9 ods. 3 sa v rámci systému uznávania považujú za uznané skupiny výrobcov.

2. Členské štáty, ktoré uplatňujú systém uvedený v odseku 1, stanovujú pre uznanie skupiny výrobcov tieto kritériá:

a) určitú právnu formu a

b) splnenie jednej z týchto podmienok:

i) členmi skupiny musí byť viac ako 50 % výrobcov daného výrobku; alebo

ii) skupina musí mať medzi výrobcami výrobku určitý minimálny podiel členov a pokrývať minimálny podiel dosahujúci viac ako 50 % objemu alebo hodnoty predajnej výroby.

Členské štáty môžu stanoviť dodatočné kritériá, napríklad:

a) skupina musí mať k dispozícii potrebné finančné príspevky svojich členov;

b) pravidiel prijímania členov, ukončenia členstva a porušenia povinností vyplývajúcich z členstva;

c) písomné stanovky.

Ak skupina výrobcov prestane spĺňať kritériá na uznanie, uznanie sa pozastaví alebo zruší.

3. Ak je skupina výrobcov uznaná podľa systému uvedeného v odseku 1 tohto článku, uznaná skupina výrobcov je jediná oprávnená:

a) vykonávať úlohy uvedené v článku 32 v mene všetkých výrobcov vyrábajúcich výrobok označený dotknutým zemepisným označením bez toho, aby bolo dotknuté právo jednotlivých výrobcov konať na ochranu svojich záujmov;

- b) dostávať od výrobcu balených potravín oznámenie o tom, že sa v názve balenej potraviny používa zemepisné označenie zložky, ako sa uvádza v článku 27 ods. 2;
- c) žiadať o záväzné pravidlá regulácie ponuky výrobkov označených zemepisným označením v súlade s článkom 166a ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, a to aj na obdobie najviac šiestich rokov v súlade s článkom 166a ods. 4 písm. c) uvedeného nariadenia;
- d) stanoviť štandardné ustanovenia o rozdelení hodnôt, ktoré sa môžu použiť v súlade s článkom 172a nariadenia (EÚ) č. 1308/2013;
- e) dohodnúť sa na udržateľných postupoch v súlade s článkom 7 tohto nariadenia;
- f) podať žiadosť o schválenie zmeny v súlade s článkom 24 ods. 1 tohto nariadenia;
- g) podať žiadosť o zrušenie v súlade s článkom 25 ods. 2 tohto nariadenia.

4. Členské štáty môžu tiež stanoviť, že uznaná skupina výrobcov je jedinou skupinou výrobcov, ktorá je oprávnená vykonávať úlohy:

- a) uvedené v článku 32 ods. 4 písm. a) a d), ak sa účinok týchto úloh týka všetkých výrobcov výrobku označeného dotknutým zemepisným označením;
- b) uvedené v článku 32 ods. 4 písm. b), e) a f), ak sa uvedené úlohy vykonávajú na medzinárodnej, vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni bez toho, aby bola dotknutá možnosť výrobcov výrobku označeného dotknutým zemepisným označením vykonávať uvedené úlohy na miestnej úrovni.

5. Skupina výrobcov usadená v členskom štáte, ktorý neuplatňuje systém uvedený v odseku 1 tohto článku, môže vykonávať úlohy uvedené v článku 32 ods. 4 písm. b), c), e) a f) v členskom štáte, ktorý takýto systém uplatňuje.

6. Ak zemepisné označenie označuje cezhraničnú zemepisnú oblasť, orgány dotknutých členských štátov alebo prípadne orgány Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o Severné Írsko, spolupracujú pri určení jednej uznanej skupiny výrobcov. Ak dotknuté členské štáty alebo prípadne Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, nedosiahnu dohodu alebo ak jeden z dotknutých členských štátov neuplatňuje systém uvedený v odseku 1, pre dané zemepisné označenie sa neuzná žiadna skupina výrobcov.

7. Členské štáty môžu rozhodnúť, že skupiny výrobcov uznané podľa vnútroštátneho práva pred 13. májom 2024 sa uznávajú v súlade s odsekom 1.

Ak takáto uznaná skupina výrobcov nespĺňa kritériá stanovené v odseku 2, prispôsobí sa príslušným pravidlám do 14. mája 2026. Ak do uvedeného dátumu pravidiel nespĺni, dotknutý členský štát buď raz predĺži uvedenú lehotu najviac o jeden rok, alebo uznanie odoberie.

8. Ak členský štát uplatňuje systém uznaných skupín výrobcov uvedený v odseku 1, oznámi Komisii prostredníctvom digitálneho systému názov a adresu uznanej skupiny výrobcov pre každé zemepisné označenie zapísané do registra a v prípade zmeny tieto informácie aktualizuje. Komisia tieto informácie zverejňuje a register zemepisných označení Únie zodpovedajúcim spôsobom aktualizuje.

Článok 34

Združenia skupín výrobcov

1. Združenie skupín výrobcov možno zriadiť na podnet zainteresovaných skupín výrobcov.

2. Združenie skupín výrobcov môže vykonávať najmä tieto úlohy:

a) zapájať sa do činnosti poradných orgánov;

b) vymieňať si s orgánmi verejnej moci informácie o témach súvisiacich s politikou zemepisných označení;

- c) vydávať odporúčania prispievajúce k rozvoju politík v oblasti zemepisných označení, najmä pokiaľ ide o udržateľnosť, boj proti podvodom a falšovaniu, tvorbu hodnôt v rámci hospodárskych subjektov, pravidiel hospodárskej súťaže a rozvoj vidieka;
- d) podporovať a šíriť medzi výrobcami najlepšie postupy týkajúce sa opatrení v oblasti zemepisných označení;
- e) zúčastňovať sa na propagačných akciách v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1144/2014.

Článok 35

Ochrana zemepisných označení v doménových menách

1. Správcovia doménových mien najvyššej úrovne s kódom krajiny usadení v Únii zabezpečia, aby sa v rámci postupov alternatívneho riešenia sporov súvisiacich s doménovými menami uznávali zemepisné označenia, ktoré sú zapísané do registra, ako právo, na ktoré sa možno v týchto postupoch odvolávať.
2. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o ustanovenia poverujúce Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo zriadením a správou informačného a výstražného systému v oblasti doménových mien, ktorým by sa žiadateľovi po podaní žiadosti o zemepisné označenie poskytli informácie o dostupnosti zemepisného označenia ako doménového mena a nepovinne o registrácii doménového mena, ktoré je identické s jeho zemepisným označením. Správcovia doménových mien najvyššej úrovne s kódom krajiny usadení v Únii môžu Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo dobrovoľne poskytnúť príslušné informácie a údaje.
3. Komisia do 14. novembra 2025 vyhodnotí potrebu a uskutočniteľnosť zriadenia informačného a výstražného systému uvedeného v odseku 2, pričom zohľadní fungovanie dobrovoľného poskytovania informácií a údajov podľa uvedeného odseku a Európskemu parlamentu a Rade predloží správu obsahujúcu jej hlavné zistenia. Podľa potreby sa k tejto správe pripojí legislatívny návrh.

Článok 36

Právo na používanie

Zemepisné označenie zapísané do registra môže používať každý hospodársky subjekt, ktorý uvádza na trh výrobok spĺňajúci príslušnú špecifikáciu výrobku.

Členské štáty zabezpečia, aby sa na hospodárske subjekty vzťahovalo overenie súladu so špecifikáciou výrobku stanovené podľa článku 39 tohto nariadenia alebo prípadne článku 116a nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Ak sa zemepisné označenie skladá z názvu majetku samostatného žiadajúceho výrobcu alebo tento názov obsahuje, nebráni to iným hospodárskym subjektom používať zemepisné označenie zapísané do registra za predpokladu, že sa používa na označenie výrobku, ktorý spĺňa špecifikáciu výrobku.

Článok 37

Symbody, označenia a skratky Únie

1. Označenia, skratky a symbody odkazujúce na zemepisné označenia sa nesmú používať inak ako v súvislosti s výrobkami vyrobenými v súlade s príslušnou špecifikáciou výrobku. Môžu sa použiť aj na informačné a vzdelávacie účely, ak nie je pravdepodobné, že takéto použitie bude uvádzať spotrebiteľa do omylu.
2. Stanovujú sa tieto symbody Únie určené na označovanie a propagáciu zemepisných označení:
 - a) symbol označujúci chránené označenia pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a
 - b) symbol označujúci chránené zemepisné označenia poľnohospodárskych výrobkov; tento symbol sa môže používať aj v prípade zemepisných označení liehovín.

3. V prípade poľnohospodárskych výrobkov a liehovín s pôvodom v Únii, ktoré sa uvádzajú na trh so zemepisným označením, sa na označení a v reklamných materiáloch uvedie symbol Únie spojený s týmto označením. Pokiaľ ide o označenie, zemepisné označenie sa uvádza v rovnakom zornom poli ako symbol Únie.

Na zemepisné označenie sa vzťahujú požiadavky na označovanie stanovené v článku 13 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 týkajúce sa prezentácie povinných údajov.

4. V prípade liehovín sa symboly Únie môžu odchyľne od odseku 3 prvého pododseku vynechať.

5. Ak sú poľnohospodárske výrobky označené zemepisným označením, označenie mena výrobcu alebo názvu hospodárskeho subjektu sa uvedie na označení v rovnakom zornom poli ako zemepisné označenie. V takom prípade sa pod názvom hospodárskeho subjektu rozumie názov hospodárskeho subjektu zodpovedného za fázu výroby, v ktorej sa výrobok, na ktorý sa má vzťahovať zemepisné označenie, získal, alebo zodpovedného za vykonanie podstatného spracovania tohto výrobku.

V prípade liehovín označených zemepisným označením sa označenie mena výrobcu uvedie na označení v rovnakom zornom poli ako zemepisné označenie.

Ak je najväčšou plochou obalu alebo nádoby plocha opísaná v článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011, uvedenie mena výrobcu alebo názvu hospodárskeho subjektu je dobrovoľné.

Poľnohospodárske výrobky a liehoviny, ktoré sa uvádzajú na trh pod zemepisným označením a ktoré boli označené pred 14. mája 2026, sa môžu naďalej uvádzať na trh bez toho, aby sa dodržala povinnosť uvádzať meno výrobcu alebo názov hospodárskeho subjektu v rovnakom zornom poli ako zemepisné označenie, a to až do vyčerpania existujúcich zásob.

6. Ak sú poľnohospodárske výrobky alebo liehoviny označené zemepisným označením, označenia „chránené označenie pôvodu“ alebo „chránené zemepisné označenie“ sa môžu uvádzať na označení a v reklamných materiáloch poľnohospodárskych výrobkov a označenie „zemepisné označenie“ sa môže uvádzať na označení a v reklamných materiáloch liehovín.

Skratky „CHOP“ alebo „CHZO“, ktoré zodpovedajú označeniam „chránené označenie pôvodu“ alebo „chránené zemepisné označenie“, sa môžu uvádzať na označení a v reklamných materiáloch poľnohospodárskych výrobkov označených zemepisným označením.

7. Označenia a skratky sa môžu použiť na označení a v reklamných materiáloch spracovaných výrobkov, ak sa zemepisné označenie vzťahuje na ich zložku. V takom prípade sa označenie alebo skratka umiestni vedľa názvu zložky, ktorá je jasne identifikovaná ako zložka. Symbol Únie sa nesmie uvádzať v spojení s názvom potraviny v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011.

8. Symboly Únie označujúce chránené označenie pôvodu alebo chránené zemepisné označenie a označenia „chránené označenie pôvodu“, „chránené zemepisné označenie“ a „zemepisné označenie“ a prípadne skratky „CHOP“ alebo „CHZO“ môžu byť zobrazené na označení až po uverejnení aktu o zápise daného zemepisného označenia do registra.

9. Na označení sa môžu uviesť aj tieto údaje:

a) zobrazenie zemepisnej oblasti pôvodu uvedenej v špecifikácii výrobku a

b) text, grafika alebo symboly odkazujúce na členský štát a región, v ktorom sa daná zemepisná oblasť pôvodu nachádza, za predpokladu, že takéto odkazy neuvádzajú spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočnú identitu alebo pôvod výrobku.

10. Symboly Únie spojené so zemepisnými označeniami zapísanými v registri zemepisných označení Únie a označujúcimi výrobky s pôvodom v tretích krajinách sa môžu uvádzať na označení výrobku a v reklamných materiáloch, pričom v takom prípade sa symboly používajú v súlade s odsekom 3.

11. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví technické charakteristiky symbolov Únie pre zemepisné označenia, ako aj technické pravidlá ich používania a používania označení a skratiek na výrobkoch uvádzaných na trh so zemepisným označením zapísaným do registra vrátane pravidiel týkajúcich sa jazykových verzií. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

KAPITOLA 4

Kontroly a presadzovanie

Článok 38

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na vína, liehoviny a poľnohospodárske výrobky.

Odsek 2 prvý pododsek písm. a), odsek 3 a, pokiaľ ide o overovanie súladu so špecifikáciou výrobku, odsek 4 tohto článku, a články 39, 40, 41 a 44 sa však uplatňujú len na liehoviny a poľnohospodárske výrobky.

2. Na účely tejto kapitoly kontroly znamenajú:

- a) overenie, či bol výrobok označený zemepisným označením vyrobený v súlade s príslušnou špecifikáciou výrobku a
- b) overenie používania zemepisných označení na trhu vrátane online rozhraní.

Na účely tejto kapitoly zahŕňa presadzovanie všetky opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť súlad s hlavou II kapitolou 3 tohto nariadenia.

3. Príslušné orgány, delegované orgány a fyzické osoby, na ktoré boli delegované určité úlohy v rámci úradných kontrol, musia spĺňať požiadavky stanovené v nariadení (EÚ) 2017/625.

4. Bez ohľadu na článok 116 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2017/625 vykonáva Komisia kontroly zemepisných označení vrátane auditov stanovené v hlave VI kapitole I nariadenia (EÚ) 2017/625 na základe analýzy rizika, a to v závislosti od relatívneho objemu zemepisných označení v členskom štáte, počtu vykonaných kontrol alebo nezrovnalostí súvisiacich s overovaním súladu alebo používania zemepisných označení stanovených vo výročnej správe členského štátu vypracovanej v súlade s článkom 113 nariadenia (EÚ) 2017/625. Článok 116 ods. 2 a články 118 a 120 až 124 nariadenia (EÚ) 2017/625 sa neuplatňujú na kontroly zemepisných označení ani na audity.

Článok 39

Overovanie súladu so špecifikáciou výrobku

1. Na účely tejto kapitoly každý hospodársky subjekt, ktorý sa chce zapojiť do činnosti, na ktorú sa vzťahuje špecifikácia výrobku označeného zemepisným označením, to oznámi príslušným orgánom, delegovaným orgánom alebo fyzickým osobám uvedeným v odseku 3 písm. a) a b). Členské štáty vypracujú a priebežne aktualizujú zoznam hospodárskych subjektov, ktoré vykonávajú činnosti podliehajúce jednej alebo viacerým povinnostiam stanoveným v špecifikácii výrobku označeného zemepisným označením, ktorý je zapísaný do registra zemepisných označení Únie s pôvodom na ich území.

2. Výrobcovia sú zodpovední za vlastné kontroly, ktorými sa zabezpečuje súlad so špecifikáciou výrobkov označených zemepisnými označeniami pred uvedením výrobku na trh.

3. Okrem vlastných kontrol uvedených v odseku 2 sa overovanie súladu so špecifikáciou výrobku pred jeho uvedením na trh v prípade výrobku, ktorý je označený zemepisným označením a má pôvod v Únii, vykonáva aj zo strany:

- a) jedného alebo viacerých príslušných orgánov v zmysle článku 3 bodu 3 nariadenia (EÚ) 2017/625 alebo

b) jedného alebo viacerých delegovaných orgánov alebo fyzických osôb, na ktoré boli delegované určité úlohy úradných kontrol, ako sa uvádza v hlave II kapitole III nariadenia (EÚ) 2017/625.

4. Pokiaľ ide o zemepisné označenia, ktoré označujú výrobky s pôvodom v tretej krajine, overovanie súladu so špecifikáciou výrobku pred umiestnením dotknutého výrobku na trh vykonáva:

a) jeden alebo viacero príslušných orgánov, ktoré určila daná tretia krajina, alebo

b) jeden alebo viacero orgánov pre certifikáciu výrobkov.

5. Ak činnosť, na ktorú sa vzťahuje špecifikácia výrobku, vykonáva jeden alebo viacero hospodárskych subjektov v krajine, ktorá nie je krajinou pôvodu zemepisného označenia, ustanovenia týkajúce sa overovania súladu uvedených hospodárskych subjektov sa stanovujú v špecifikácii výrobku. Ak sa príslušná operácia vykonáva v Únii, hospodárske subjekty ju oznámia príslušným orgánom členského štátu, v ktorom sa daná operácia vykonáva, pričom sa na nich vzťahuje overovanie.

6. Ak členský štát uplatňuje článok 9 ods. 2, overovanie súladu so špecifikáciou výrobku zabezpečuje iný orgán, než je orgán, ktorý sa podľa uvedeného odseku považuje za skupinu výrobcov.

7. Náklady na overovanie súladu so špecifikáciou výrobku môžu znášať hospodárske subjekty, ktoré sú predmetom týchto kontrol. Členské štáty môžu vyberať poplatky alebo platby, ktoré úplne alebo čiastočne pokrývajú náklady na úradné kontroly a iné úradné činnosti.

8. Komisia prijíma vykonávacie akty, pokiaľ ide o:

a) oznámenia, ktoré majú tretie krajiny predkladať Komisii, vrátane názvov a adries príslušných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov;

b) opatrenia na monitorovanie a overovanie operácií stanovených v odseku 5.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 40

Verejné informácie o príslušných orgánoch, delegovaných orgánoch a orgánoch pre certifikáciu výrobkov a fyzických osobách

1. Členské štáty zverejnia názvy a adresy príslušných orgánov, delegovaných orgánov a mená a adresy fyzických osôb uvedených v článku 39 ods. 3 pre každý výrobok označený zemepisným označením a tieto informácie priebežne aktualizujú.

2. Komisia zverejňuje názvy a adresy príslušných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov uvedených v článku 39 ods. 4 a tieto informácie pravidelne aktualizuje.

3. Komisia môže vytvoriť digitálny portál, na ktorom zverejňuje názvy a adresy príslušných orgánov, delegovaných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov a mená a adresy fyzických osôb uvedených v odsekoch 1 a 2.

Článok 41

Akreditácia delegovaných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov

1. Delegované orgány uvedené v článku 39 ods. 3 písm. b) a orgány pre certifikáciu výrobkov uvedené v článku 39 ods. 4 písm. b) dodržiavajú niektorú z týchto noriem relevantných pre delegované úlohy a sú akreditované v súlade s ňou:

a) norma EN ISO/IEC 17065 „Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce certifikáciu výrobkov, procesov a služieb“ alebo

b) norma EN ISO/IEC 17020 „Posudzovanie zhody. Požiadavky na činnosť rôznych typov orgánov vykonávajúcich inšpekciu“.

2. Akreditáciu uvedenú v odseku 1 vykonáva vnútroštátny akreditačný orgán uznaný v súlade s nariadením (ES) č. 765/2008, ktorý je signatárom multilaterálnej dohody v rámci Európskej spolupráce pre akreditáciu vzťahujúcej sa na normy uvedené v odseku 1, alebo ju vykonáva akreditačný orgán mimo Únie, ktorý je signatárom multilaterálnej dohody o uznávaní v rámci Medzinárodného akreditačného fóra alebo dohody o vzájomnom uznávaní v rámci Medzinárodnej spolupráce pre akreditáciu laboratórií vzťahujúcej sa na normy uvedené v odseku 1.

Článok 42

Overovanie používania zemepisných označení na trhu a presadzovanie

1. Členské štáty určia jeden alebo viacero príslušných orgánov, ktoré sú zodpovedné za overovanie a presadzovanie používania zemepisných označení po uvedení výrobku označeného zemepisným označením na trh, čo zahŕňa operácie ako skladovanie, tranzit, distribúcia alebo ponúkajú na predaj, a to aj v rámci elektronického obchodu. Uvedené orgány môžu byť totožné s príslušnými orgánmi uvedenými v článku 39 ods. 3 písm. a) tohto nariadenia a článku 116a ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.
2. Orgány uvedené v odseku 1 konajú pravidelne a s primeranou frekvenciou na základe analýzy rizika a prijatých oznámení, a to aj od skupín výrobcov, s cieľom zabezpečiť súlad so špecifikáciou výrobku alebo s jednotným dokumentom alebo s dokumentom rovnocenným s jednotným dokumentom v prípade dotknutého zemepisného označenia, a to aj pokiaľ ide o online prezentácie a označovanie.
3. Členské štáty prijímajú vhodné administratívne a súdne kroky na zabránenie používaniu alebo na zastavenie používania názvov výrobkov alebo služieb, aj prostredníctvom online rozhraní, ktoré sa vyrábajú, poskytujú alebo umiestňujú na trh na ich území alebo ktoré sú určené na vývoz do tretích krajín a sú v rozpore s článkami 26 a 27.
4. Členské štáty prijímajú vhodné administratívne a súdne kroky na znemožnenie prístupu k doménovým menám, ktoré sú v rozpore s článkom 26 ods. 2, z ich územia.
5. Orgán alebo orgány určené v súlade s odsekom 1 podporujú v záujme účinného presadzovania predpisov výmenu informácií medzi príslušnými odborníkmi, agentúrami a orgánmi, ako sú polícia, agentúry na boj proti falšovaniu, colné orgány, úrady na ochranu duševného vlastníctva, orgány pôsobiace v oblasti potravinového práva a maloobchodní inšpektori.

Článok 43

Povinnosti poskytovateľov na online trhu

1. Všetky informácie týkajúce sa reklamy, propagácie a predaja výrobkov, ku ktorým majú prístup osoby usadené v Únii a ktoré sú v rozpore s ochranou zemepisných označení ustanovenou v článkoch 26 a 27 tohto nariadenia, sa považujú za nezákonný obsah v zmysle vymedzenia v článku 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2022/2065.
2. Príslušné vnútroštátne súdne alebo správne orgány členských štátov môžu v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) 2022/2065 vydať príkaz konať proti nezákonnému obsahu uvedenému v odseku 1 tohto článku.
3. Podľa článku 16 nariadenia (EÚ) 2022/2065 môže každá osoba alebo každý subjekt informovať poskytovateľov hostingových služieb o prítomnosti konkrétneho obsahu, ktorý porušuje články 26 a 27 tohto nariadenia.

Článok 44

Vzájomná pomoc a výmena informácií

1. Členské štáty si navzájom pomáhajú na účely vykonávania kontrol a presadzovania predpisov, ako sa uvádza v tejto kapitole, v súlade s hlavou IV nariadenia (EÚ) 2017/625.
2. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť podrobné pravidlá týkajúce sa povahy a druhu informácií, ktoré si majú členské štáty vymieňať, a metód výmeny uvedených informácií na účely kontrol a presadzovania predpisov podľa tejto kapitoly. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 45

Potvrdenie o súlade so špecifikáciou výrobku

1. Ak sa pri overovaní súladu podľa článku 39 tohto nariadenia a článku 116a nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 zistí, že výrobok hospodárskeho subjektu je v súlade so špecifikáciou výrobku so zemepisným označením chráneným v súlade s týmto nariadením, tento hospodársky subjekt má, na požiadanie a v závislosti od systému uplatňovaného v dotknutom členskom štáte, nárok buď na:
 - a) potvrdenie, aj digitálnymi prostriedkami, ktoré môže byť overenou kópiou a ktorým sa potvrdzuje, že jeho výroba je v súlade so špecifikáciou výrobku, alebo
 - b) zaradenie do zoznamu schválených hospodárskych subjektov, ktorý zostavuje príslušný orgán, ako je napríklad zoznam stanovený v článku 39 ods. 1 tohto nariadenia alebo prípadne v článku 116a nariadenia (EÚ) č. 1308/2013; k príslušnému výpisu zo zoznamu (ďalej len „výpis zo zoznamu“) má online prístup každý schválený prevádzkovateľ.
2. Potvrdenie o súlade a výpis zo zoznamu podľa odseku 1 písm. a) a b) sa na požiadanie poskytnú orgánom presadzovania práva, colným alebo iným orgánom v Únii, ktoré overujú používanie zemepisných označení tovaru deklarovaného na prepustenie do voľného obehu alebo uvádzaného na vnútorný trh. Hospodársky subjekt môže sprístupniť potvrdenie o súlade alebo výpis zo zoznamu verejnosti alebo každej osobe, ktorá môže v rámci obchodnej činnosti požiadať o takýto dôkaz o súlade. Uvedené potvrdenie a výpis zo zoznamu sa pravidelne aktualizujú na základe posúdenia rizika.
3. Hospodárskemu subjektu, ktorý už nemá potvrdenie o súlade alebo ktorý bol vymazaný zo zoznamu, sa nepovoľuje ďalej uvádzať ani používať potvrdenie o súlade ani výpis zo zoznamu.
4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa formy a obsahu potvrdenia o súlade a výpisu zo zoznamu, foriem, v akých ich hospodárske subjekty alebo obchodníci majú sprístupňovať na účely kontroly alebo v priebehu podnikania, ako aj toho, za akých okolností a v akej forme sa v prípade výrobkov s pôvodom v tretích krajinách vyžaduje rovnocenné osvedčenie. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

KAPITOLA 5

Označenia pôvodu a zemepisné označenia poľnohospodárskych výrobkov

Článok 46

Označenia pôvodu a zemepisné označenia poľnohospodárskych výrobkov

1. „Označenie pôvodu“ poľnohospodárskeho výrobku je názov, ktorým sa identifikuje výrobok:
 - a) s pôvodom v konkrétnom mieste, regióne alebo vo výnimočných prípadoch krajine;
 - b) ktorého kvalita alebo vlastnosti sú v podstatnej miere alebo výlučne ovplyvnené osobitným zemepisným prostredím s jemu vlastnými prírodnými a ľudskými faktormi, a
 - c) ktorého všetky etapy výroby sa uskutočňujú vo vymedzenej zemepisnej oblasti.
2. „Zemepisné označenie“ poľnohospodárskeho výrobku je názov, ktorým sa identifikuje výrobok:
 - a) s pôvodom v konkrétnom mieste, regióne alebo krajine;
 - b) ktorého danú kvalitu, dobrú povesť alebo iné vlastnosti možno podstatne pripísať jeho zemepisnému pôvodu, a
 - c) ktorého aspoň jedna etapa výroby prebieha vo vymedzenej zemepisnej oblasti.
3. Bez ohľadu na odsek 1 sa určité názvy zapisujú do registra ako označenia pôvodu napriek tomu, že suroviny na výrobu dotknutých výrobkov pochádzajú zo zemepisnej oblasti väčšej alebo inej, než je vymedzená zemepisná oblasť, a to za predpokladu, že:
 - a) surovina sa vyrába vo vymedzenej oblasti;
 - b) existujú osobitné podmienky pre výrobu surovín;

- c) existujú kontrolné opatrenia na zabezpečenie dodržiavania podmienok uvedených v písmene b) a
- d) dotknuté označenia pôvodu boli v krajine pôvodu uznané ako označenia pôvodu pred 1. májom 2004.

Na účely tohto odseku sa za suroviny môžu považovať len živé zvieratá, mäso a mlieko.

Článok 47

Osobitné pravidlá pre získavanie krmív a surovín a pre zabíjanie zvierat

1. Pokiaľ ide o výrobok živočíšneho pôvodu, ktorého názov je zapísaný v registri ako označenie pôvodu, krmivo sa získava výlučne z vymedzenej zemepisnej oblasti.
2. Pokiaľ nie je možné získavať krmivo výlučne z vymedzenej zemepisnej oblasti, môže sa pridávať aj krmivo získané z územia mimo uvedenej oblasti za predpokladu, že nie je ovplyvnená kvalita výrobku alebo jeho vlastnosti, ktoré v podstatnej miere závisia od daného zemepisného prostredia. Množstvo krmiva získané z oblasti mimo vymedzenej zemepisnej oblasti nesmie ročne prekročiť 50 % sušiny.
3. Odchýliť sa od odseku 2 tohto článku je možné dočasnou zmenou podľa článku 24 ods. 5 dovtedy, kým sa neobnoví možnosť získavať krmivo z vymedzenej zemepisnej oblasti, a to za predpokladu, že úplne nezanikne súvislosť podľa článku 49 ods. 1 písm. f) bodu i).
4. Každé obmedzenie pôvodu surovín uvedené v špecifikácii výrobku, ktorého názov je zapísaný do registra ako zemepisné označenie, musí byť odôvodnené vo vzťahu k súvislosti podľa článku 49 ods. 1 písm. f) bodu ii).
5. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o odchýlky a podmienky, pokiaľ ide o zabíjanie živých zvierat a získavanie surovín. Uvedené odchýlky a podmienky sú založené na objektívnych kritériách a zohľadňujú dobré životné podmienky zvierat, kvalitu alebo využitie surovín a uznávané know-how alebo prírodné faktory vrátane obmedzení ovplyvňujúcich poľnohospodársku výrobu v určitých oblastiach.

Článok 48

Odrody rastlín a plemená zvierat

1. Názov nesmie byť zapísaný do registra ako zemepisné označenie, keď sa prekrýva s názvom odrody rastliny alebo plemena zvierat a je pravdepodobné, že bude spotrebiteľ uvádzať do omylu, pokiaľ ide o pravú identitu alebo pôvod výrobku označeného zemepisným označením, alebo spôsobovať zamieňanie výrobku označeného zemepisným označením s dotknutou odrodou rastliny alebo plemenom zvierat.
2. Podmienky uvedené v odseku 1 sa posúdia vo vzťahu ku skutočnému používaniu názvov, ktoré sa prekrývajú, vrátane používania názvu odrody rastliny alebo plemena zvierat mimo oblasti ich pôvodu a používania názvu odrody rastliny.
3. Týmto nariadením sa nebráni umiestňovať na trh výrobok, ktorý nie je v súlade so špecifikáciou výrobku so zemepisným označením zapísaným do registra a súčasťou označenia ktorého je názov alebo časť názvu daného zemepisného označenia, ktoré obsahuje alebo zahŕňa názov odrody rastliny alebo plemena zvierat, ak sú splnené tieto podmienky:
 - a) dotknutý výrobok zahŕňa uvedenú odrodu rastliny alebo uvedené plemeno zvierat alebo je od nich odvodený;
 - b) spotrebiteľia nie sú uvádzaní do omylu;
 - c) používanie názvu odrody rastliny alebo plemena zvierat zodpovedá spravodlivej hospodárskej súťaži;
 - d) používanie názvu odrody rastliny alebo plemena zvierat neťaží z dobrej povesti zemepisného označenia zapísaného do registra a
 - e) výroba a uvádzanie dotknutého výrobku na trh sa rozšírili z jeho oblasti pôvodu pred dňom podania žiadosti o zápis zemepisného označenia do registra.

4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa dopĺňa toto nariadenie stanovením o pravidelách určujúcich používanie názvov odrôd rastlín a plemien zvierat.

Článok 49

Špecifikácia výrobku

1. Špecifikácia výrobku obsahuje aspoň:

- a) názov, ktorý sa má zapísať do registra ako označenie pôvodu alebo zemepisné označenie tak, ako sa používa pri obchodovaní alebo v bežnom jazyku na opis konkrétneho výrobku vo vymedzenej zemepisnej oblasti;
- b) opis výrobku, ktorý v relevantných prípadoch zahŕňa dotknuté suroviny, odrody rastlín a plemená zvierat vrátane obchodného názvu a vedeckého mena druhu, ako aj základné fyzikálne, chemické, mikrobiologické alebo organoleptické vlastnosti výrobku;
- c) definíciu zemepisnej oblasti vymedzenej vzhľadom na súvislosť uvedenú v tomto odseku písm. f) bode i) alebo ii) a podľa potreby aj údaje označujúce súlad s požiadavkami uvedenými v článku 46 ods. 3;
- d) dôkaz o tom, že výrobok má pôvod vo vymedzenej zemepisnej oblasti určenej v súlade s článkom 46 ods. 1 písm. c) alebo článkom 46 ods. 2 písm. c);
- e) opis spôsobu získavania výrobku a v príslušných prípadoch originálne a nemenné miestne metódy; ako aj informácie o balení, ak tak rozhodne žiadajúca skupina výrobcov a poskytne dostatočné odôvodnenie, ktoré je špecifické pre výrobok a v ktorom uvedie, prečo sa na zabezpečenie kvality, zaručenie pôvodu alebo zabezpečenie kontroly musí balenie vykonať vo vymedzenej zemepisnej oblasti, a to s prihliadnutím na právo Únie, najmä právo Únie týkajúce sa voľného pohybu tovaru a voľného poskytovania služieb;
- f) podrobné údaje stanovujúce:
 - i) pokiaľ ide o chránené označenie pôvodu, súvislosť medzi kvalitou alebo vlastnosťami výrobku a zemepisným prostredím uvedeným v článku 46 ods. 1 písm. b); podrobnosti týkajúce sa ľudských faktorov v danom zemepisnom prostredí sa v relevantnom prípade môžu obmedziť na opis obhospodarovania pôdy a starostlivosti o krajinu, pestovateľských postupov alebo akéhokoľvek iného relevantného ľudského príspevku k zachovaniu prírodných faktorov zemepisného prostredia uvedeného v danom ustanovení;
 - ii) pokiaľ ide o chránené zemepisné označenie, súvislosť medzi príslušnou kvalitou, dobrou povestou alebo inou vlastnosťou výrobku a zemepisným pôvodom uvedeným v článku 46 ods. 2 písm. b).

2. Špecifikácia výrobku môže zároveň zahŕňať:

- a) udržateľné postupy stanovené v článku 7;
- b) akékoľvek špecifické pravidlo označovania dotknutého výrobku;
- c) ďalšie uplatniteľné požiadavky, ak ich určili členské štáty alebo prípadne skupina výrobcov, pričom takéto požiadavky musia byť objektívne, nediskriminačné a v súlade s právom Únie a s vnútroštátnym právom.

3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o pravidlá obmedzujúce informácie obsiahnuté v špecifikácii výrobku uvedené v odseku 1 tohto článku, keď je takéto obmedzenie nevyhnutné na predchádzanie príliš rozsiahlym žiadostiam o zápis do registra.

4. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť pravidlá týkajúce sa formy špecifikácie výrobku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 50

Jednotný dokument

1. Jednotný dokument obsahuje:
 - a) hlavné body špecifikácie výrobku, najmä názov, ktorý sa má zapísať do registra ako označenie pôvodu alebo zemepisné označenie, opis výrobku vrátane prípadných špecifických pravidiel balenia a označovania so stručným vymedzením zemepisnej oblasti;
 - b) opis súvislosti medzi výrobkom a zemepisným prostredím alebo zemepisným pôvodom uvedeným v článku 49 ods. 1 písm. f), ktorý v príslušných prípadoch zahŕňa špecifické prvky opisu výrobku alebo spôsobu výroby, ktoré túto súvislosť odôvodňujú.
2. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť formát a online prezentáciu jednotného dokumentu podľa odseku 1 tohto článku a zabezpečiť vylúčenie alebo anonymizáciu osobných údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

HLAVA III

ZARUČENÉ TRADIČNÉ ŠPECIALITY A NEPOVINNÉ VÝRAZY KVALITY

KAPITOLA 1

Rozsah pôsobnosti

Článok 51

Rozsah pôsobnosti

Táto hlava sa vzťahuje na poľnohospodárske výrobky vrátane potravín.

Na účely tejto hlavy pojem „poľnohospodárske výrobky vrátane potravín“ zahŕňa poľnohospodárske výrobky určené na ľudskú spotrebu uvedené v prílohe I k ZFEÚ, ako aj potraviny a poľnohospodárske výrobky uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Táto kapitola sa nevzťahuje na liehoviny ani vinárske výrobky v zmysle vymedzenia v časti II prílohy VII k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013, s výnimkou vínných octov.

KAPITOLA 2

Zaručené tradičné špeciality

Článok 52

Ciele

1. Zavádza sa systém pre zaručené tradičné špeciality (ZTŠ), ktorého cieľom je chrániť tradičné spôsoby výroby a recepty prostredníctvom pomoci:
 - a) určenej výrobcov tradičných výrobkov pri uvádzaní výrobkov na trh a pri informovaní spotrebiteľov o charakteristických znakoch ich tradičných receptov a výrobkov, ktoré predstavujú pridanú hodnotu;
 - b) pri vytváraní pridanej hodnoty prispievaním k spravodlivej hospodárskej súťaži v obchodnom reťazci, spravodlivým príjmom pre výrobcov a prispievaním k dosahovaniu cieľov politiky rozvoja vidieka.
2. Zápisom zaručených tradičných špecialít do registra a ich ochranou nie je dotknutá povinnosť výrobcov dodržiavať iné pravidlá Únie, najmä tie, ktoré sa týkajú uvádzania výrobkov na trh, jednotnej spoločnej organizácie trhov a označovania potravín.
3. Smernica (EÚ) 2015/1535 sa nevzťahuje na systém pre zaručené tradičné špeciality stanovený v tomto nariadení.

Článok 53

Kritériá oprávnenosti

1. Názov je oprávnený na zápis do registra ako zaručená tradičná špecialita, keď opisuje výrobok, ktorý:
 - a) je výsledkom spôsobu výroby, spôsobu spracovania alebo zloženia, ktoré sa tradične používajú v prípade daného výrobku alebo

- b) sa vyrába z tradične používaných surovín alebo zložiek.
2. Na to, aby bol názov zapísaný do registra ako zaručená tradičná špecialita, musí:
- a) sa tradične používať na označenie daného výrobku alebo
- b) identifikovať tradičný charakter výrobku.
3. Ak sa v rámci námietkového konania podľa článku 61 preukáže, že názov sa používa aj v inom členskom štáte alebo v tretej krajine, v rozhodnutí o zápise do registra prijatom v súlade s článkom 64 ods. 3 písm. b) sa s cieľom odlíšiť porovnateľné výrobky alebo výrobky s rovnakým či podobným názvom môže stanoviť, že k názvu zaručenej tradičnej špeciality sa pripojí tvrdenie „vyrobené v súlade s tradíciami“, po ktorom bezprostredne nasleduje názov príslušnej krajiny alebo regiónu.
4. Názov sa nezapíše do registra, ak sa vzťahuje iba na tvrdenia všeobecnej povahy používané pre súbor výrobkov alebo na tvrdenia stanovené v osobitných právnych predpisoch Únie.
5. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o ďalšie pravidlá, ktorými sa objasňujú kritériá oprávnenosti stanovené v tomto článku.

Článok 54

Špecifikácia výrobku

1. V špecifikácii výrobku sa uvádza aspoň:
- a) názov výrobku navrhnutý na zápis do registra v príslušných jazykových zneniach;
- b) opis výrobku vrátane jeho základných fyzikálnych, chemických, mikrobiologických alebo organoleptických vlastností;
- c) opis spôsobu výroby, ktorý musia výrobcovia dodržiavať a ktorý v príslušných prípadoch zahŕňa povahu a vlastnosti použitých surovín alebo zložiek, a ak je to relevantné, aj obchodné označenie a vedecké meno použitých druhov a spôsob prípravy výrobku, a
- d) kľúčové znaky, ktoré stanovujú tradičný charakter výrobku.

Špecifikácia výrobku môže obsahovať aj požiadavky na označovanie.

2. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o pravidlá obmedzujúce informácie obsiahnuté v špecifikácii výrobku, keď je takéto obmedzenie nevyhnutné na predchádzanie príliš rozsiahlym žiadostiam o zápis do registra.
3. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť pravidlá týkajúce sa formy špecifikácie výrobku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 55

Skupiny výrobcov

1. Skupina výrobcov je, bez ohľadu na právnu formu, združenie zložené z výrobcov toho istého výrobku alebo výrobkov. Zriaďuje sa na podnet výrobcov v závislosti od povahy dotknutého výrobku alebo výrobkov. Skupina výrobcov pracuje transparentne a nediskriminačne. Je tiež organizovaná demokraticky, pričom ju riadia a kontrolujú jej členovia.
2. Členské štáty môžu rozhodnúť, že členmi skupiny výrobcov môžu byť hospodárske subjekty, zástupcovia hospodárskych činností spojených s jednou z fáz dodávateľského reťazca výrobkov s označením zaručená tradičná špecialita a zainteresované strany uvedené v článku 157 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, ak majú osobitný záujem v súvislosti s výrobkami, na ktoré sa skupina výrobcov vzťahuje. Títo členovia skupinu výrobcov neriadia.

3. Skupina výrobcov môže vykonávať najmä tieto úlohy:
 - a) vypracúvať špecifikáciu výrobku, žiadať o zmenu a zrušenie, riadiť vlastné kontroly svojich členov;
 - b) prijímať opatrenia na zlepšenie výkonnosti zaručených tradičných špecialít;
 - c) vyvíjať informačné a propagačné činnosti, ktorých cieľom je sprostredkovať spotrebiteľovi charakteristické znaky výrobku, ktoré predstavujú pridanú hodnotu;
 - d) prijímať opatrenia na zvýšenie hodnoty výrobkov a v prípade potreby prijímať kroky na zabránenie akýmkoľvek opatreniam poškodzujúcim povest týchto výrobkov, alebo na reakciu na tieto opatrenia.

Článok 56

Vnútroštátna fáza postupu zápisu do registra

1. Žiadosti o zápis zaručených tradičných špecialít do registra podáva výlučne žiadajúca skupina výrobcov. Žiadajúca skupina výrobcov je združenie, bez ohľadu na jeho právnu formu, zložené z výrobcov toho istého výrobku, ktorého názov sa navrhuje na zápis do registra, alebo pozostávajúce zo samostatného výrobcu, ak je dotknutá osoba jediným výrobcom ochotným podať žiadosť. Spoločnú žiadosť o zápis do registra môžu podať viaceré žiadajúce skupiny výrobcov z rôznych členských štátov alebo tretích krajín. Verejné orgány a ďalšie zainteresované strany môžu pomáhať pri príprave žiadosti a súvisiacom postupe.
2. Žiadosť o zápis názvu ako zaručenej tradičnej špeciality do registra musí obsahovať:
 - a) názov a adresu žiadajúcej skupiny výrobcov;
 - b) špecifikáciu výrobku podľa článku 54.
3. Ak žiadosť pripravuje skupina výrobcov usadená v určitom členskom štáte, žiadosť sa predloží orgánom uvedeného členského štátu. Členský štát preskúma žiadosť s cieľom overiť, či spĺňa podmienky kritérií oprávnenosti uvedené v článku 53. Členský štát v rámci uvedeného preskúmania vedie vnútroštátne námietkové konanie. Ak sa členský štát domnieva, že požiadavky tejto kapitoly sú splnené, môže prijať kladné rozhodnutie a podať žiadosť o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie podľa článku 58.
4. Členský štát zabezpečí, aby každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem, mala možnosť napadnúť jeho rozhodnutie. Členský štát takisto zabezpečí uverejnenie kladného rozhodnutia a zodpovedajúcej špecifikácie výrobku a poskytne elektronický prístup k špecifikácii výrobku.

Článok 57

Žiadosť o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie

1. Žiadosť o zápis zaručenej tradičnej špeciality do registra vo fáze na úrovni Únie obsahuje špecifikáciu výrobku podľa článku 54 a:
 - a) v prípade žiadostí z členských štátov vyhlásenie členského štátu, ktorému bola žiadosť podaná vo vnútroštátnej fáze postupu zápisu do registra, v ktorom sa potvrdzuje, že žiadosť spĺňa podmienky zápisu do registra, ako aj informácie o každej prípustnej námietke na vnútroštátnej úrovni po vnútroštátnom preskúmaní a námietkovom konaní, alebo
 - b) v prípade žiadostí z tretích krajín splnomocnenie, ak žiadateľa zastupuje splnomocnený zástupca.
2. Dokumenty uvedené v odseku 1 sa vyhotovujú v jednom z úradných jazykov Únie.
3. Spoločná žiadosť obsahuje špecifikáciu výrobku podľa článku 54 a prípadne aj vyhlásenie uvedené v odseku 1 písm. b) tohto článku od všetkých dotknutých členských štátov alebo tretích krajín. Súvisiace vnútroštátne postupy vrátane fázy námietkového konania sa vykonávajú vo všetkých dotknutých členských štátoch.

4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa postupov, formy a prezentácie žiadostí o zápis do registra vrátane žiadostí o zápis do registra v prípade zaručených tradičných špecialít týkajúcich sa viac ako jedného štátneho územia. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 58

Podanie žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie

1. Žiadosť o zápis zaručenej tradičnej špeciality do registra vo fáze na úrovni Únie sa podáva Komisii elektronicky prostredníctvom digitálneho systému. Komisia na žiadosť aspoň jedného členského štátu prispôsobí digitálny systém tak, aby ho vo vnútroštátnej časti postupu zápisu zaručenej tradičnej špeciality do registra mohol použiť ktorýkoľvek členský štát, ktorý si to želá.
2. Ak žiadosť o zápis do registra pripravuje žiadateľ usadený v tretej krajine, táto žiadosť sa podáva Komisii, pričom ju podáva buď priamo žiadateľ, konkrétne skupina výrobcov alebo jednotlivý výrobca, alebo orgány dotknutej tretej krajiny.
3. Spoločnú žiadosť o zápis do registra podľa článku 56 ods. 1 podáva:
 - a) jeden z dotknutých členských štátov alebo
 - b) žiadateľ z tretej krajiny, konkrétne skupina výrobcov alebo samostatný výrobca, a to buď priamo alebo prostredníctvom orgánov tejto tretej krajiny.
4. Názvy, v súvislosti s ktorými boli podané žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie, zverejní Komisia prostredníctvom digitálneho systému uvedeného v odseku 1.

Článok 59

Preskúmanie Komisiou a uverejnenie na účely námietkového konania

1. Komisia preskúma každú žiadosť, ktorú dostane v súlade s článkom 58 ods. 1, 2 a 3, s cieľom overiť, či žiadosť obsahuje požadované informácie a či neobsahuje žiadne zjavné chyby, pričom zohľadní výsledok preskúmania a námietkového konania vykonaného príslušným členským štátom. Pri takomto preskúmaní sa zohľadní výsledok vnútroštátnej fázy postupu, ktorú vykonal dotknutý členský štát.
2. Preskúmanie netrvá dlhšie ako šesť mesiacov odo dňa doručenia žiadosti. Komisia môže od žiadateľa požadovať, aby poskytol akékoľvek potrebné doplňujúce informácie alebo aby žiadosť zmenil. Ak sa Komisia obráti na žiadateľa s takouto žiadosťou, lehota na preskúmanie nepresiahne päť mesiacov odo dňa, keď Komisia dostane odpoveď od žiadateľa.
3. V prípade, že Komisia neukončí preskúmanie podľa odseku 2 v stanovených lehotách, písomne informuje žiadateľa o dôvodoch omeškania, pričom uvedie odhadovaný čas potrebný na ukončenie preskúmania, ktorý nepresiahne jeden mesiac.
4. Ak sa na základe preskúmania vykonaného podľa odseku 1 tohto článku Komisia domnieva, že podmienky stanovené v článkoch 53, 54, 56 a 57 sú splnené, uverejní špecifikáciu výrobku v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 60

Vnútroštátna námietka proti žiadosti o zápis do registra

1. Členské štáty informujú Komisiu o všetkých vnútroštátnych správnych alebo súdnych konaniach, ktoré môžu ovplyvniť zápis zaručenej tradičnej špeciality do registra.
2. Komisia je oslobodená od povinnosti dodržať lehoty na vykonanie preskúmania uvedené v článku 59 ods. 2 a informovať členský štát o dôvodoch omeškania, ak jej členský štát v súvislosti so žiadosťou o zápis do registra v súlade s článkom 56 doručí oznámenie, v ktorom:
 - a) informuje Komisiu, že rozhodnutie uvedené v článku 56 ods. 3 bolo na vnútroštátnej úrovni zrušené na základe okamžite uplatniteľného, nie však právoplatného správneho alebo súdneho rozhodnutia, alebo

b) požiada Komisiu, aby preskúmanie pozastavila, pretože sa začalo vnútroštátne správne alebo súdne konanie s cieľom namietat' platnosť žiadosti a členský štát sa domnieva, že uvedené konanie sa zakladá na platných dôvodoch.

3. Uvedená výnimka je účinná do okamihu, keď členský štát informuje Komisiu buď o tom, že pôvodná žiadosť bola obnovená, alebo o tom, že členský štát sťahuje svoju žiadosť o pozastavenie.

4. Ak bolo kladné rozhodnutie členského štátu podľa článku 56 ods. 3 čiastočne alebo v plnom rozsahu zrušené právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho súdu, členský štát podľa potreby zváži primerané opatrenia, napríklad stiahnutie alebo zmenu žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie.

Článok 61

Námietkové konanie na úrovni Únie

1. Do troch mesiacov odo dňa uverejnenia špecifikácie výrobku v *Úradnom vestníku Európskej únie* podľa článku 59 ods. 4 môžu orgány členského štátu alebo tretej krajiny alebo fyzická či právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, podať Komisii námietku.

2. Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v inom členskom štáte ako v tom, z ktorého bola žiadosť o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie podaná, môže podať námietku členskému štátu, v ktorom je usadená alebo má bydlisko, v lehote umožňujúcej danému členskému štátu námietku preskúmať a rozhodnúť sa, či podá námietku Komisii podľa odseku 1. Členské štáty môžu uvedenú lehotu stanoviť vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch.

3. V námietke sa uvedie, že ide o námietku proti zápisu zaručenej tradičnej špeciality do registra. Námietka, ktorá takéto vyhlásenie neobsahuje, je neplatná.

4. Komisia skontroluje prípustnosť námietky. Ak sa Komisia domnieva, že námietka je prípustná, do piatich mesiacov odo dňa uverejnenia špecifikácie výrobku podľa článku 59 ods. 4 v *Úradnom vestníku Európskej únie* vyzve namietateľa a žiadateľa, aby v rámci primeranej lehoty nepresahujúcej tri mesiace vykonali náležité konzultácie. Komisia žiadateľovi zašle námietku a všetky dokumenty, ktoré poskytol namietateľ. Komisia môže kedykoľvek počas uvedenej lehoty na žiadosť žiadateľa predĺžiť lehotu na konzultácie raz a najviac o tri mesiace.

5. Namietateľ a žiadateľ začnú konzultácie bez zbytočného odkladu. Navzájom si poskytnú príslušné informácie, aby mohli posúdiť, či žiadosť o zápis do registra spĺňa podmienky tejto kapitoly.

6. Do jedného mesiaca od ukončenia konzultácií uvedených v odseku 4 žiadateľ oznámi Komisii výsledok konzultácií vrátane všetkých vymenených informácií, ako aj to, či sa dosiahla dohoda s jedným alebo so všetkými namietateľmi, a akékoľvek následné zmeny žiadosti. Namietateľ môže Komisii oznámiť svoje stanovisko aj na konci konzultácií.

7. Ak sa po ukončení konzultácií zmenila špecifikácia výrobku uverejnená v súlade s článkom 59 ods. 4, Komisia opätovne vykoná preskúmanie zmenenej žiadosti o zápis do registra. Ak v žiadosti došlo k zásadným zmenám a Komisia sa domnieva, že zmenená žiadosť spĺňa podmienky zápisu do registra, špecifikáciu výrobku znovu uverejní v súlade s uvedeným odsekom.

8. Dokumenty uvedené v tomto článku sa vypracujú v jednom z úradných jazykov Únie.

9. Komisia dokončí svoje posúdenie žiadosti o zápis do registra vo fáze na úrovni Únie, pričom zohľadní každú žiadosť o prechodné obdobie, výsledok námietkového konania a všetky ostatné záležitosti, ktoré sa následne vyskytnú v súvislosti s jej preskúmaním a ktoré by mohli mať za následok zmenu špecifikácie výrobku.

10. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa stanovením podrobných postupov a lehôt námietkového konania.

11. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví formát a prezentáciu námietok a zabezpečí vylúčenie alebo anonymizáciu osobných údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 62

Dôvody námietky

1. Námietka podaná v súlade s článkom 61 je prípustná len vtedy, ak namietateľ preukáže, že:
 - a) navrhovaná zaručená tradičná špecialita nie je v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly alebo
 - b) zápis názvu do registra by ohrozil existenciu úplne alebo čiastočne zhodného názvu.
2. Prípustnosť námietky sa posudzuje vo vzťahu k územiu Únie.

Článok 63

Prechodné obdobia na používanie označenia zaručená tradičná špecialita

1. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov udeliť prechodné obdobie v trvaní najviac päť rokov s cieľom umožniť, aby sa v prípade výrobkov, ktorých označenie sa skladá z názvu, ktorý je v rozpore s článkom 68, alebo takýto názov obsahuje, mohlo naďalej používať označenie, pod ktorým boli dané výrobky uvedené na trh, pod podmienkou, že sa prípustnou námietkou podľa článku 56 ods. 3 alebo článku 61 proti žiadosti o zápis do registra v prípade zaručenej tradičnej špeciality, ktorej ochrana je porušená, preukáže, že takéto označenie sa v súlade s právnymi predpismi používalo na vnútornom trhu najmenej päť rokov pred dňom uverejnenia špecifikácie výrobku podľa článku 59 ods. 4.
2. Vykonávacie akty uvedené v odseku 1 tohto článku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2 s výnimkou tých, v prípade ktorých bola podaná prípustná námietka podľa článku 56 ods. 3 a ktoré sa prijímú bez uplatnenia uvedeného postupu preskúmania.

Článok 64

Rozhodnutie Komisie o žiadosti o zápis do registra

1. Ak sa Komisia na základe jej dostupných informácií získaných pri preskúmaní vykonanom podľa článku 59 domnieva, že nie je splnená niektorá z podmienok uvedených v danom článku, prostredníctvom vykonávacích aktov žiadosť o zápis do registra zamietne. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.
2. Ak Komisia nedostane žiadnu prípustnú námietku, prostredníctvom vykonávacích aktov a bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 88 ods. 2 zapíše zaručenú tradičnú špecialitu do registra.
3. Ak Komisia dostane prípustnú námietku, v súlade s postupom uvedeným v článku 61 a po zohľadnení jeho výsledkov:
 - a) prijme vykonávacie akty, ktorými sa zaručená tradičná špecialita zapíše do registra bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 88 ods. 2, ak sa dosiahla dohoda, po overení súladu dohody s právom Únie a v prípade potreby zmení informácie uverejnené podľa článku 59 ods. 4 za predpokladu, že tieto zmeny nie sú zásadné, alebo
 - b) prijme vykonávacie akty, ktorými sa rozhoduje o žiadosti o zápis do registra, ak sa dohoda nedosiahla; uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

4. Vo vykonávacích aktoch o zápise zaručenej tradičnej špeciality do registra sa stanovujú všetky podmienky týkajúce sa zápisu do registra a stanovujú sa na informatívne účely opätovné uverejnenie špecifikácie výrobku, ktorá bola uverejnená v súlade s článkom 59 ods. 4 a zmenená po námietkovom konaní v prípade iných zmien, než sú zmeny uvedené v článku 61 ods. 7.

5. Vykonávacie nariadenie Komisie o zápise do registra a vykonávacie rozhodnutia Komisie o zamietnutí sa uverejnia v sérii L Úradného vestníka Európskej únie.

Článok 65

Register zaručených tradičných špecialít Únie

1. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov a bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 88 ods. 2 zriadi a vedie verejne prístupný register zaručených tradičných špecialít Únie. Spisy zapísané do tohto registra po 13. máji 2024 musia byť v strojovo čitateľnom formáte v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 13 smernice (EÚ) 2019/1024.

2. Komisia uchováva v digitálnej alebo papierovej podobe dokumentáciu týkajúcu sa zápisu zaručenej tradičnej špeciality do registra. V prípade zrušenia zápisu do registra Komisia uchováva dokumentáciu počas nasledujúcich 10 rokov.

3. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví obsah a prezentáciu registra zaručených tradičných špecialít Únie. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 66

Zmeny špecifikácie výrobku

1. Skupina výrobcov výrobku, ktorého názov je zaručenou tradičnou špecialitou zapísanou do registra, môže požiadať o schválenie zmeny špecifikácie výrobku. V žiadostiach sa požadované zmeny opíšu a odôvodnia.

2. Postup pri zmene špecifikácie výrobku sa *mutatis mutandis* riadi postupom stanoveným v článkoch 56 až 64.

3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o pravidlá týkajúce sa postupu pri zmene špecifikácie výrobku.

4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa postupov, formy a prezentácie žiadosti o zmenu špecifikácie výrobku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 67

Zrušenie zápisu do registra

1. Komisia môže z vlastnej iniciatívy alebo na riadne odôvodnenú žiadosť členského štátu, tretej krajiny alebo akejkoľvek fyzickej či právnickej osoby, ktorá má oprávnený záujem a je usadená alebo má bydlisko v tretej krajine, prostredníctvom vykonávacích aktov zrušiť zápis zaručenej tradičnej špeciality v registri v týchto prípadoch:

a) ak už nie je možné zabezpečiť súlad so špecifikáciou výrobku;

b) ak počas predchádzajúceho obdobia najmenej siedmich po sebe nasledujúcich rokov nebol na trh umiestnený žiadny výrobok označený ako zaručená tradičná špecialita.

2. Komisia môže takisto prostredníctvom vykonávacích aktov zrušiť zápis do registra na žiadosť výrobcov výrobku uvádzaného na trh pod názvom zapísaným do registra.

3. Na postup zrušenia sa *mutatis mutandis* uplatňujú články 56 až 62 a článok 64.

Námietky sú prípustné len vtedy, ak sa preukáže, že fyzická alebo právnická osoba s oprávneným záujmom dlhodobo komerčne používa názov zapísaný do registra.

4. Komisia pred prijatím vykonávacích aktov uvedených v odsekoch 1 a 2 konzultuje s orgánmi dotknutého členského štátu, orgánmi dotknutej tretej krajiny alebo, ak je to možné, s výrobcom z tretej krajiny, ktorý pôvodne požiadal o zápis zaručenej tradičnej špeciality do registra, pokiaľ o zrušenie nepožiadali priamo títo pôvodní žiadatelia. Konzultácia trvá najmenej jeden mesiac.
5. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa postupov, formy a prezentácie žiadostí o zrušenie zápisu zaručenej tradičnej špeciality do registra.
6. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 1, 2 a 5 tohto článku sa prijímú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 88 ods. 2.

Článok 68

Obmedzenie používania zaručených tradičných špecialít zapísaných do registra

1. Zaručené tradičné špeciality zapísané do registra sú chránené pred každým zneužitím, napodobňovaním alebo vyvolávaním mylnej predstavy, a to aj vtedy, ak je chránený názov preložený, a v súvislosti s výrobkami použitými ako zložky, alebo pred ktorýmikoľvek inými praktikami, ktoré môžu spotrebiteľa uvádzať do omylu.
2. Názvy používané pre poľnohospodárske výrobky a potraviny na vnútroštátnej úrovni nesmú vyvolať zámenu so zaručenými tradičnými špecialitami zapísanými do registra.
3. Ochrana uvedená v odseku 1 sa uplatňuje aj na výrobky predávané prostredníctvom predaja na diaľku, napríklad prostredníctvom elektronického obchodu.
4. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť procesné požiadavky v oblasti ochrany zaručených tradičných špecialít. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.
5. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa stanovením dodatočných pravidiel určujúcich používanie zaručených tradičných špecialít v názve spracovaných výrobkov s odkazom na použitie porovnateľných zložiek a kritérií dodávania podstatných vlastností spracovaným výrobkom.

Článok 69

Výnimky pre určité druhy použitia

Ustanoveniami tejto kapitoly nie je dotknuté:

- a) používanie výrazov, ktoré sú v Únii druhové, a to ani vtedy, keď je druhový výraz súčasťou názvu chráneného ako zaručená tradičná špecialita;
- b) uvádzanie na trh v prípade výrobkov, ktorých označenie obsahuje alebo zahŕňa názov odrody rastliny alebo plemena zvieratá používaných v dobrej viere;
- c) uplatňovanie pravidiel Únie alebo pravidiel členských štátov upravujúcich duševné vlastníctvo, a to najmä tých, ktoré sa týkajú označení pôvodu a zemepisných označení a ochranných známkov a práv udelených podľa týchto pravidiel.

Článok 70

Symbol Únie, označenia a skratka

1. Pre výrobky označené ako zaručená tradičná špecialita sa stanoví symbol Únie. Označenie „zaručená tradičná špecialita“, skratka „ZTS“ a symbol Únie, ktoré odkazujú na zaručenú tradičnú špecialitu, sa môžu používať len v súvislosti s výrobkami vyrobenými v súlade s príslušnou špecifikáciou výrobku. Môžu sa použiť aj na informačné a vzdelávacie účely, ak nie je pravdepodobné, že takéto použitie bude uvádzať spotrebiteľa do omylu. Na označení sa môže uviesť „zaručená tradičná špecialita“ alebo príslušná skratka „ZTS“.
2. V prípade výrobkov s pôvodom v Únii, ktoré sa uvádzajú na trh ako zaručená tradičná špecialita zapísaná v registri v súlade s týmto nariadením, sa symbol Únie uvedený v odseku 2 uvádza na označení a v reklamných materiáloch v rovnakom zornom poli ako názov zapísaný v registri. Na zaručenú tradičnú špecialitu zapísanú v registri sa vzťahujú požiadavky na označovanie stanovené v článku 13 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 týkajúce sa prezentácie povinných údajov.

3. Symbol Únie sa môže použiť na označenie zaručených tradičných špecialít, ktoré sa vyrábajú mimo Únie.
4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví technické charakteristiky symbolu Únie, ako aj technické pravidlá ich používania a používania označenia a skratky na výrobkoch uvádzaných na trh s označením zaručená tradičná špecialita, vrátane pravidiel týkajúcich sa jazykových verzií. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 71

Účasť na systéme zaručených tradičných špecialít

1. Názov zapísaný do registra ako zaručená tradičná špecialita môže používať každý hospodársky subjekt, ktorý na trh uvádza výrobok, ktorý je v súlade s príslušnou špecifikáciou výrobku.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa na hospodárske subjekty vzťahovalo overenie súladu so špecifikáciou výrobku stanovené podľa článku 72.

Článok 72

Kontroly a presadzovanie

1. Kontroly zaručených tradičných špecialít sú:
 - a) overovanie, či bol výrobok s označením zaručená tradičná špecialita vyrobený v súlade s príslušnou špecifikáciou výrobku a
 - b) overovanie používania zaručených tradičných špecialít na trhu.
 2. Na účely tejto kapitoly zahŕňa presadzovanie všetky opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť súlad s článkami 68, 69 a 70 tohto nariadenia.
 3. Príslušné orgány, delegované orgány a fyzické osoby, na ktoré boli delegované určité úlohy v rámci úradných kontrol, musia spĺňať príslušné požiadavky stanovené v nariadení (EÚ) 2017/625.
 4. Každý hospodársky subjekt, ktorý sa chce zapojiť do akejkoľvek činnosti, na ktorú sa vzťahuje jedna alebo viacero povinností stanovených v špecifikácii výrobku označeného ako zaručená tradičná špecialita, to oznámi príslušným orgánom, delegovaným orgánom alebo fyzickým osobám uvedeným v odseku 6 písm. a) a b).
- Členské štáty vypracujú a priebežne aktualizujú zoznam hospodárskych subjektov, ktoré vykonávajú činnosti podliehajúce jednej alebo viacerým povinnostiam stanoveným v špecifikácii výrobku označeného ako zaručená tradičná špecialita, ktorý je zapísaný do registra zaručených tradičných špecialít Únie na ich území.
5. Výrobcovia sú zodpovední za vlastné kontroly, ktorými sa zabezpečuje súlad so špecifikáciou výrobkov označených ako zaručené tradičné špeciality pred uvedením výrobku na trh.
 6. Okrem vlastných kontrol uvedených v odseku 5 sa overovanie súladu so špecifikáciou výrobku pred jeho uvedením na trh v prípade výrobku, ktorý je označený ako zaručená tradičná špecialita a má pôvod v Únii, vykonáva aj zo strany:
 - a) jedného alebo viacerých príslušných orgánov v zmysle článku 3 bodu 3 nariadenia (EÚ) 2017/625, alebo
 - b) jedného alebo viacerých delegovaných orgánov alebo fyzických osôb, na ktoré boli delegované určité úlohy úradných kontrol, ako sa uvádza v hlave II kapitole III nariadenia (EÚ) 2017/625.
 7. Pokiaľ ide o zaručené tradičné špeciality, ktoré označujú výrobky s pôvodom v tretej krajine, overovanie súladu so špecifikáciou výrobku pred uvedením daného výrobku na trh vykonáva:
 - a) jeden alebo viacero príslušných orgánov, ktoré určila daná tretia krajina, alebo
 - b) jeden alebo viacero orgánov pre certifikáciu výrobkov.

Náklady na overovanie súladu so špecifikáciou výrobku môžu znášať hospodárske subjekty, ktoré sú predmetom týchto kontrol. Členské štáty môžu na pokrytie svojich nákladov na overovania súladu so špecifikáciou výrobkov účtovať poplatok.

8. Členské štáty zverejnia názvy a adresy príslušných orgánov, delegovaných orgánov a fyzických osôb uvedených v odseku 6 pre každý výrobok označený ako zaručená tradičná špecialita a tieto informácie priebežne aktualizujú.

9. Komisia zverejňuje názvy a adresy príslušných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov uvedených v odseku 7 a tieto informácie pravidelne aktualizuje.

10. Komisia môže vytvoriť digitálny portál, na ktorom zverejňuje názov a adresu príslušných orgánov, delegovaných orgánov, orgánov pre certifikáciu výrobkov a fyzických osôb uvedených v odsekoch 6 a 7.

11. Komisia prijíma vykonávacie akty, pokiaľ ide o oznámenia, ktoré majú tretie krajiny predkladať Komisii, vrátane názvov a adries príslušných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

12. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov a bez uplatnenia postupu uvedeného v článku 88 ods. 2 stanoviť prostriedky, pomocou ktorých sa má zverejniť názov a adresa príslušných orgánov a delegovaných orgánov uvedených v tomto článku.

Článok 73

Akreditácia delegovaných orgánov a orgánov pre certifikáciu výrobkov

1. Delegované orgány uvedené v článku 72 ods. 6 písm. b) a orgány pre certifikáciu výrobkov uvedené v článku 72 ods. 7 písm. b) dodržiavajú niektorú z týchto noriem relevantných pre delegované úlohy a sú akreditované v súlade s ňou:

a) norma EN ISO/IEC 17065 „Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce certifikáciu výrobkov, procesov a služieb“, alebo

b) norma EN ISO/IEC 17020 „Posudzovanie zhody. Požiadavky na činnosť rôznych typov orgánov vykonávajúcich inšpekciu“.

2. Akreditáciu uvedenú v odseku 1 vykonáva vnútroštátny akreditačný orgán uznaný v súlade s nariadením (ES) č. 765/2008, ktorý je signatárom multilaterálnej dohody v rámci Európskej spolupráce pre akreditáciu vzťahujúcej sa na normy uvedené v odseku 1, alebo ju vykonáva akreditačný orgán mimo Únie, ktorý je signatárom multilaterálnej dohody o uznávaní v rámci Medzinárodného akreditačného fóra alebo dohody o vzájomnom uznávaní v rámci Medzinárodnej spolupráce pre akreditáciu laboratórií vzťahujúcej sa na normy uvedené v odseku 1.

Článok 74

Overovanie používania zaručených tradičných špecialít na trhu a presadzovanie

1. Členské štáty určia jeden alebo viacero príslušných orgánov, ktoré sú zodpovedné za overovanie a presadzovanie používania zaručených tradičných špecialít po uvedení výrobku označeného ako zaručená tradičná špecialita na trh, čo zahŕňa operácie ako skladovanie, tranzit, distribúcia alebo ponúkajú na predaj, a to aj v rámci elektronického obchodu. Uvedené orgány môžu byť totožné s príslušnými orgánmi uvedenými v článku 72 ods. 6 písm. a). Overovanie používania zaručených tradičných špecialít sa vykonáva na základe analýzy rizík.

2. Orgány uvedené v odseku 1 zabezpečujú súlad so špecifikáciou výrobku pre dotknutú zaručenú tradičnú špecialitu.

3. Členské štáty prijímú vhodné administratívne a súdne kroky na zabránenie používaniu alebo na zastavenie používania názvov výrobkov alebo služieb, ktoré sa vyrábajú, poskytujú alebo umiestňujú na trh na ich území alebo ktoré sú určené na vývoz do tretích krajín a sú v rozpore s ochranou zaručených tradičných špecialít uvedenou v článku 68.

4. Orgán alebo orgány určené v súlade s odsekom 1 podporujú v záujme účinného presadzovania predpisov výmenu informácií medzi príslušnými odbormi, agentúrami a orgánmi, ako sú polícia, agentúry na boj proti falšovaniu, colné orgány, úrady na ochranu duševného vlastníctva, orgány pôsobiace v oblasti potravinového práva a maloobchodní inšpektori.

Článok 75

Povinnosti poskytovateľov na online trhu

1. Všetky informácie týkajúce sa reklamy, propagácie a predaja výrobkov, ku ktorým majú prístup osoby usadené v Únii a ktoré sú v rozpore s ochranou zaručených tradičných špecialít stanovenou v článku 68 tohto nariadenia, sa považujú za nezákonný obsah v zmysle vymedzenia v článku 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2022/2065.

2. Príslušné vnútroštátne súdne alebo správne orgány členských štátov môžu v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) 2022/2065 vydať príkaz konať proti nezákonnému obsahu uvedenému v odseku 1 tohto článku.

Článok 76

Vzájomná pomoc a výmena informácií

1. Členské štáty si navzájom pomáhajú na účely vykonávania kontrol a presadzovania predpisov, ako sa uvádza v tejto kapitole, v súlade s hlavou IV nariadenia (EÚ) 2017/625.

2. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť podrobné pravidlá týkajúce sa povahy a druhu informácií, ktoré si majú členské štáty vymieňať, ako aj spôsobov výmeny uvedených informácií na účely kontrol a presadzovania predpisov podľa tejto kapitoly. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 77

Potvrdenie o súlade so špecifikáciou výrobku

1. Ak sa pri overovaní súladu podľa článku 72 zistí, že výrobok hospodárskeho subjektu je v súlade so špecifikáciou výrobku s označením zaručená tradičná špecialita chráneným v súlade s týmto nariadením, tento hospodársky subjekt má, na požiadanie a v závislosti od systému uplatňovaného v dotknutom členskom štáte, nárok buď na:

a) potvrdenie, ktoré môže byť overenou kópiou a ktorým sa potvrdzuje súlad so špecifikáciou výrobku alebo

b) zaradenie do zoznamu schválených hospodárskych subjektov, ktorý zostavuje príslušný orgán, ako je napríklad zoznam stanovený v článku 72 ods. 4; k príslušnému výpisu zo zoznamu (ďalej len „výpis zo zoznamu“) má online prístup každý schválený hospodársky subjekt.

2. Potvrdenie o súlade a výpis zo zoznamu uvedené v odseku 1 písm. a) a b) sa pravidelne aktualizujú na základe posúdenia rizika.

3. Hospodársky subjekt, ktorý už nemá potvrdenie o súlade alebo ktorý bol vymazaný zo zoznamu, nesmie ďalej uvádzať ani používať potvrdenie o súlade ani výpis zo zoznamu.

4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa formy a obsahu potvrdenia o súlade a výpisu zo zoznamu, ako aj toho, za akých okolností, a formy v akých ich hospodárske subjekty alebo obchodníci majú sprístupňovať na účely kontroly alebo v priebehu podnikania, a to aj v prípade rovnocenného osvedčenia týkajúceho sa výrobkov s pôvodom v tretích krajinách. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

KAPITOLA 3

Nepovinné výrazy kvality

Článok 78

Cieľ

Zavádza sa systém pre nepovinné výrazy kvality s cieľom uľahčiť výrobcom v rámci vnútorného trhu informovanie o vlastnostiach alebo charakteristických znakoch ich poľnohospodárskych výrobkov, ktoré predstavujú pridanú hodnotu.

Článok 79

Vnútroštátne pravidlá

1. Členské štáty môžu zachovať vnútroštátne pravidlá týkajúce sa nepovinných výrazov a systémov kvality, na ktoré sa toto nariadenie nevzťahuje, za predpokladu, že takéto pravidlá sú v súlade s právom Únie.
2. Komisia môže zriadiť digitálny systém na zahrnutie výrazov a systémov uvedených v odseku 1 a poskytovať preň podporu s cieľom podporiť znalosti o výrobkoch a systémoch v celej Únii. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť technické podrobnosti potrebné na oznamovanie nepovinných výrazov kvality. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.

Článok 80

Nepovinné výrazy kvality

1. Nepovinné výrazy kvality musia spĺňať tieto kritériá:
 - a) vzťahujú sa na vlastnosť jednej alebo viacerých kategórií výrobkov alebo na poľnohospodársky či spracovateľský charakteristický znak, ktorý sa uplatňuje v osobitných oblastiach;
 - b) ich používanie predstavuje pre výrobok pridanú hodnotu v porovnaní s výrobkami podobného typu a
 - c) majú úniný rozmer.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na nepovinné výrazy kvality, ktorými sa opisujú technické vlastnosti výrobku na účely dodržiavania povinných obchodných noriem a ktoré nie sú určené na informovanie spotrebiteľov o týchto vlastnostiach výrobku.
3. Nepovinné výrazy kvality nezahŕňajú nepovinné vyhradené výrazy, ktorými sa podporujú a dopĺňajú osobitné obchodné normy stanovené podľa sektora alebo kategórie, do ktorej výrobok patrí.
4. S cieľom zohľadniť špecifický charakter určitých sektorov, ako aj očakávania spotrebiteľov, je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa o podrobné pravidlá týkajúce sa kritérií uvedených v odseku 1 tohto článku.
5. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť pravidlá týkajúce sa foriem, postupov alebo iných technických podrobností, ktoré sú potrebné na uplatňovanie tejto kapitoly. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.
6. Komisia pri prijímaní delegovaných a vykonávacích aktov v súlade s odsekmi 4 a 5 zohľadňuje všetky relevantné medzinárodné normy.

Článok 81

Vyhradenie doplňujúcich nepovinných výrazov kvality

S cieľom zohľadniť očakávania spotrebiteľov, vývoj vedeckých a technických poznatkov, situáciu na trhu a vývoj obchodných noriem a medzinárodných noriem je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa tým, že sa vyhradia dodatočné nepovinné výrazy kvality a stanovia podmienky ich používania.

Článok 82

Horský výrobok

1. Výraz „horský výrobok“ sa ustanovuje ako nepovinný výraz kvality. Vyhradzuje sa ako zložený výraz. Používa sa len na opis výrobkov určených na ľudskú spotrebu, ktoré sú uvedené v prílohe I k ZFEÚ a v prípade ktorých:
 - a) suroviny aj krmivo hospodárskych zvierat pochádzajú hlavne z horských oblastí;

b) v prípade spracovaných výrobkov sa aj spracovanie uskutočňuje v horských oblastiach.

2. Na účely tohto článku horskými oblasťami v rámci Únie sú horské oblasti vymedzené podľa článku 32 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013⁽³⁰⁾.

V prípade výrobkov z tretích krajín horské oblasti zahŕňajú oblasti, ktoré dotknuté tretie krajiny oficiálne označili za horské oblasti, alebo tie oblasti, ktoré spĺňajú kritériá rovnocenné s kritériami stanovenými v článku 32 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013.

3. V riadne odôvodnených prípadoch a s cieľom zohľadniť prírodné obmedzenia, ktoré majú vplyv na poľnohospodársku výrobu v horských oblastiach, je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa stanovením výnimiek z podmienok uvedených v odseku 1 tohto článku, najmä podmienok, na základe ktorých je povolené, aby suroviny alebo krmivo nepochádzali z horských oblastí, podmienok, na základe ktorých je povolené, aby sa spracovanie výrobkov neuskutočnilo v horských oblastiach vo vymedzenej zemepisnej oblasti, ako aj vymedzenia tejto zemepisnej oblasti.

4. S cieľom zohľadniť prírodné obmedzenia, ktoré majú vplyv na poľnohospodársku výrobu v horských oblastiach, je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 87, ktorými sa toto nariadenie dopĺňa, pokiaľ ide o stanovenie spôsobov výroby a ďalšie kritériá, ktoré sú relevantné pre používanie nepovinného výrazu kvality podľa odseku 1 tohto článku.

Článok 83

Obmedzenie použitia a kontroly

1. Nepovinný výraz kvality sa môže používať iba na opis výrobkov, ktoré spĺňajú príslušné podmienky používania.
2. Ustanoveniami tejto kapitoly nie je dotknuté uplatňovanie pravidiel Únie alebo vnútroštátnych pravidiel upravujúcich duševné vlastníctvo, a najmä pravidiel týkajúcich sa označení pôvodu a zemepisných označení, ochranných známok a práv udelených na základe uvedených pravidiel.
3. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť pravidlá používania nepovinných výrazov kvality. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2.
4. Členské štáty vykonávajú na základe analýzy rizika kontroly, aby zabezpečili dodržiavanie požiadaviek tejto kapitoly, a v prípade ich porušenia uložia primerané administratívne sankcie.

HLAVA IV

ZMENY NARIADENÍ (EÚ) Č. 1308/2013, (EÚ) 2019/787 A (EÚ) 2019/1753

Článok 84

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 1308/2013

Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 sa mení takto:

1. V článku 93 ods. 1 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) ‚zemepisné označenie‘ je názov vrátane tradične používaného názvu, ktorý identifikuje výrobok uvedený v článku 92 ods. 1:

- i) ktorého špecifickú kvalitu, dobrú povesť alebo iné vlastnosti možno pripísať jeho zemepisnému pôvodu;
- ii) ktorý má pôvod v konkrétnom mieste, regióne alebo krajine;

⁽³⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487).

- iii) pri ktorom aspoň 85 % hrozna použitého na jeho výrobu pochádzalo výlučne z uvedenej zemepisnej oblasti;
 - iv) ktorý sa vyrába sa v tejto zemepisnej oblasti a
 - v) ktorý sa vyrába z odrôd viniča patriacich k druhu *Vitis vinifera* alebo z krížencov druhu *Vitis vinifera* s inými druhmi rodu *Vitis*."
2. Články 94 a 95 sa nahrádzajú takto:

„Článok 94

Špecifikácia výrobku

1. Špecifikáciou výrobku sa zainteresovaným stranám umožňuje, aby overili príslušné podmienky výroby týkajúce sa označenia pôvodu alebo zemepisného označenia. Špecifikácia výrobku obsahuje:

- a) názov, ktorý sa má chrániť;
- b) kategórie vinárskych výrobkov;
- c) typ zemepisného označenia, ktoré je chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením;
- d) opis vína alebo vín:
 - i) pokiaľ ide o označenie pôvodu, hlavné analytické a organoleptické vlastnosti;
 - ii) pokiaľ ide o zemepisné označenie, hlavné analytické vlastnosti, ako aj hodnotenie alebo uvedenie ich organoleptických vlastností;
- e) v príslušných prípadoch osobitné enologické postupy použité pri výrobe vína alebo vín, ako aj príslušné obmedzenia týkajúce sa výroby daného vína alebo vín;
- f) vymedzenie zemepisnej oblasti ohraničenej s ohľadom na súvislosť uvedenú v písmene i) tohto odseku;
- g) maximálne hektárové výnosy;
- h) označenie muštovej odrody alebo muštových odrôd, z ktorých sa víno alebo vína vyrábajú;
- i) údaje o súvislosti uvedenej v článku 93 ods. 1 písm. a) bode i), alebo prípadne v písmene b) bode i):
 - i) pokiaľ ide o chránené označenie pôvodu, súvislosť medzi kvalitou alebo vlastnosťami výrobku a zemepisným prostredím uvedeným v článku 93 ods. 1 písm. a) bode i); podrobné údaje týkajúce sa ľudských faktorov v uvedenom zemepisnom prostredí sa v relevantnom prípade môžu obmedziť na opis obhospodarovania pôdy, hospodárenia s rastlinným materiálom a starostlivosti o krajinu, pestovateľských postupov alebo akéhokoľvek iného relevantného ľudského príspevku k zachovaniu prírodných faktorov zemepisného prostredia podľa uvedeného bodu;
 - ii) pokiaľ ide o chránené zemepisné označenie, súvislosť medzi špecifickou kvalitou, dobrou povestou alebo inou vlastnosťou výrobku a zemepisným pôvodom uvedeným v článku 93 ods. 1 písm. b) bode i);
- j) ďalšie uplatniteľné požiadavky, ak ich určili členské štáty alebo prípadne uznaná skupina výrobcov, ak sú takéto požiadavky objektívne, nediskriminačné a v súlade s právom Únie a s vnútroštátnym právom.

2. Špecifikácia výrobku môže obsahovať udržateľné postupy podľa článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 (*).

3. Ak víno alebo vína môžu byť čiastočne odalkoholizované, špecifikácia výrobku obsahuje *mutatis mutandis* aj opis čiastočne odalkoholizovaného vína alebo odalkoholizovaných vín v súlade s odsekom 1 písm. d) a v náležitých prípadoch osobitné enologické postupy použité pri výrobe čiastočne odalkoholizovaného vína alebo odalkoholizovaných vín, ako aj príslušné obmedzenia týkajúce sa ich výroby.

Článok 95

Jednotný dokument

1. V jednotnom dokumente sa uvádza:

- a) názov, ktorý sa má chrániť ako označenie pôvodu alebo zemepisné označenie;
- b) členský štát alebo tretia krajina, ktorej súčasťou je vymedzená oblasť;
- c) druh zemepisného označenia;
- d) opis vína alebo vín;
- e) kategórie vinárskych výrobkov;
- f) maximálne hektárové výnosy;
- g) označenie muštovej odrody alebo muštových odrôd, z ktorých sa víno alebo vína vyrábajú;
- h) stručné vymedzenie vymedzenej zemepisnej oblasti;
- i) opis súvislosti uvedenej v článku 94 ods. 1 písm. i);
- j) v príslušných prípadoch osobitné enologické postupy použité pri výrobe vína alebo vín, ako aj príslušné obmedzenia týkajúce sa výroby daného vína alebo vín;
- k) v príslušných prípadoch osobitné pravidlá týkajúce sa balenia a označovania, ako aj všetky ostatné príslušné základné požiadavky.

2. V prípade žiadosti vzťahujúcej sa na rôzne kategórie vinárskych výrobkov sa údaje, ktoré potvrdzujú súvislosť uvedenú v článku 94 ods. 1 písm. i), preukazujú za každú kategóriu dotknutých vinárskych výrobkov.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 z 11. apríla 2024 o zemepisných označeniach vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov, ako aj o zaručených tradičných špecialitách a nepovinných výrazoch kvality pre poľnohospodárske výrobky, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2019/787 a (EÚ) 2019/1753 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 (Ú. v. EÚ L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).“

3. Články 96 až 99 sa vypúšťajú.

4. V článku 100 sa vypúšťajú odseky 1 a 2.

5. Články 101 a 102 sa vypúšťajú.

6. Článok 103 sa nahrádza takto:

„Článok 103

Ochrana

Chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia, na ktoré sa odkazuje v tomto nariadení, sú chránené v súlade s článkami 26 až 31, 35 a 36 nariadenia (EÚ) 2024/1143.“

7. Články 104 až 106 sa vypúšťajú.
8. V článku 107 sa vypúšťajú odseky 2, 3 a 4.
9. Článok 110 sa nahrádza takto:

„Článok 110

Vykonávacie právomoci

1. Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa stanovia pravidlá týkajúce sa:
 - a) formy špecifikácie výrobku;
 - b) vymedzenia formátu a online prezentácie jednotného dokumentu podľa článku 95;
 - c) vylúčenia alebo anonymizácie osobných údajov.
 2. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1143.“
10. Vkladá sa tento článok:

„Článok 113a

Vzťah k označeniam pôvodu a zemepisným označeniam

1. Zápis tradičného pojmu, ktorého používanie by bolo v rozpore s článkom 26 nariadenia (EÚ) 2024/1143, do registra sa zamietne, ak sa žiadosť o zápis tradičného pojmu do registra predloží po dátume, keď bola Komisii predložená žiadosť o zápis označenia pôvodu alebo zemepisného označenia do registra.
 2. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vyhlási za neplatné a odstráni z registra uvedeného v článku 25 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2019/34 (*) všetky tradičné pojmy zapísané v rozpore s odsekom 1 tohto článku.
 3. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 229 ods. 2.
- (*) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/34 zo 17. októbra 2018, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o žiadosti o ochranu označení pôvodu, zemepisných označení a tradičných pojmov v sektore vinohradníctva a vinárstva, námietkové konanie, zmeny špecifikácií výrobkov, register chránených názvov, zrušenie ochrany a používanie symbolov, ako aj pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o primeraný systém kontrol (Ú. v. EÚ L 9, 11.1.2019, s. 46).“
11. V časti II, hlave II, kapitole I oddiele 2 sa pododdiel 4 nahrádza takto:

„Pododdiel 4

Kontroly na overenie súladu so špecifikáciou výrobku v prípade označení pôvodu a zemepisných označení a na overenie súladu s vymedzením a podmienkami používania chránených tradičných pojmov, ako aj presadzovanie podmienok používania tradičných pojmov

Článok 116a

Kontroly

1. Členské štáty prijímú potrebné kroky na zastavenie nezákonného používania chránených tradičných pojmov uvedených v tomto nariadení.
2. Členské štáty určia príslušný orgán zodpovedný za overovanie súladu so špecifikáciami výrobkov týkajúcimi sa označení pôvodu a zemepisných označení a overovanie súladu s vymedzením a podmienkami používania tradičných pojmov, ako aj za presadzovanie podmienok používania tradičných pojmov. Na tento účel sa uplatňuje článok 4 ods. 2 a 4 a článok 5 ods. 1, 4 a 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 (*).

3. V rámci Únie príslušný orgán uvedený v odseku 2 tohto článku alebo jeden alebo viacero delegovaných orgánov v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 5 nariadenia (EÚ) 2017/625, ktoré pôsobia v úlohe orgánu pre certifikáciu výrobkov v súlade s kritériami stanovenými v hlave II kapitole III uvedeného nariadenia, overujú každý rok súlad so špecifikáciami výrobkov, a to počas výroby vína ako aj počas jeho úpravy alebo po nej, a overujú dodržiavanie vymedzenia v článku 112 tohto nariadenia a prípadne aj podmienok používania tradičného pojmu podľa článku 115 ods. 3 tohto nariadenia.

Každý hospodársky subjekt, ktorý sa chce zapojiť do akejkoľvek činnosti, na ktorú sa vzťahuje špecifikácia výrobku označeného označením pôvodu alebo zemepisným označením, to oznámi príslušnému orgánu alebo delegovaným orgánom uvedeným v prvom pododseku. Členské štáty vypracujú a priebežne aktualizujú zoznam hospodárskych subjektov, ktoré vykonávajú činnosti podliehajúce jednej alebo viacerým povinnostiam stanoveným v špecifikácii výrobku týkajúcej sa označenia pôvodu alebo zemepisného označenia zapísaných do registra zemepisných označení Únie s pôvodom na ich území.

4. Komisia prijíma vykonávacie akty, pokiaľ ide o:

- a) oznámenie, ktoré majú členské štáty predkladať Komisii;
- b) pravidiel, ktorými sa riadi orgán zodpovedný za overovanie súladu so špecifikáciami výrobkov týkajúcimi sa chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení vrátane prípadov, keď sa zemepisná oblasť nachádza v tretej krajine, a za overovanie súladu s vymedzením stanoveným v článku 112 a prípadne s podmienkami používania tradičných pojmov;
- c) opatrenia, ktoré vykonajú členské štáty s cieľom zabrániť nezákonnému používaniu chránených tradičných pojmov;
- d) kontroly na účely overenia súladu so špecifikáciou výrobku, ktoré vykonajú členské štáty, vrátane testovania.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 229 ods. 2.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1).“

12. V článku 120 ods. 1 sa dopĺňa toto písmeno:

„h) skratky ‚CHOP‘ alebo ‚CHZO‘, ktoré zodpovedajú označeniam ‚chránené označenie pôvodu‘ alebo ‚chránené zemepisné označenie‘.“

13. Článok 166a sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté články 167 a 167a tohto nariadenia, členské štáty môžu na žiadosť organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov uznaných podľa článku 152 ods. 1 alebo článku 161 ods. 1 tohto nariadenia, medziodvetvovej organizácie uznanej podľa článku 157 ods. 1 tohto nariadenia, skupiny výrobcov uvedenej v článku 32 nariadenia (EÚ) 2024/1143 alebo uznanej skupiny výrobcov uvedenej v článku 33 nariadenia (EÚ) 2024/1143 stanoviť na obmedzené obdobie záväzné pravidlá regulácie ponuky poľnohospodárskych výrobkov uvedených v článku 1 ods. 2 tohto nariadenia s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením podľa článku 46 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2024/1143 alebo podľa článku 93 ods. 1 písm. a) a b) tohto nariadenia. Ak existuje uznaná skupina výrobcov uvedená v článku 33 nariadenia (EÚ) 2024/1143, skupina výrobcov uvedená v článku 32 uvedeného nariadenia toto právo nemá.“

b) V odseku 4 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) sa môžu stanoviť za záväzné na najviac tri roky s výnimkou žiadosti uznanej skupiny výrobcov uvedenej v článku 33 nariadenia (EÚ) 2024/1143, pri ktorej toto obdobie môže dosiahnuť až šesť rokov, ale po uplynutí tohto obdobia sa môžu obnoviť na základe novej žiadosti uvedenej v odseku 1 tohto článku;“.

14. V článku 231 sa dopĺňa tento odsek:

„3. Článok 113a sa neuplatňuje na žiadosti o ochranu tradičného pojmu predložené Komisii pred 13. májom 2024.“

Článok 85

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/787

Nariadenie (EÚ) 2019/787 sa mení takto:

1. V článku 3 sa vypúšťajú body 6 a 7.

2. Články 16 a 21 sa vypúšťajú.

3. V článku 22 sa vkladá tento odsek:

„1a. Špecifikácia výrobku môže zahŕňať aj udržateľné postupy.“

4. Článok 23 sa nahrádza takto:

„Článok 23

Jednotný dokument

V jednotnom dokumente sa uvádzajú:

a) hlavné prvky špecifikácie výrobku vrátane názvu, ktorý má byť chránený, kategória, do ktorej liehovina patrí, alebo výraz ‚liehovina‘, spôsob výroby, opis charakteristík liehoviny, stručné vymedzenie zemepisnej oblasti a v prípade potreby osobitné pravidlá balenia a označovania;

b) opis súvislosti medzi liehovinou a jej zemepisným pôvodom, ako sa uvádza v článku 3 bode 4, v príslušných prípadoch aj vrátane špecifických prvkov opisu výrobku alebo spôsobu výroby, ktoré uvedenú súvislosť odôvodňujú.“

5. Články 24 až 33 sa vypúšťajú.

6. Článok 34 sa mení takto:

a) Odseky 1, 2 a 3 sa vypúšťajú.

b) Odsek 4 sa nahrádza takto:

„Ochrana zemepisných označení podľa tohto nariadenia sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté chránené zemepisné označenia a chránené označenia pôvodu vinárskych výrobkov podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.“

7. Články 35, 36, 38, 39 a 40 sa vypúšťajú.

8. Článok 42 sa nahrádza takto:

„Článok 42

Vykonávacie právomoci

1. Komisia môže prijať vykonávacie akty týkajúce sa:

a) formy špecifikácie výrobku;

b) vymedzenia formátu a online prezentácie jednotného dokumentu podľa článku 23;

c) vylúčenia alebo anonymizácie osobných údajov.

2. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 88 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 (*).

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 z 11. apríla 2024 o zemepisných označeniach vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov, ako aj o zaručených tradičných špecialitách a nepovinných výrazoch kvality pre poľnohospodárske výrobky, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2019/787 a (EÚ) 2019/1753 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 (Ú. v. EÚ L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).“

9. Príloha I sa mení takto:

a) Vkladá sa tento bod:

„9a. Zemiakový destilát

- a) Zemiakový destilát je liehovina vyrábaná výlučne alkoholovou fermentáciou a destiláciou zemiakových hľúz na menej ako 94,8 % obj. tak, že destilát získa arómu a chuť pochádzajúcu z použitej suroviny.
- b) Maximálny obsah metylalkoholu v zemiakovom destiláte je 1 000 gramov na hektoliter 100 % obj. alkoholu.
- c) Minimálny obsah alkoholu v zemiakovom destiláte je 38 % obj.
- d) Nepridáva sa alkohol, zriedený ani nezriedený.
- e) Zemiakový destilát sa nearomatizuje.
- f) Zemiakový destilát môže obsahovať iba pridaný karamel ako prostriedok na prispôsobenie zafarbenia.
- g) Zemiakový destilát môže byť sladený na dotvorenie konečnej chuti. Konečný výrobok však nesmie obsahovať viac ako 10 gramov sladiacich produktov na liter vyjadrených ako invertný cukor.“

b) Vkladajú sa tieto body:

„13a. Chlebový destilát

- a) Chlebový destilát je liehovina vyrábaná výlučne alkoholovou fermentáciou a destiláciou čerstvého chleba na menej ako 86 % obj. tak, že výsledný destilát získa arómu a chuť pochádzajúcu z použitej suroviny.
- b) Minimálny obsah alkoholu v chlebovom destiláte je 38 % obj.
- c) Nepridáva sa alkohol, zriedený ani nezriedený.
- d) Chlebový destilát sa nearomatizuje.
- e) Chlebový destilát môže obsahovať iba pridaný karamel ako prostriedok na prispôsobenie zafarbenia.
- f) Chlebový destilát môže byť sladený na dotvorenie konečnej chuti. Konečný výrobok však nesmie obsahovať viac ako 20 gramov sladiacich produktov na liter, vyjadrených ako invertný cukor.

13b. Destilát z brezovej miazgy, destilát z javorovej miazgy a destilát z brezovo-javorovej miazgy

- a) Destilát z brezovej miazgy, destilát z javorovej miazgy a destilát z brezovo-javorovej miazgy sú liehoviny vyrábané výlučne priamou destiláciou zápary získanej fermentáciou čerstvej brezovej alebo javorovej miazgy alebo oboch pod normálnym tlakom na obsah alkoholu menej ako 88 % obj. tak, že výsledný destilát získa organoleptické vlastnosti pochádzajúce z brezovej alebo javorovej miazgy alebo oboch.
- b) Minimálny obsah alkoholu v destiláte z brezovej miazgy, destiláte z javorovej miazgy a destiláte z brezovo-javorovej miazgy je 38 % obj.
- c) Nepridáva sa alkohol, zriedený ani nezriedený.
- d) Destilát z brezovej miazgy, destilát z javorovej miazgy a destilát z brezovo-javorovej miazgy sa nearomatizujú.

- e) Destilát z brezovej miazgy, destilát z javorovej miazgy a destilát z brezovo-javorovej miazgy môžu obsahovať iba pridaný karamel ako prostriedok na prispôsobenie zafarbenia.
- f) Destilát z brezovej miazgy, destilát z javorovej miazgy a destilát z brezovo-javorovej miazgy môžu byť sladené na dotvorenie konečnej chuti. Konečný výrobok však nesmie obsahovať viac ako 20 gramov sladiacich produktov na liter, vyjadrených ako invertný cukor.“

Článok 86

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/1753

Nariadenie (EÚ) 2019/1753 sa mení takto:

1. V článku 2 sa vkladá tento odsek:

„2a. Odchyľne od odseku 2, ak žiadosť podaná členskému štátu uvedená v odseku 2 písm. a) pochádza od uznanej skupiny výrobcov uvedenej v článku 33 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 (*), táto žiadosť musí obsahovať overiteľné informácie o hospodárskom záujme na medzinárodnej ochrane dotknutého zemepisného označenia.

Na základe žiadosti uvedenej v prvom pododseku dotknutý členský štát posúdi hospodársky záujem na medzinárodnej ochrane daného zemepisného označenia. Ak sa týmto hodnotením zistí, že takýto hospodársky záujem existuje, tento členský štát požiada Komisiu, aby dané zemepisné označenie zapísala do registra.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1143 z 11. apríla 2024 o zemepisných označeniach vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov, ako aj o zaručených tradičných špecialitách a nepovinných výrazoch kvality pre poľnohospodárske výrobky, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2019/787 a (EÚ) 2019/1753 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 (Ú. v. EÚ L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).“

2. V článku 11 sa vkladá tento odsek:

„2a. Pokiaľ ide o každé označenie pôvodu s pôvodom v členskom štáte, ktorý je zmluvnou stranou Lisabonskej dohody, pre výrobok, ktorý nepatrí do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, ale patrí do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2024/1143, dotknutý členský štát na základe žiadosti fyzickej osoby alebo právneho subjektu, ako sa uvádza v článku 5 ods. 2 bode ii) Ženevského aktu, alebo žiadosti prijímateľa v zmysle vymedzenia v článku 1 bode xvii) Ženevského aktu, alebo svojej vlastnej iniciatívy, si zvolí, či požiada o:

- a) medzinárodný zápis uvedeného označenia pôvodu podľa Ženevského aktu do 12 mesiacov odo dňa jeho zápisu do registra podľa nariadenia (EÚ) 2024/1143, ak tento členský štát ratifikoval Ženevský akt alebo k nemu pristúpil v súlade s povolením uvedeným v článku 3 rozhodnutia (EÚ) 2019/1754; alebo
- b) zrušenie zápisu uvedeného označenia pôvodu v medzinárodnom registri.

V prípade žiadosti uvedenej v prvom pododseku písm. a) oznámi dotknutý členský štát do jedného mesiaca odo dňa zápisu uvedeného označenia pôvodu do registra podľa nariadenia (EÚ) 2024/1143 Komisii svoj výber uvedený v uvedenom pododseku, a v prípade žiadosti uvedenej v uvedenom pododseku písm. b) tak urobí do 14. mája 2025.

V situáciách uvedených v prvom pododseku písm. a) overí dotknutý členský štát v koordinácii s Komisiou na Medzinárodnom úrade všetky úpravy, ktoré sa majú vykonať podľa článku 7 ods. 4 vykonávacieho predpisu na účely zápisu podľa Ženevského aktu. Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu povolí dotknutému členskému štátu, aby vykonal potrebné úpravy a informoval o nich Medzinárodný úrad. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 2 tohto nariadenia.

V prípade, že sa žiadosť o zápis do registra podľa nariadenia (EÚ) 2024/1143 zamietne a vyčerpali sa súvisiace správne a súdne prostriedky nápravy, alebo ak nebola podaná žiadosť o zápis do registra podľa Ženevského aktu, dotknutý členský štát bezodkladne požiada o zrušenie zápisu uvedeného označenia pôvodu v medzinárodnom registri.“

HLAVA V

DELEGOVANIE PRÁVOMOCI, PROCESNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 87

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 17 ods. 10, článku 24 ods. 10, článku 27 ods. 5, článku 35 ods. 2, článku 47 ods. 5, článku 48 ods. 4, článku 49 ods. 3, článku 53 ods. 5, článku 54 ods. 2, článku 61 ods. 10, článku 66 ods. 3, článku 68 ods. 5, článku 80 ods. 4, článku 81 a článku 82 ods. 3 a 4, sa Komisii udeľuje na obdobie siedmich rokov od 13. mája 2024. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto sedemročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci v súvislosti s článkami uvedenými v odseku 2 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článkov uvedených v odseku 2 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament ani Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predlží o dva mesiace.

Článok 88

Postup výboru

1. Komisii pomáha Výbor pre politiku kvality poľnohospodárskych výrobkov, vína a liehovín. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 89

Prechodné ustanovenie týkajúce sa klasifikácie zemepisných označení

Klasifikácia zemepisných označení, ktoré boli zapísané do registra alebo sa podala žiadosť o ich zápis do registra pred 13. májom 2024, uvedená v článku 6 ods. 1, sa vykoná v súlade s tabuľkou uvedenou v prílohe III.

Článok 90

Prechodné ustanovenia týkajúce sa nevybavených žiadostí a názvov zapísaných v registri

1. Na žiadosti o zápis zemepisných označení do registra, žiadosti o schválenie zmeny špecifikácie výrobku na úrovni Únie a žiadosti o zrušenie zemepisného označenia, ktoré sa Komisii doručia pred 13. májom 2024, sa naďalej uplatňujú pravidlá platné pred 13. májom 2024.
2. Články 17 a 19, článok 20 ods. 1 až 5 a článok 21 sa však uplatňujú na tie žiadosti, pri ktorých sa žiadosť o zápis zemepisného označenia do registra, žiadosť o schválenie zmeny špecifikácie výrobku na úrovni Únie alebo žiadosť o zrušenie zemepisného označenia uverejnila na účely vznesenia námietok v *Úradnom vestníku Európskej únie* po 13. máji 2024.

3. Ustanovenie o predĺžení prechodného obdobia uvedené v článku 20 ods. 7 sa uplatňuje aj v súvislosti s prechodnými obdobiami, ktoré k 13. máju 2024 stále prebiehajú.
4. Článok 29 ods. 4 sa neuplatňuje na názvy, ktoré boli zapísané do registra alebo sa podala žiadosť o ich zápis do registra pred 13. májom 2024.
5. Na žiadosti o zápis zaručených tradičných špecialít do registra, žiadosti o schválenie zmeny špecifikácie výrobku na úrovni Únie a žiadosti o zrušenie zaručených tradičných špecialít, ktoré sa Komisii doručia pred 13. májom 2024, sa naďalej uplatňujú pravidlá platné pred 13. májom 2024.
6. Články 61 až 64 sa však uplatňujú na tie žiadosti, pri ktorých sa žiadosť o zápis zaručenej tradičnej špeciality do registra, žiadosť o schválenie zmeny špecifikácie výrobku na úrovni Únie alebo žiadosť o zrušenie zaručenej tradičnej špeciality uverejnila na účely vznesenia námietok v *Uradnom vestníku Európskej únie* po 13. máji 2024.

Článok 91

Prechodné ustanovenia týkajúce sa vnútroštátneho námietkového konania pre zemepisné označenia

Uplatňujú sa tieto prechodné ustanovenia:

- a) odchylné od článku 84 bodu 3 tohto nariadenia sa článok 96 ods. 3 druhý pododsek nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 naďalej uplatňuje do 31. decembra 2024;
- b) odchylné od článku 85 bodu 5 tohto nariadenia sa článok 24 ods. 6 prvý pododsek nariadenia (EÚ) 2019/787 naďalej uplatňuje do 31. decembra 2024;
- c) odchylné od článku 94 tohto nariadenia sa článok 49 ods. 3 prvý pododsek nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 naďalej uplatňuje do 31. decembra 2024.

Článok 92

Prechodné ustanovenia týkajúce sa vnútroštátnych zemepisných označení

1. Ochrana zemepisných označení výrobkov, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, ale ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, udelená podľa vnútroštátneho práva, zaniká 14. mája 2025, ak sa Komisii nepredloží žiadosť o zápis do registra v súlade s článkom 13 tohto nariadenia.
2. Ak sa Komisii pred dátumom uvedeným v odseku 1 tohto článku predloží žiadosť o zápis zemepisného označenia do registra uvedená v danom odseku, vnútroštátna ochrana daného zemepisného označenia sa skončí dňom, keď Komisia rozhodne o jeho zápise do registra v súlade s článkom 21. Na uvedenú žiadosť sa neuplatňuje článok 10. V prípade zamietnutia žiadosti o zápis do registra sa vnútroštátna ochrana naďalej uplatňuje až do vyčerpania všetkých prípadných súdnych opravných prostriedkov. Po zániku vnútroštátnej ochrany dotknutý členský štát bezodkladne požiada o zrušenie zápisu príslušného označenia pôvodu v medzinárodnom registri Medzinárodného úradu.

Článok 93

Kontinuita registrov

1. Každé označenie pôvodu a zemepisné označenie vín a poľnohospodárskych výrobkov a každé zemepisné označenie liehovín vrátane všetkých relevantných údajov a údajov týkajúcich sa nevybavených žiadostí o zápis do registra, zmenu alebo zrušenie, zapísané do príslušných registrov zemepisných označení podľa článku 11 nariadenia (EÚ) č. 1151/2012, článku 104 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a článku 33 nariadenia (EÚ) 2019/787 k 12. máju 2024, sa automaticky zapíše do registra zemepisných označení Únie.
2. Každá zaručená tradičná špecialita zapísaná do registra zaručených tradičných špecialít podľa článku 22 nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 vrátane všetkých relevantných údajov a údajov týkajúcich sa nevybavených žiadostí o zápis do registra, zmenu alebo zrušenie k 12. máju 2024, sa automaticky zapíše do registra zaručených tradičných špecialít Únie.

Článok 94**Zrušenie**

Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 sa zrušuje.

Článok 95**Tabuľka zhody**

Odkazy na zrušené nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 a odkazy na vypustené ustanovenia uvedené v článkoch 84 a 85 tohto nariadenia sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe IV k tomuto nariadeniu.

Článok 96**Zrušenie alebo nahradenie delegovaných a vykonávacích aktov**

Komisia podľa potreby zruší alebo nahradí delegované a vykonávacie akty prijaté na základe nariadenia (EÚ) č. 1151/2012 alebo na základe ustanovení uvedených v článkoch 84 a 85 tohto nariadenia v rozsahu potrebnom na ich zosúladenie so splnomocneniami stanovenými v tomto nariadení.

Článok 97**Nadobudnutie účinnosti a dátum uplatňovania**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 13. mája 2024.

Článok 10 ods. 4 a 5, článok 39 ods. 1 a článok 45 sa však uplatňujú od 1. januára 2025.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 11. apríla 2024

Za Európsky parlament

predsedníčka

R. METSOLA

Za Radu

predsedníčka

H. LAHBIB

PRÍLOHA I

Poľnohospodárske výrobky podľa článku 5 ods. 1 písm. c)

Výrobky

Položka KN 25.01 (soľ)

Položka KN 32.03 (košenila)

Položka KN 33.01 (silice)

Položky KN 35.01 až 35.05 (bielkovinové látky, modifikované škroby, gleje)

Položky KN 41.01 až 41.03 (kože a kožky)

Položka KN 43.01 (surové kožušiny)

Položka KN 45.01 (korok)

Položky KN 50.01 až 50.03 (surový hodváb a hodvábný odpad)

Položky KN 51.01 až 51.03 (vlna a chlpy zvierat)

Položky KN 52.01 až 52.03 (surová bavlna, odpad a bavlna mykaná alebo česaná)

Položka KN 53.01 (surový ľan)

Položka KN 53.02 (surová konopa)

PRÍLOHA II

Potraviny a poľnohospodárske výrobky podľa článku 51

Zaručené tradičné špeciality

- a) hotové jedlá;
 - b) pivo;
 - c) čokoláda a odvodené výrobky;
 - d) chlieb;
 - e) pečivo a koláče;
 - f) cukrovinky;
 - g) sušienky a ostatné pekárske výrobky;
 - h) nápoje z rastlinných extraktov;
 - i) cestoviny;
 - j) soľ;
 - k) sýtené vody;
 - l) korok.
-

PRÍLOHA III

Tabuľka zhody týkajúca sa klasifikácie podľa článku 89

Existujúca klasifikácia výrobkov	Položky kombinovanej nomenklatúry zodpovedajúce existujúcej klasifikácii výrobkov
Vína	KN 22 04
Liehoviny	KN 22 08
Trieda 1.1. Čerstvé mäso (a droby)	KN 02
Trieda 1.2. Mäsové výrobky (varené, solené, údené atď.)	KN 16
Trieda 1.3. Syry	KN 04 06
Trieda 1.4. Ostatné výrobky živočíšneho pôvodu (vajcia, med, rôzne mliečne výrobky okrem masla atď.)	KN 04
Trieda 1.5. Oleje a tuky (maslo, margarín, olej atď.)	KN 15
Trieda 1.6. Ovocie, zelenina a obilniny čerstvé alebo spracované	KN 07; KN 08; KN 10; KN 11; KN 20
Trieda 1.7. Čerstvé ryby, mäkkýše a kôrovce a výrobky z nich odvodené	KN 03; KN 16
Trieda 1.8. Ostatné výrobky uvedené v prílohe I k zmluve (koreniny atď.)	Trieda 1.8 zahŕňa rôzne položky kombinovanej nomenklatúry
Trieda 2.1. Pivo	KN 22 03
Trieda 2.2. Čokoláda a odvodené výrobky	KN 18 06
Trieda 2.3. Chlieb, pečivo, koláče, cukrovinky, sušienky a ostatné pekárske výrobky	KN 19 05
Trieda 2.4. Nápoje z rastlinných extraktov	KN 22 05; KN 22 06
Trieda 2.5. Cestoviny	KN 19 02
Trieda 2.6. Soľ	KN 25 01
Trieda 2.7. Prírodné gumeny a živice	KN 13 01
Trieda 2.8. Horčicová pasta	KN 21 03
Trieda 2.9. Seno	KN 12 14 90
Trieda 2.10. Silice	KN 33 01
Trieda 2.11. Korok	KN 45 01

Existujúca klasifikácia výrobkov	Položky kombinovanej nomenklatúry zodpovedajúce existujúcej klasifikácii výrobkov
Trieda 2.12. Košenila	KN 32 03
Trieda 2.13. Kvety a okrasné rastliny	KN 06 02; KN 06 03; KN 06 04
Trieda 2.14. Bavlna	KN 52 01
Trieda 2.15. Vlna	KN 51 01
Trieda 2.16. Prútie	KN 14 01
Trieda 2.17. Trepaný ľan	KN 53 01 21
Trieda 2.18. Useň	KN 41
Trieda 2.19. Kožušina	KN 43 01
Trieda 2.20. Perie	KN 05 05
Trieda 2.21. Aromatizované vína	KN 22 05
Trieda 2.22. Ostatné alkoholické nápoje	KN 22 06
Trieda 2.23. Včelí vosk	KN 15 21 90

PRÍLOHA IV
Tabuľka zhody

Toto nariadenie	Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012	Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013	Nariadenie (EÚ) 2019/787
článok 1	—	—	—
článok 2	článok 3	článok 101 ods. 1 druhý pododsek	článok 3 ods. 6 a 7
článok 3	—	—	—
článok 4	Články 1 a 4	—	—
článok 5	článok 2	článok 99 ods. 3	—
článok 6	—	—	—
článok 7	—	—	—
článok 8	—	—	—
článok 9	článok 49 ods. 1	článok 95 v znení nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 účinnom 12. mája 2024	článok 24 ods. 1, 2, 3 a 4 prvý pododsek
článok 10 ods. 1	článok 49 ods. 2	článok 96 ods. 2	článok 24 ods. 5 prvý pododsek
článok 10 ods. 2	článok 8 ods. 1	článok 94 ods. 1 v znení nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 účinnom 12. mája 2024	článok 23 ods. 1 v znení nariadenia (EÚ) 2019/787 účinnom 12. mája 2024
článok 10 ods. 3	článok 49 ods. 2	článok 96 ods. 3 prvý pododsek	článok 24 ods. 5 druhý pododsek
článok 10 ods. 4 a 5	článok 49 ods. 3 prvý pododsek	článok 96 ods. 3 druhý pododsek	článok 24 ods. 6 prvý pododsek
článok 10 ods. 6	článok 49 ods. 4	článok 96 ods. 5 prvý pododsek	článok 24 ods. 7 prvý pododsek
článok 10 ods. 7	článok 49 ods. 4	—	článok 24 ods. 7 druhý a tretí pododsek
článok 10 ods. 8	—	—	článok 24 ods. 4 tretí pododsek
článok 11	článok 9	—	článok 25
článok 12	—	—	—
článok 13 ods. 1	článok 8 ods. 2 a článok 49 ods. 4 prvý pododsek	článok 96 ods. 5 druhý a tretí pododsek	článok 23 ods. 2 v znení nariadenia (EÚ) 2019/787 účinnom 12. mája 2024 a článok 24 ods. 7 prvý a štvrtý pododsek
článok 13 ods. 2	článok 8 ods. 1	—	článok 23 ods. 1 v znení nariadenia (EÚ) 2019/787 účinnom 12. mája 2024
článok 13 ods. 3	—	—	—
článok 13 ods. 4	článok 49 ods. 6	—	článok 24 ods. 9
článok 13 ods. 5	článok 49 ods. 7	—	—

Toto nariadenie	Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012	Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013	Nariadenie (EÚ) 2019/787
článok 14	—	—	—
článok 14 ods. 2	článok 49 ods. 5	—	článok 24 ods. 8
článok 14 ods. 3	—	—	článok 24 ods. 4 druhý pododsek
článok 14 ods. 4	článok 50 ods. 1 tretí pododsek	článok 97 ods. 1	článok 26 ods. 1 druhý pododsek
článok 15 ods. 1, 2 a 3	článok 50 ods. 1	článok 97 ods. 2	článok 26 ods. 1 prvý pododsek
článok 15 ods. 4	článok 50 ods. 2	článok 96 ods. 4 prvý pododsek	článok 26 ods. 2
článok 16 ods. 1	článok 49 ods. 8	článok 96 ods. 6	—
článok 16 ods. 2, 3 a 4	článok 50 ods. 3	článok 97 ods. 3	—
článok 17	článok 51	článok 98	článok 27
článok 18	—	—	—
článok 19	článok 10	—	článok 28
článok 20	článok 15	—	článok 29
článok 21 ods. 1	článok 52 ods. 1	článok 97 ods. 4 druhý pododsek	článok 30 ods. 1
článok 21 ods. 2, 3 a 5	článok 52 ods. 2, 3 a 4	článok 99 ods. 1 a 2	článok 30 ods. 2, 3 a 4
článok 21 ods. 4	—	—	—
článok 22	článok 11	článok 104	článok 33
článok 23	—	—	—
článok 24	článok 53	článok 105	článok 31
článok 25	článok 54	článok 106	článok 32
článok 26	článok 13	článok 103	článok 21
článok 27	—	—	—
článok 28 ods. 1	článok 6 ods. 1	článok 101 ods. 1 prvý pododsek	článok 35 ods. 1 prvý pododsek
článok 28 ods. 2	článok 41 ods. 2	článok 101 ods. 1 tretí pododsek	článok 35 ods. 2 druhý pododsek
článok 29 ods. 1 a 2	článok 6 ods. 3	článok 100 ods. 1 a 2	článok 34 ods. 1 a 2
článok 29 ods. 3 a 4	—	—	—
článok 30	článok 6 ods. 4	článok 101 ods. 2	článok 35 ods. 2
článok 31 ods. 1, 2 a 3	článok 14	článok 102	článok 36
článok 31 ods. 4	—	—	—
článok 31 ods. 5	článok 12 ods. 5	—	—
článok 32	článok 45	—	—
článok 33	—	—	—
článok 34	—	—	—
článok 35	—	—	—
článok 36	článok 12 ods. 1 a článok 46	—	—

Toto nariadenie	Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012	Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013	Nariadenie (EÚ) 2019/787
článok 37 ods. 1	článok 44	—	článok 16
článok 37 ods. 2	článok 12 ods. 2	—	—
článok 37 ods. 3	článok 12 ods. 3	—	—
článok 37 ods. 4	—	—	—
článok 37 ods. 5	—	—	—
článok 37 ods. 6	článok 12 ods. 3	—	—
článok 37 ods. 7	—	—	—
článok 37 ods. 8	—	—	—
článok 37 ods. 9	článok 12 ods. 4	—	—
článok 37 ods. 10	článok 12 ods. 6	—	—
článok 37 ods. 11	článok 12 ods. 7	—	—
článok 38 ods. 1	článok 35	—	—
článok 38 ods. 2	článok 36 ods. 3	—	—
článok 39 ods. 1	—	—	článok 38 ods. 1
článok 39 ods. 3	článok 37 ods. 1	—	článok 38 ods. 2
článok 39 ods. 4	článok 37 ods. 2	—	článok 38 ods. 3
článok 39 ods. 6	—	—	článok 38 ods. 2 druhý pododsek
článok 39 ods. 7	—	—	článok 38 ods. 2 tretí pododsek
článok 40 ods. 1	—	—	článok 38 ods. 4 prvý pododsek
článok 40 ods. 2	článok 37 ods. 3	—	článok 38 ods. 4 druhý pododsek
článok 41	článok 39	—	článok 38 ods. 5
článok 42 ods. 1	—	—	článok 39 ods. 2 druhý pododsek
článok 42 ods. 2	—	—	článok 39 ods. 1
článok 42 ods. 3	článok 13 ods. 3	—	článok 39 ods. 2 prvý pododsek
článok 42 ods. 4 a 5	—	—	—
článok 43	—	—	—
článok 44	—	—	—
článok 45	—	—	—
článok 46 ods. 1	článok 5 ods. 1	—	—
článok 46 ods. 2	článok 5 ods. 2	—	—
článok 46 ods. 3	článok 5 ods. 3	—	—
článok 47 ods. 5	článok 5 ods. 4 druhý a tretí pododsek	—	—
článok 48 ods. 1 a 2	článok 6 ods. 2	—	—
článok 48 ods. 3	článok 42 ods. 1	—	—

Toto nariadenie	Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012	Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013	Nariadenie (EÚ) 2019/787
článok 48 ods. 4	článok 42 ods. 2	—	—
článok 49	článok 7	—	—
článok 50 ods. 1	článok 8 ods. 1 písm. c)	—	—
článok 50 ods. 2	článok 49 ods. 7 druhý pododsek	—	—
článok 51	článok 2 ods. 1 prvý pododsek	—	—
článok 52	článok 17	—	—
článok 53	článok 18	—	—
článok 54	článok 19	—	—
článok 55	článok 45	—	—
článok 56 ods. 1	článok 49 ods. 1	—	—
článok 56 ods. 2	článok 20 ods. 1	—	—
článok 56 ods. 3	článok 49 ods. 2, 3 a 4 prvý pododsek	—	—
článok 56 ods. 4	článok 49 ods. 4 druhý a tretí pododsek	—	—
článok 57 ods. 1	článok 20 ods. 1 písm. b) a článok 20 ods. 2 písm. a)	—	—
článok 57 ods. 1 písm. a)	článok 20 ods. 2 písm. b)	—	—
článok 57 ods. 3	článok 49 ods. 7 druhý pododsek	—	—
článok 58	—	—	—
článok 59	článok 50 ods. 1 a 2	—	—
článok 60	článok 50 ods. 3	—	—
článok 61	článok 51	—	—
článok 62	článok 21	—	—
článok 63	článok 24a	—	—
článok 64	článok 52	—	—
článok 65	článok 22	—	—
článok 66	článok 53	—	—
článok 67	článok 54	—	—
článok 68	článok 24	—	—
článok 69	—	—	—
článok 70	článok 23 ods. 2, 3 a 4	—	—
článok 71 ods. 1	článok 23 ods. 1	—	—
článok 71 ods. 2	článok 46 ods. 1	—	—
článok 72 ods. 1	článok 36 ods. 3	—	—
článok 72 ods. 6	článok 37 ods. 1 prvý pododsek	—	—

Toto nariadenie	Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012	Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013	Nariadenie (EÚ) 2019/787
článok 72 ods. 7 prvý pododsek	článok 37 ods. 2	—	—
článok 72 ods. 7 druhý pododsek	článok 37 ods. 1 druhý pododsek	—	—
článok 72 ods. 9	článok 37 ods. 3	—	—
článok 73	článok 39	—	—
článok 74	—	—	—
článok 75	—	—	—
článok 76	—	—	—
článok 77	—	—	—
článok 78	článok 27	—	—
článok 79	článok 28	—	—
článok 80	článok 29	—	—
článok 81	článok 30	—	—
článok 82	článok 31	—	—
článok 83 ods. 1, 2 a 3	článok 33	—	—
článok 83 ods. 4	článok 34	—	—
článok 84	—	—	—
článok 85	—	—	—
článok 86	—	—	—
článok 87	článok 56	—	—
článok 88	článok 57	—	—
článok 89	—	—	—
článok 90	—	—	—
článok 91	—	—	—
článok 92	—	—	—
článok 93	článok 58	—	—
článok 94	—	—	—
článok 95	—	—	—
článok 96	článok 59	—	—
príloha I	príloha I bod I	—	—
príloha II	príloha I bod II	—	—
príloha III	—	—	—